

Územný plán obce SELEC Prieskumy a rozbory

obstarávateľ

obec Selec

spracovateľ

december 2013

OBSTARÁVATEĽ

Obec Selec
Selec 73
913 36 Selec
+421 32 649 68 03
ocuselec@nextra.sk

Zodpovedný zástupca obstarávateľa

MVDr. Stanislav Svatik, starosta obce

Obstarávateľská činnosť

Ing. arch. Peter Derevenec

Spôsobilosť pre obstarávanie ÚPP ÚPD - reg. č. 241

SPRACOVATEĽ

AŽ PROJEKT s. r. o
Toplianska 28
821 07 Bratislava
+421 2 45 523 896
atelier@azprojekt.sk

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV

Hlavný riešiteľ

Ing. Mária Krumpolcová

Urbanizmus

Ing. Mária Krumpolcová

Ing. arch. Vladimír Vodný

Demografia a bývanie

Ing. Mária Krumpolcová

Sociálna infraštruktúra

Ing. Mária Krumpolcová

Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo
a životné prostredie

Ing. Jan Králik CSc

Krajinná štruktúra a ÚSES, zeleň

Ing. Jan Králik CSc

Kultúrne dedičstvo

PhDr. Ladislav Skrak

Doprava

Ing. Vojtech Krumpolec

Vodné hospodárstvo

Ing. Alžbeta Dereencová

Energetika

Ing. Miloš Červenka

Grafika

Ing. arch. Vladimír Vodný

OBSAH

1	ÚVOD	5
1.1	Dôvody pre obstaranie územného plánu a hlavné ciele	5
1.2	Východiskové podklady	5
1.3	Spôsob a postup spracovania	6
1.4	Vymedzenie riešeného územia	7
1.5	Zhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií	8
2	PRIESKUMY A ROZBORY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA	15
2.1	Širšie vzťahy	15
2.2	Rozbor urbanistickej štruktúry	18
3	PRIESKUMY A ROZBORY PRÍRODNÝCH PODMIENOK	22
3.1	Abiotické zložky	22
3.2	Biotické zložky	27
4	PRIESKUMY A ROZBORY DEMOGRAFICKÉHO POTENCIÁLU	36
4.1	Obyvateľstvo	36
4.2	Domový fond a bytový fond	40
5	PRIESKUMY A ROZBORY SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY	42
5.1	Sociálna vybavenosť	42
6	PRIESKUMY A ROZBORY KULTÚRNYCH A HISTORICKÝCH HODNÔT	45
6.1	Historický vývoj obce	45
6.2	Typológia stavebných objektov a sídelného celku	47
6.3	Národné kultúrne pamiatky a pamätihodnosti obce	47
7	PRIESKUMY A ROZBORY HOSPODÁRSKEJ ZÁKLADNE	50
7.1	Priemyselná výroba	50
7.2	Poľnohospodárska výroba	50
7.3	Lesné hospodárstvo	51
7.4	Nerastné suroviny	52
8	PRIESKUMY A ROZBORY OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI, CIVILNEJ OCHRANY OBYVATEĽSTVA	53
9	PRIESKUMY A ROZBORY CESTOVNÉHO RUCHU A REKREÁCIE	54
10	PRIESKUMY A ROZBORY DOPRAVNÉHO VYBAVENIA	56
10.1	Širšie vzťahy	56
10.2	Sieť miestnych komunikácií	56
10.3	Intenzita cestnej dopravy	57
10.4	Statická doprava	57
10.5	Železničná doprava	57
10.6	Autobusová doprava	57

10.7	Pešia a cyklistická doprava	58
10.8	Ochranné pásma dopravných zariadení	58
11	PRIESKUMY A ROZBORY VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA	59
11.1	Vodné hospodárstvo	59
11.2	Zásobovanie elektrickou energiou	65
11.3	Zásobovanie plynom	66
11.4	Pošta a Telekomunikačné siete	70
11.5	Odpadové hospodárstvo	71
12	PRIESKUMY A ROZBORY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY	73
12.1	Prieskumy a rozbor životného prostredia	73
12.2	Ochrana prírody a krajiny	77
13	PRIESKUMY A ROZBORY VLASTNÍCKYCH VZŤAHOV	85
14	SÚHRNNÉ ZHODNOTENIE PRIESKUMOV A ROZBOROV	86
14.1	Širšie vzťahy	86
14.2	Zhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií	86
14.3	Zhodnotenie priestorového priemetu odvetvových koncepcií, stratégií a známych zámerov	86
14.4	Krajinnoekologický potenciál záujmového územia	86
14.5	Sídlný potenciál	87
15	IDENTIFIKÁCIA PROBLÉMOV NA RIEŠENIE	95
15.1	Sídlný potenciál	95
15.2	Ochrana kultúrneho dedičstva	98
15.3	Verejné dopravné vybavenie	98
15.4	Verejné technické vybavenie	98
15.5	Ochrana prírody a krajiny	100
15.6	Výstup z krajinnoekologického plánu	101

1 ÚVOD

1.1 Dôvody pre obstaranie územného plánu a hlavné ciele

Obec Selec nemala doteraz vypracovanú územnoplánovaciu dokumentáciu. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť, obec sa rozhodla obstarat' územný plán.

Hlavným cieľom ÚPN obce Selec je vytvoriť dokument, ktorý bude slúžiť ako nástroj pre usmerňovanie všetkých činností na území obce. V rámci spracovávanía ÚPN obce pôjde o:

- priemet záväzných častí ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, vrátane verejnoprospešných stavieb do územnoplánovacej dokumentácie obce,
- priemet územných dopadov programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce,
- návrh funkčného a priestorového usporiadania obce s určením základných regulatívov pre využitie jednotlivých funkčných plôch,
- návrh koncepcie zabezpečenia územia obce dopravným a technickým vybavením s prepojením na záujmové územie,
- vytvorenie územných predpokladov pre rozvoj základných a doplnkových funkcií obce v oblasti bývania, občianskeho vybavenia, rekreácie, výroby, technického a dopravného vybavenia,
- kontinuitu s dlhodobou formovaným urbánnym systémom obce a jeho pozitívnymi prvkami,
- návrh zásad tvorby kvalitného životného prostredia a racionálneho využívania prírodných zdrojov v obci a jej častiach, s cieľom neprekročiť únosné zaťaženie územia,
- návrh zásad ochrany a tvorby prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémov, vrátane vymedzenia chránených území a ochranných pásiem, s cieľom udržať ekologickú stabilitu krajiny na území obce,
- návrh podmienok a opatrení na sanáciu nevhodne a neprimerane využívaných urbánnych štruktúr a častí krajiny,
- vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby

1.2 Východiskové podklady

Pre riešenie územnoplánovacej dokumentácie obce Selec boli použité nasledovné podklady:

- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001, schválená uznesením vlády SR č. 1033 zo dňa 31.10.2001, záväzná časť - vyhlásená Nariadením vlády SR č. 528 zo dňa 14.08.2002,
- ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a Nariadenie vlády SR č. 149/1998 Z. z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu VÚC Trenčiansky kraj (AŽ PROJEKT Bratislava 1997) Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja č. 1/2004 - Všeobecne záväzné nariadenie TSK č.7/2004, ktorým sa vyhlásili Zmeny a doplnky záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja schválené Zastupiteľstvom TSK uznesením č.260/2004 (AŽ PROJEKT s.r.o. Bratislava 2004), v znení VZN č. 8/2011 zo dňa 26. 10. 2011, ktorým sa vyhlásili Zmeny a doplnky č. 2 záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja,
- PHSR Trenčianskeho samosprávneho kraja schválený 25. 6. 2003 a doplnok č.1/2004 a č. 2/2005,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Selec, Trenčianska regionálna rozvojová agentúra 2007,

- Regionálna surovinová politika pre oblasť nerastných surovín Trenčianskeho kraja, ŠGÚDŠ, Bratislava 2004,
- Sprístupnenie trasy lesnej železničky Trenčín – Soblahov – Mníchova Lehota – Trenčianska Turná – Trenčianske Stankovce - Selec ako cyklotrasy mikroregiónu (PULSAR s.r.o., Saratovská 3376/7, 911 01 Trenčín 2009),
- Trenčianske Stankovce a priľahlé obce - ČOV a kanalizácia, Selec - kanalizácia, projekt stavby,
- Urbanistická štúdia - obytná zóna, Selec - Dolné lúky
- Urbanistická štúdia - obytná zóna, Selec - Štvrte
- Obytná zóna "Štvrte" Selec, PD pre ÚK, 11/2011
- Rozhodnutie, Ochranné pásma vodného zdroja Selec I až IV vydané ONV Trenčín, odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, 1986
- Publikácia - 550. výročia prvej písomnej zmienky o obci Selec, 1989
- Vydané územné a stavebné povolenia na stavby v čase spracovávaní dokumentácie.

1.3 Spôsob a postup spracovania

Územnoplánovacia dokumentácia je vypracovaná v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vyhláškou č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii predstavuje nasledovné etapy:

- I. etapa - Prieskumy a rozbor, ktoré predstavujú analýzu skutočného stavu riešeného územia v rozsahu celého katastra obce s vyšpecifikovaním limitov a potenciálov riešeného územia a definovaním problémov na riešenie. Výsledkom I. etapy je Problémový výkres, ktorý tvorí podklad pre následné etapy. Súčasťou prieskumov a rozborov je vypracovanie Krajinnoekologického plánu.
- II. etapa - Zadanie, ktoré formuluje ciele, priority a požiadavky pre riešenie ÚPN obce,
- III. etapa - Koncept ÚPN, vypracovaný v dvoch variantoch
- IV. etapa - Návrh ÚPN,
- V. etapa - Čistopis ÚPN obce.

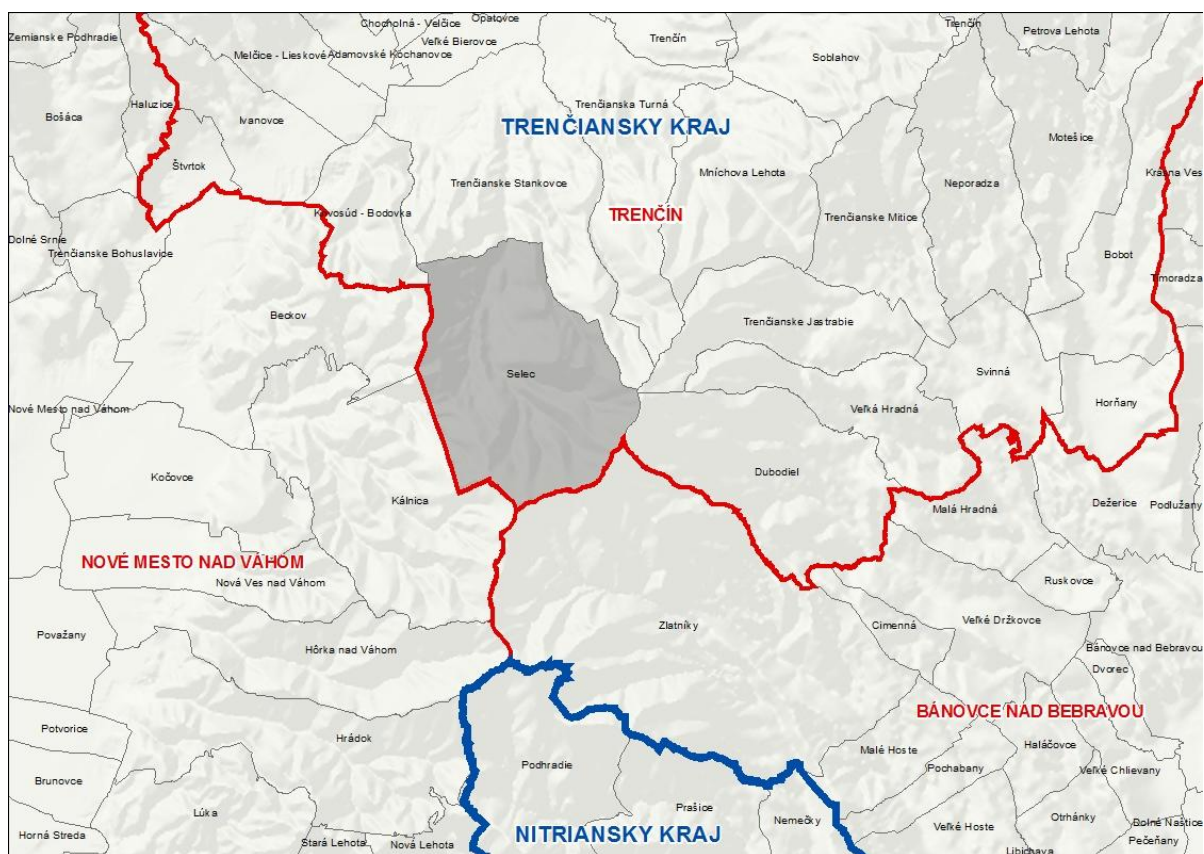
1.4 Vymedzenie riešeného územia

Obec Selec sa nachádza v južnej časti okresu Trenčín na hranici okresov Nové Mesto nad Váhom a Bánovce nad Bebravou. Katastrálne územie je vymedzené hrebeňmi Považského Inovca a Inoveckého predhoria. Zastavané územie obce sa tiahne sa popri Seleckom potoku v takmer uzavretej podhorskej kotline v tvare podkovy otvorenej smerom na sever k susediacej dedine Trenčianske Stankovce.

Územný plán obce Selec rieši územie administratívno správneho územia obce Selec s celkovou výmerou 2480 ha.

Riešené územie obce Selec patrí podľa územnosprávneho členenia Slovenskej republiky do Trenčianskeho kraja a okresu Trenčín. Katastrálne územie Selec tvorí severnú hranicu s obcou Trenčianske Stankovce, východnú hranicu s obcami Trenčianske Jastrabie a Dubodiel, južnú hranicu s obcou Zlatníky a západnú hranicu s obcami Kálnica, Beckov, Krivosúd-Bodovka.

Schéma 1 Vymedzenie riešeného územia k. ú. Selec

1.5 Zhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií

1.5.1 Väzby vyplývajúce zo záväznej časti územného plánu regiónu – ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja

Pri územnoplánovacích činnostiach na úrovni obce je potrebné postupovať v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou - Územný plán veľkého územného celku Trenčianskeho kraja a všetkých ustanovení jej Záväznej časti v zmysle Nariadenia vlády SR č. 149/1998 Z. z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu VÚC Trenčiansky kraj v znení Všeobecne záväzného nariadenia TSK č.7/2004, ktorým sa vyhlásili Zmeny a doplnky záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja schválené Zastupiteľstvom TSK uznesením č. 260/2004 dňa 23.6.2004, v znení VZN č. 8/2011 zo dňa 26. 10. 2011, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Zmien a doplnkov č. 2 územného plánu VÚC Trenčianskeho kraja.

1 V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.1** Pri územnom rozvoji kraja vychádzať z rovnocenného zhodnotenia nadregionálnych a vnútroregionálnych vzťahov, pri zdôraznení územnej polohy kraja a jeho špecifických podmienok
 - 1.1.1** Rozvíjať ťažiská osídlenia a sídla trenčianskeho kraja pozdĺž spojnic katowickej a viedenskej aglomerácie a katowickej a budapeštianskej aglomerácie (v smere Žilina – Trenčín – Bratislava, Trenčín – Nitra),
- 1.2** Formovať ťažiská osídlenia Trenčianskeho kraja na všetkých úrovniach prostredníctvom regulácie formovania funkčnej a priestorovej štruktúry jednotlivých hierarchických úrovní centier osídlenia a príslušných vidieckych sídiel a priestorov, podieľajúcich sa na vzájomných sídelných väzbách v rámci daného ťažiska osídlenia, uplatňujúc princípy dekoncentrovanej koncentrácie,
 - 1.2.1** podporovať predpoklady vytvorenia trenčianskeho ťažiska osídlenia ako aglomeráciu celoštátneho významu s prepojením na najvyššiu európsku polycentrickú sústavu aglomerácií a miest,
 - 1.2.3** prispieť formovaním osídlenia Trenčianskeho kraja k formovaniu sídelnej štruktúry na celoštátnej a nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov kraja.
- 1.3** Podporovať ťažiská osídlenia kraja v súlade s ich hierarchickým postavením v sídelnom systéme Slovenskej republiky:
 - 1.3.1** podporovať trenčianske ťažisko osídlenia najvyššej úrovne ako aglomeráciu celoštátneho významu,
 - 1.3.5** podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí,

- 1.3.8 upevňovať vnútroštátne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia.
- 1.10 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia aj mimo priestorov ťažísk osídlenia s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky pre všetkých obyvateľov so zachovaním špecifických druhov osídlenia,

2 V oblasti rekreácie a turistiky

- 2.1 Podporovať predovšetkým rozvoj tých foriem rekreácie a cestovného ruchu, ktoré majú medzinárodný význam. Sú to: kúpeľníctvo, rekreácia pre pobyt pri vodných plochách, vodná turistika (na Váhu), cykloturistika, poľovníctvo, poznávací kultúrny turizmus (návšteva pamätihodností, podujatí), kongresový cestovný ruch a výstavníctvo, tranzitný cestovný ruch. Podporovať nenáročné formy cestovného ruchu (agroturistika, vidiecky turizmus) hlavne v kopaničiarskych oblastiach s malým dopadom na životné prostredie.
- 2.4 skvalitňovať a vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky predovšetkým v sídlach s perspektívou rozvoja týchto progresívnych aktivít, podporovať združenia a zoskupenia obcí s takýmto zameraním na území kraja,
- 2.5 usmerňovať rozvoj individuálnej rekreácie do vhodných sídiel na chalupársku rekreáciu,
- 2.6 zabezpečiť podmienky na krátkodobú rekreáciu obyvateľov okresných a väčších miest v ich záujmovom území, hlavne v priestoroch s funkciou prímestských rekreačných zón,
- 2.8 pri realizácii všetkých rozvojových zámerov rekreácie a cestovného ruchu na území kraja:
 - 2.8.1 sústavne zvyšovať kvalitatívny štandard nových, alebo rekonštruovaných objektov a služieb cestovného ruchu,
 - 2.8.3 pri výstavbe a dostavbe stredísk rekreácie a turizmu využívať najnovšie technické a technologické prvky a zariadenia,
 - 2.8.4 všetky významné centrá rekreácie a turizmu postupne vybaviť komplexným vzájomne prepojeným informačno-rezervačným systémom pre turistov s možnosťou jeho zapojenia do medzinárodných informačných systémov,
- 2.11 dodržiavať na území osobitne chránených krajinných oblastí a NATURA 2000 únosný pomer funkcie ochrany prírody s funkciami spojenými s rekreáciou a cestovným ruchom,
- 2.12 na celom území Trenčianskeho kraja podporovať a usmerňovať využitie územia pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu v súlade s rešpektovaním prírodných hodnôt územia,

3 V sociálnej infraštruktúry

3.1 Školstvo

- 3.1.1 rozvíjať školstvo na všetkých stupňoch a zabezpečiť územnotechnické podmienky,
- 3.1.3 optimalizovať sieť škôl a školských zariadení, rovnomernejšie pokryť územie kraja zariadeniami stredného školstva a podľa potreby trhu práce aktuálne reprofilovať študijné odbory,

3.2 Zdravotníctvo

- 3.2.1 rozvíjať zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania – ambulantnej, ústavnej a lekárenskej v súlade so schválenou verejnou minimálnou sieťou poskytovateľov zdravotnej starostlivosti,
- 3.2.2 vytvárať podmienky pre rovnocennú prístupnosť a primeranú dostupnosť obyvateľov jednotlivých oblastí kraja k nemocničným zariadeniam a službám,

3.3 Sociálna starostlivosť

- 3.3.1 rekonštruovať a obnovovať budovy a zariadenia sociálnej starostlivosti a komplexne modernizovať infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb, zvyšovať štandardy, optimalizovať kapacity a vytvárať podmienky na zlepšenie kvality poskytovania sociálnej starostlivosti a služieb pre obyvateľov poproduktívneho veku, takisto pre sociálne marginalizované skupiny obyvateľstva a deti,
- 3.3.2 zabezpečiť rozvoj programu sociálnej starostlivosti a jeho realizáciu pre rôzne vekové, zdravotné a sociálne skupiny občanov a dobudovať sieť sociálnej starostlivosti tak, aby územie Trenčianskeho kraja bolo v tejto oblasti sebestačné a aby sa vytvorila sieť kvalitných, dostupných, ekonomicky efektívnych a flexibilných sociálnych služieb,
- 3.3.3 vytvárať podmienky pre nové, nedostatkové či chýbajúce formy sociálnych služieb,
- 3.3.4 očakávať nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť primerané nároky na ubytovacie zariadenia pre prestarnutých obyvateľov (domovy dôchodcov a domovy – penzióny pre dôchodcov) a služby,
- 3.3.5 podporovať transformáciu niektorých zariadení sociálnej starostlivosti na integrované komunitné a menšie centrá sociálnych služieb pre jednotlivé skupiny obyvateľstva ako aj prechod z veľkokapacitných na malokapacitné, multifunkčné zariadenia.

4 V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno-historického dedičstva

- 4.1** rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma) a súbory navrhované na vyhlásenie, a historické krajinné štruktúry (pamiatkovo chránené parky)
- 4.3** uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu jednotlivých mestských a vidieckych sídiel,
- 4.4** rešpektovať dominantné znaky typu krajinného prostredia.
- 4.5** Posudzovať pri rozvoji územia kraja význam a hodnoty jeho kultúrno – historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálne ekonomickom rozvoji.
- 4.6** Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:
 - 4.6.3** známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk,
 - 4.6.5** územia miest a obcí, kde je zachytený historický stavebný fond, ako aj časti rozptýleného osídlenia,

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody a krajiny, ochrany poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu

- 5.1** rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu,
- 5.2** realizovať systémy správneho využívania poľnohospodárskych pôd a ich ochranu pred eróziou, zaburinením, nadmernou urbanizáciou, necitlivým riešením dopravnej siete a pred všetkými druhmi odpadov,
- 5.3** pri obnovách lesných hospodárskych plánov potrebných k obhospodarovaniu lesov zohľadňovať požiadavky ochrany prírody,
- 5.4** v jednotlivých okresoch kraja neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky navrhnúť na zalesnenie,
- 5.5** podporovať riešenie erózných problémov, ktoré je navrhované v rámci pozemkových úprav a projektov miestneho územného systému ekologickej stability, prostredníctvom remízok, protierózných pásov a vetrolamov, v oblastiach Myjavskej pahorkatiny, Bielych Karpát, Malých Karpát, Strážovských vrchov , Javorníkov a Považského Inovca
- 5.7** obmedzovať reguláciu a melioráciu pozemkov v kontakte s chránenými územiami a mokraďami,
- 5.8** vytvárať podmienky pre zastavenie procesu znižovania biodiverzity v celom území kraja,
- 5.9** podporovať opatrenia na sanáciu a rekultiváciu zosuvných a opustených ťažobných, poddolovaných území a začleniť ich do funkcie krajiny
- 5.15** uplatňovať opatrenia na zlepšenie stavu životného prostredia vyplývajúce zo schválených krajských a okresných environmentálnych akčných programov,
- 5.16** Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností a najmä v osobitne chránených územiach (v zmysle územnej ochrany, sústavy

NATURA 2000 a pod.), biotopov európskeho a národného významu,“ prvkoch územného systému ekologickej stability, NECONET, zvlášť biotopoch osobitne chránených a ohrozených druhov bioty, mokradí a voľne žijúcich živočíchov. Využívanie územia zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny.

5.18 v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou zabezpečiť protieróznú ochranu pôdy prevažne v oblastiach Myjavskej pahorkatiny, Bielych Karpát, Malých Karpát, Strážovských vrchov, Považského Inovca, Trábeča, Vtáčnika, Javorníkov.

5.19 odstrániť skládky odpadov lokalizované v chránených územiach prírody

5.21 revitalizovať toky upravené na kanálový typ, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov zvýšením podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky na realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov

6. V oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja

6.1 vytvárať podmienky pre zlepšenie výkonnosti a efektívnosti hospodárstva a harmonicky využívať celé územie kraja,

6.2 nové podniky lokalizovať predovšetkým do disponibilných plôch v intraviláne obcí v existujúcich hospodárskych areáloch, prípadne uvažovať s možným využitím uvoľnených areálov poľnohospodárskych dvorov,

7. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

7.1 Cestná infraštruktúra

7.1.1 Rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry a vyplývajúce obmedzenia v ochranných pásmach.

7.4 Infraštruktúra leteckej dopravy

7.4.1 Rezervovať a chrániť územie verejných letísk nadregionálneho významu na lokalitách:

- Prievidza, letisko so štatútom medzinárodnej dopravy,
- Trenčín, letisko doporučené na získanie štatútu medzinárodnej dopravy.

8. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

8.2 Vodné hospodárstvo

8.2.1 Rešpektovať pásmo hygienickej ochrany vodných zdrojov a chránené vodohospodárske oblasti Strážovské vrchy, Beskydy-Javorníky a povodia vodárenských tokov Solka - Vyšehradný potok, Tužina a Nitrica a záujmové územia výhľadových vodohospodárskych diel,

8.2.3 Na úseku verejných vodovodov:

V okrese Nové Mesto nad Váhom a Trenčín:

- h) Dobudovanie úpravne vody v Selci (odstránenie arzénu),

8.2.4 Na úseku verejných kanalizácií:

v súlade s Plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky a Konceptiou vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky:

- a) zabezpečiť zodpovedajúcu úroveň odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd s odstraňovaním nutrientov z aglomerácií¹ s produkciou organického znečistenia väčšou ako 10 000 EO v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií,
- j) Aglomerácia Trenčianske Stankovce: intenzifikácia a dobudovanie ČOV a kanalizácie v obciach: Trenčianske Stankovce a Trenčianska Turná, vybudovanie kanalizácie v ďalších obciach tejto aglomerácie,
- k) zabezpečiť výstavbu kanalizačných systémov a rekonštrukcií ČOV v aglomeráciách nad 10 000 ekvivalentných obyvateľov:
 - 1. Aglomerácia Bánovce nad Bebravou,
 - 2. Aglomerácia Dubnica nad Váhom,
 - 3. Aglomerácia Myjava,
 - 4. Aglomerácia Nové Mesto nad Váhom,
 - 5. Aglomerácia Partizánske,
 - 6. Aglomerácia Prievidza,
 - 7. Aglomerácia Handlová,
 - 8. Aglomerácia Púchov,
 - 9. Aglomerácia Trenčín,
 - 10. Aglomerácia Trenčianska Teplá,
 - 11. Aglomerácia Nemšová,
 - 12. Aglomerácia Trenčianske Stankovce**
 - 13. Aglomerácia Šišov.

8.2.5 Na úseku odtokových pomerov povodí: v súlade s požiadavkami ochrany prírody a odporúčaniami Rámcovej smernice o vodách

- a) vykonávať na upravených tokoch údržbu za účelom udržiavania vybudovaných kapacít,
- b) zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha,
- c) zabezpečiť na neupravených úsekoch tokov predovšetkým ochranu intravilánov miest a obcí, nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery na tokoch v súlade s rozvojovými programami a koncepciou rozvoja,
- d) zabezpečovať preventívne protierózne opatrenia najmä v svahovitých častiach povodí Chvojnice a Myjavy, dbať na dodržiavanie správnych agrotechnických postupov, výsadbu a udržiavanie ochranných vegetačných pásov v blízkosti poľnohospodárskych plôch a zriaďovanie vsakovacích plôch,
- e) vytvárať územnotechnické predpoklady na úpravu a revitalizáciu vodných tokov v čiastkovom povodí Váhu a Nitry v súlade s rozvojovými programami a koncepciou vodného hospodárstva,
- f) vytvoriť podmienky pre včasnú prípravu a realizáciu protipovodňových opatrení,
- g) zabezpečiť ochranu inundačných území tokov a zamedziť v nich výstavbu a iné

¹ **Aglomerácia** – pod pojmom aglomerácia sa v súlade s „Plánom rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií SR“, schváleným vládou SR uznesením č.109/2006 a v znení Zákona o vodách č.364/2004 rozumie územne ohraničená oblasť, v ktorej je osídlenie, alebo hospodárska činnosť natoľko rozvinutá, že je opodstatnené odvádzat z nej komunálne odpadové vody stokovou sieťou (podľa smernice č.912/271/EHS) do čistiarnie odpadových vôd

nevhodné činnosti

8.2.7 V oblasti protipovodňovej ochrany

Realizovať stavby spojené s protipovodňovými opatreniami v čiastkových povodiach Váhu, Nitry a Myjavy na ochranu intravilánov miest a obcí v súlade s Programom protipovodňovej ochrany SR a ďalších tokov v čiastkových povodiach Váhu, Nitry a Myjavy v súlade s investičným rozvojovým programom Slovenského vodohospodárskeho podniku a koncepciou vodného hospodárstva,

9. V oblasti odpadového hospodárstva

- 9.1.1 Riešiť zneškodňovanie odpadov na území kraja v súlade so schváleným Programom odpadového hospodárstva SR, pričom v jeho v intenciách rozpracovať Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja. Usmerňovať odpadové hospodárstvo v zmysle znižovania negatívnych vplyvov na životné prostredie zo starých skládok odpadov a ďalších environmentálnych záťaží.
- 9.1.2 Riešiť budovanie zberných stredísk na vyseparované zložky z komunálneho odpadu v mestách a obciach kraja a budovanie kompostární v súlade s právnymi predpismi EÚ.
- 9.1.4 Podporovať vo všetkých oblastiach vzniku odpadov separovaný zber pre rozvoj recyklácie materiálov zo zhodnotiteľských odpadov.
- 9.1.5 Celoplošne rozšíriť separovaný zber odpadov s čo najväčším počtom separovaných zložiek (papier, sklo, plasty, kovy a BRO).
- 9.1.6 Zvyšovať množstvo biologicky rozložiteľného odpadu (zo všetkých zdrojov) zhodnocovaného aeróbnym alebo anaeróbnym spôsobom (kompostovaním, resp. spracovaním na bioplyn).
- 9.1.11 Riešiť skládkovanie odpadov na existujúcich a navrhovaných veľkokapacitných regionálnych skládkach s vyhovujúcimi technickými podmienkami a v územiach vhodných pre umiestňovanie skládok odpadov a v ktorých sa prirodzene zabezpečuje minimalizácia rizík ohrozenia zdravia obyvateľov a znečistenia zložiek životného prostredia (najmä zásob a kvality podzemných vôd):
- a) skládka Veronika v k. ú. Dežerice v okrese Bánovce nad Bebravou,
 - b) skládka Lužtek v k. ú. Dubnica nad Váhom v okrese Ilava,**
 - c) skládka Lieskovec v k. ú. Dubnica nad Váhom(Prejta) v okrese Ilava,
 - d) skládka Kostolné - Hrašné v k. ú. Kosotlné v okrese Myjava,**
 - e) skládka Borina v k. ú. Livinské Opatovce a Chudá Lehota v okrese Partizánske,
 - f) skládka TKO Brodzany v k. ú. Brodzany v okrese Partizánske,
 - g) skládka TKO a PTO Handlová v k. ú. Handlová v okrese Prievidza,
 - h) skládka Prievidza - Ploštiny v k. ú. Veľká Lehôtka a Prievidza v okrese Prievidza,
 - i) skládka stabilizátu v k. ú. Zemianske Kostoľany, Vieska a Bystričany v okrese Prievidza,
 - j) skládka Vyšehradné v k. ú. Nitrianske Pravno v okrese Prievidza,
 - k) skládka Podstránie v k. ú. Lednické Rovne v okrese Púchov.

Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby dopravnej infraštruktúry

Verejnoprospešné stavby pre územie obce nie sú špecifikované.

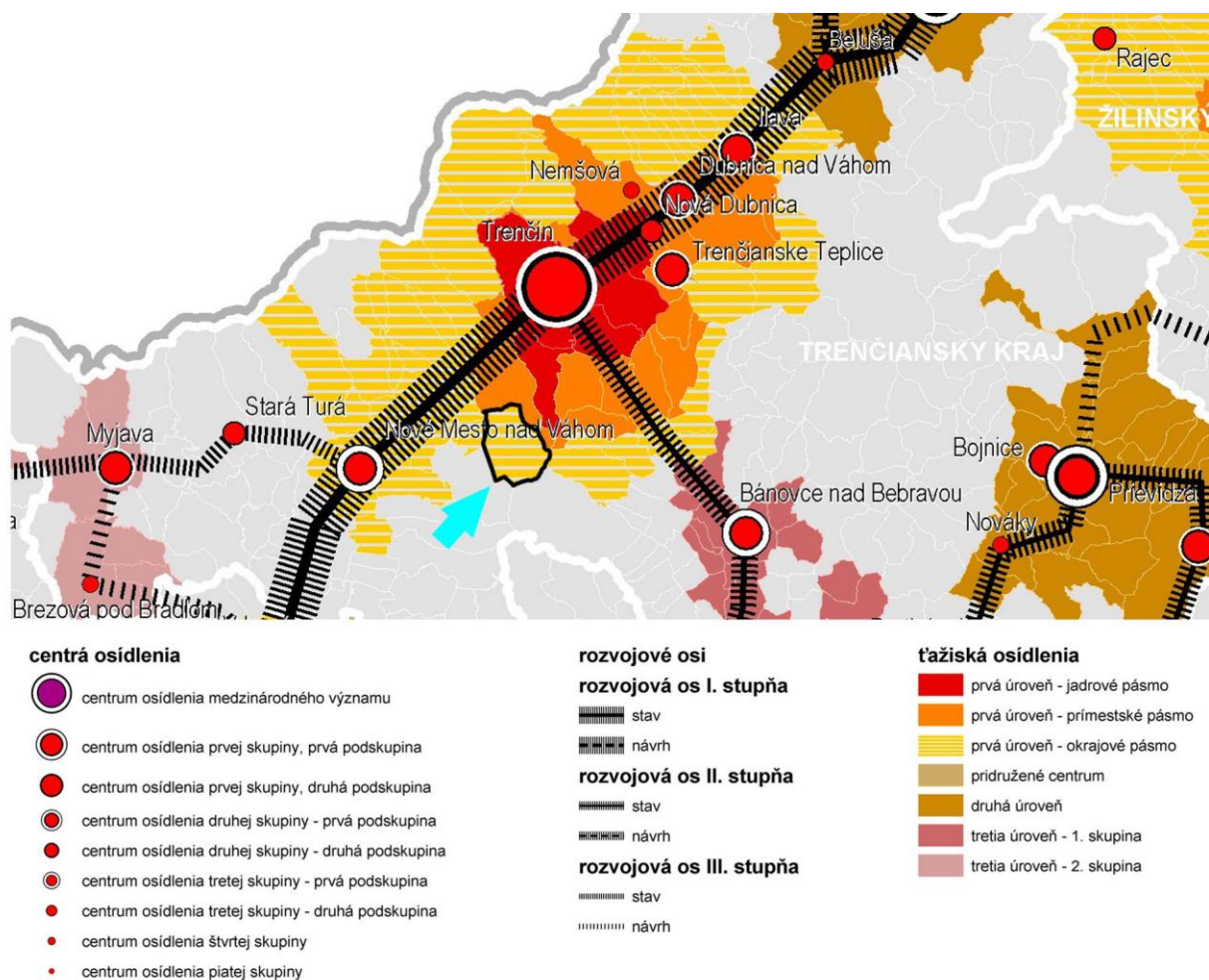
2 PRIESKUMY A ROZBORY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

2.1 Širšie vzťahy

2.1.1 Funkcia a poloha obce v sídelnej štruktúre

V zmysle Konceptie územného rozvoja Slovenska (KURS – 2001 v znení zmien a doplnkov 2011) a záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov, v rámci koncepcie sídelnej štruktúry leží obec Selec v okrajovom pásme ťažiska osídlenia najvyššieho významu. Je to priestor, ktorý sa vytvára okolo krajského centra Trenčín a okresných sídiel Nové Mesto nad Váhom a Ilava spolu so sídlom Dubnica nad Váhom, so silnými vzájomnými väzbami týchto významných hospodársko-sídelných centier. Obec Selec leží mimo rozvojových osí.

Schéma 2 Sídelná štruktúra KURS 2001 v znení zmien a doplnkov 2011(Aurex s.r.o.,)

16

- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1 písmeno c)),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d)).

Ochranné pásma elektroenergetických zariadení

V zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike § 43 Ochranné pásma, rešpektovať ochranné pásma elektroenergetických zariadení:

- 22 kV vzdušné vedenie 10 m od krajného vodiča
- 22 kV a 1kV káblové vedenie 1 m od krajného kábla

Pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií

V zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach je potrebné rešpektovať:

- do DN 500 1,5 m pásma ochrany

Ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení

V zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike § 79 Ochranné pásma a § 80 Bezpečnostné pásma je potrebné rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení:

- v zastav. území do 0,4 MPa 1 m ochranné pásma

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení

Je potrebné rešpektovať:

- trasy telekomunikačných vedení diaľkový optický kábel (DOK) a oblastný optický kábel (OOK) ochranné pásma 1,5 m od osi kábla

Ochranné pásma vodných zdrojov

Je potrebné rešpektovať:

- ochranné pásma vodárenského zdroja Selec I až IV, určené rozhodnutiami ONV v Trenčíne č. OPLVH -1452/1979-405/1 – voda zo dňa 17.08.1979a č. OPLVH 1925/86-405/1-voda zo dňa 25.07.1986, vrátane obmedzujúcich a zakazujúcich činností stanovených v Prílohe č.1 - režim činností v pásmach hygienickej ochrany zo dňa 07.07.1986

Rešpektovať a chrániť minerálne pramene:

- TE-81 - Prameň na brehu potoka - nevyužívaný
- TE-39 - Kyselka v obci

Vodohospodársky významné toky, zraniteľné a citlivé oblasti a ochranné pásma vodárenských zdrojov

V zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov je potrebné rešpektovať ochranné pásma vodných tokov obojstranne:

- vodohosp. významný tok Selecký potok 10 m od brehovej čiary

- Klenkov potok 5 m od brehovej čiary
- Krzelnický potok 5 m od brehovej čiary
- Stankovský potok 5 m od brehovej čiary

Ochrana hydromelioračných zariadení

Na poľnohospodárskej pôde v riešenom území sú realizované hydromelioračné zariadenia - celková výmera odvodnených pozemkov je 103 ha.

Ochranné pásmo lesa

V zmysle zákona č. 326/2005 Z. .z. o lesoch § 10 Ochranné pásmo lesa je potrebné rešpektovať:

- ochranné pásmo lesa vo vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku

Ochranné pásmo cintorínov

V zmysle zákona č. 310/2010 Z. z. o pohrebníctve je potrebné rešpektovať:

- ochranné pásmo cintorína v rozsahu 50 m.

2.1.3 Poloha obce vo vzťahu k nadradeným trasám dopravnej a technickej infraštruktúry

Koncová obec je k nadradeným dopravným trasám napojená prostredníctvom cesty III/50718. V riešenom území sa nachádzajú vodárenské zdroje Selec I až IV .

V širšie riešenom území je obec previazaná na najvyššiu dopravnú infraštruktúru SR:

- multimodálny koridor, vetva č. Va (Viedeň) – Bratislava – Trenčín – Žilina – Košice – Užhorod v trase študovanej vysokorýchlostnej trate (VRT), diaľnice D1, modernizovanej železničnej trate č. 120 a pripravovanej Vážskej vodnej cesty,

2.2 Rozbor urbanistickej štruktúry

2.2.1 Priestorová charakteristika

Priestorová charakteristika obce je formovaná polohou sídla v priestore údolia vodného toku Seleckého potoka. Ide o typickú „potočnú obec“, kde sa zástavba formovala pozdĺž vodného toku. Pôdorys zastavanej časti obce má pozdĺžny tvar v smere sever-juh. Hlavnou kompozičnou osou, je cesta III. triedy, ktorá takmer verne kopíruje vlniaci sa vodný tok Selecký potok.

Medzi špecifiká urbanistickej štruktúry obce patria priestory, ktoré možno označiť ako „ostrovy“ vytvárané územím ležiacim medzi dvoma komunikáciami s meandrujúcim tokom Seleckého potoka v ich strede.

V pôdoryse obce sú čitateľné viaceré funkčne, priestorovo a významovo identifikovateľné ťažiskové body. Prvým vstupným bodom nachádzajúcim sa na hlavnej kompozičnej osi je priestor vstupného rázcestia, charakteristický rozšírením dopravného priestoru, križovatky, ktorej význam je podporený

vzrastlou parkovou zeleňou a objektom stravovacích služieb. Nasledujúcim ťažiskovým bodom je priestor okolo národnej kultúrnej pamiatky objektu zvonice pri potoku. Ústredným bodom v geometrickom strede obce, je historický potvrdený priestor pred dominantou kostola, pomníkom padlým v SNP a pamätníkom SNP - umučením situovaný pri ZŠ a viaceré pamätihodnosti.

Nasledujú viaceré verejné priestory kultúrno-spoločenského významu, ktoré z hľadiska urbanistickej kompozície sídla tvoria síce významovo vedľajšie ťažiskové body, ale z hľadiska celkovej urbanistickej štruktúry dotvárajú kolorit obce. Ide o priestory pred Obecným úradom, využívaný pre kultúrno-spoločenské podujatia a priestor spevnenej plochy pri zastávke s krížom a dvojicou vzrastlých líp. Hlavnú kompozičnú os uzatvára malý priestor v okolí prameňa -Kyselka v obci.

Výškové zónovanie obce, vzhľadom na charakter vidieckej formy zástavby nepresahuje 2 podlažia, okrem bytových domov (3+1), bytových domov (4 podlažia) vo výstavbe pri družstve v časti Štvrte, objektu obecného úradu(2+1) a hlavnej výškovej dominanty kostola.

2.2.2 Zhodnotenie funkčno – prevádzkových vzťahov

Základňou funkčno-prevádzkových vzťahov je hlavný dopravný koridor, cesta III. triedy, ktorá tvorí prevádzkovú kostru spájajúcu jednotlivé zariadenia základnej občianskej vybavenosti, služieb s prevažujúcou funkciou bývania.

Ťažiskové funkčno - prevádzkové osi

Medzi ťažiskové funkčno – prevádzkové osi patrí:

- cesta č. III/50718 Selec – Trenčianske Stankovce tvorí hlavnú kompozičnú os, vnútornú zbernú komunikáciu

Doplňkové, vnútorné funkčno - prevádzkové osi

Medzi doplnkové, vnútorné funkčno - prevádzkové osi obce možno zaradiť miestne komunikácie:

- komunikácie priečne napojené z hlavnej kompozičnej osi na začiatku obce v smere k ihrisku a opačne v smere k HD
- komunikácia priečne napojená na hlavnú kompozičnú os v smere k cintorínu

Ťažiskové body funkčno - prevádzkovej osnovy

Medzi ťažiskové body resp. priestory patrí:

- vstupný priestor nachádzajúci sa na hlavnej kompozičnej osi - vstupné rázcestie, ktorého súčasťou je vzrastlá parková zeleň a objekt stravovacích služieb
- priestor okolo národnej kultúrnej pamiatky objektu zvonice pri potoku,
- priestor pred Obecným úradom,
- priestor spevnenej plochy pri zastávke s krížom a dvojicou vzrastlých líp,
- malý priestor v okolí prameňa -Kyselka na konci obce

2.2.3 Funkčné členenie a organizácia územia

Funkčné členenie a organizácia územia obce sú dané dopravnou kostrou a samotným typom urbanistickej zástavby. Štruktúra zástavby historicky formovaná v tesnej blízkosti vodného toku, nemá priestorovo jasne definované centrum obce. Obec má len lokálne centrá rovnomerne

rozložené po celej dĺžke hlavnej cesty, ktoré sa viažu prevažne k funkcii občianskej vybavenosti resp. k miestam s historickým a kultúrno-spoločenským významom. Z hľadiska vnútorných funkčno – prevádzkových vzťahov obce možno zastavané územie obce charakterizovať ako územie s prevahou obytnej funkcie, s doplnkovou funkciou občianskej vybavenosti a výroby.

Obytná funkcia

Ťažiskovú funkčnú náplň obce tvorí funkcia bývania, prevažne vo forme rodinnej zástavby, miestami spojená s vybavenosťou a službami lokálneho charakteru. Obytná funkcia je prezentovaná okrem rodinnej zástavby aj bytovou výstavbou situovanou v severnej časti zastavaného územia. Občianska vybavenosť je rovnomerne sústredená po celej dopravnej osi. V súčasnosti je značná časť nefunkčná.

Podľa charakteru využívania obytnej funkcie možno na území charakterizovať nasledovné základné typy obytného územia:

- jadrové územie obce, ktoré je charakterizované zástavbou rodinných domov (s prislúchajúcimi doplnkovými a vedľajšími objektmi - garáže, kôlne, altány, skleníky a pod.) s úžitkovými záhradami, príp. aj zariadeniami drobnej poľnohospodárskej výroby. V tomto území je situovaná prevažná časť zariadení vybavenosti miestnej správy, zariadení, ktoré slúžia hospodárskym, sociálnym, zdravotným, školským, kultúrnym, cirkevným a športovým potrebám obyvateľov obce,
- bývanie v rodinných domoch – predstavuje tzv. čisté bývanie v rodinných domoch aj s hospodárskou činnosťou, ktorá nemá negatívny dopad na životné prostredie, doplnené nevyhnutnou občianskou, dopravnou a technickou vybavenosťou,
- bývanie v bytových domoch - v obci predstavuje formu kolektívneho bývania v trojpodlažných a štvorpodlažných solitérnych objektoch s prislúchajúcou adekvátnou technickou a dopravnou vybavenosťou, plochami statickej dopravy.

Výrobná funkcia

Výrobná funkcia tvorí významnú funkčnú plochu v organizme obce. V obci Selec je situovaná v okrajových častiach sídla. Tvorí ju prevádzky miestneho a regionálneho významu, ktoré významnou mierou prispievajú k zamestnanosti v obci. Svoje zastúpenie tu má nábytkárska výroba, polygrafická výroba a poľnohospodárska výroba. Najvýznamnejšie zastúpenie výroby v obci má nábytkárska výroba firmy DURAS s.r.o. zaoberajúca sa výrobou sedacieho čalúneného nábytku. Polygrafická výroba fi. G-press s.r.o. sa zaoberá výrobou tlačovín, vizitiek, kníh, letákov a je situovaná v priestore poľnohospodárskeho družstva. Potravinársku výrobu predstavuje prevádzka pestovateľskej pálenice ovocia. Živočíšna a rastlinná výroba je sústredená v areáli PD Inovec, ktorý je situovaný v tesnej blízkosti zastavného obytného územia.

Prevádzky výroby:

• DURAS s.r.o. Selec	výroba čalúneného sedacieho nábytku
• G-press s.r.o.	polygrafická výroba
• PD Inovec Trenčianske Stankovce	živočíšna výroba, rastlinná výroba
• Pestovateľská pálenica ovocia Selec s.r.o.	výroba liehovín

Rekreačná funkcia

Pre potreby športu a rekreácie slúžia v obci plochy futbalového ihriska, multifunkčného ihriska a priestory školskej telocvične. Na hornom konci obce sa nachádza lyžiarsky vlek. Bohaté možnosti rekreačného vyžitia ponúka atraktívne prostredie pohoria Považského Inovca. Riešeným územím

prechádzajú turistické a bežkárské trasy. Jednou z historických zaujímavostí je trasa lesnej železnice, po ktorej sa začiatkom 20. stor. zväžalo drevo.

Z pohľadu ochrany prírody a prírodných zdrojov sú predmetom záujmu PP Selecký potok, PP Kamenné more, PR Inovec. Na konci zastavaného územia obce sa nachádza prameň - kyselka.

V chotári je lokalizovaných niekoľko solitérnych objektov rekreačnej funkcie. Tesne nad obcou sa nachádza chatová osada.

Obec svojim atraktívnym okolím a polohou voči centru osídlenia mesta Trenčín má vysoký potenciál pre rozvoj rekreačnej funkcie.

3 PRIESKUMY A ROZBORY PRÍRODNÝCH PODMIENOK

3.1 Abiotické zložky

3.1.1 Geomorfologické pomery

Katastrálne územie Selca sa nachádza v orografickom celku Považský Inovec. Geomorfologické členenie je znázornené v nasledovnej tabuľke.

Tab. 1 Zaradenie obce Selec podľa geomorfologického členenie územia

Sústava	Podsústava	Provincia	Subprovincia	Oblasť	Celok	Časť
Alpsko-himalájska	Karpaty	Západné Karpaty	Vnútrotné Západné Karpaty	Fatransko-tatranská oblasť	Považský Inovec	Vysoký Inovec
						Inovecké predhorie

Hypsometria územia vyplýva z nadmorských výšok terénu. Najvyššia nadmorská výška katastra je 1041,6 m n. m., tvorí ju vrchol Inovca, najnižšia 256,8 m n. m., nachádza sa na mieste, kde Selecký potok opúšťa územie obce v severnej časti. Rozdiel nadmorských výšok činí 784,8 m.

Územie je relatívne členité, prejavuje sa najmä veľký výškový gradient a z neho vyplývajúce typy reliéfu. Najväčšie plošné zastúpenie má hornatinový reliéf, kde sú najväčšie relatívne výškové rozdiely medzi dolinami a hrebeňmi (dĺžka kolmice medzi údolnicou a chrbáticou), miestami presahujú 500 m. V podhorí sa uplatňuje vrchovinový reliéf a na bočných rássochách smerujúcich z hlavného hrebeňa planačno-rássochový reliéf. Špecifikom je reliéf eróznej brázdy Seleckého potoka, ktorá je tvorená úvalinami. Na jej styku s masívom Inovca sa prejavujú morfológicky výrazné strány na tektonických poruchách. Celkovo územie predstavuje príklad pozitívnej morfoštruktúry, v užšom ponímaní klinovú hrásť Považského Inovca ako jadrového pohoria.

Hypsometria spolu s tvarmi povrchu vytvára morfológicko-morfometrické typy reliéfu. Na území obce sú to stredne členité pahorkatiny, silne členité vrchoviny a stredne až silne členité nižšie hornatiny.

3.1.2 Geologické pomery

Selec leží v geologicky komplikovanej oblasti výstupu vrchnopaleozoických hornín kalnickej skupiny, ktorá tvorí najspodnejšiu časť obalu tatrika. Na vrchnú časť paleozoickej sekvencie označovanej ako selecké súvrstvie je viazaná uránová mineralizácia.

Prvohory

Zastúpené sú horninami kryštalinika (tatranská séria), ktoré je budované hlavne kryštalickeými bridlicami (metamorfované horniny) a granitoidmi (magmatické horniny). Obal kryštalinika je tvorený hlavne horninami karbónu a permu (mladšie prvohory). Perm je zastúpený predovšetkým metamorfovanými horninami (rôzne bridlice) a sedimentárnymi horninami (zlepence a droby).

Druhohory

Horniny druhohôr tvoria obal kryštalinického jadra Inovca. Zastúpené sú horninami triasu (kremence, zlepence) a horninami jury a kriedy (karbonatické horniny). Druhohorné sedimenty sú často tektonicky a krasovo porušené.

Treťohory

Sedimenty treťohôr sú v riešenom území zastúpené flyšoidným súvrstvom. Toto je tvorené hlavne vstavmi ílovcového charakteru s ojedinelými vrstvami pieskovcov.

Štvrtohory

Kvartérne sedimenty tvoria viac-menej súvislú pokryvnú povrchovú vrstvu na starších horninách. Zastúpené sú hlavne hlinito-kamenitými (kamenito-hlinitými) suťami a v oblasti vodných tokov štrkami rôzneho stupňa zahlinenia. Časté sú hliny ílovcovitého charakteru.

3.1.3 Klimatické pomery

Celkový ráz podnebia je charakterizovaný podmienkami mierneho pásma na hranici atlantickej a kontinentálnej oblasti. Pre svoju značnú vertikálnu členitosť je badať značné rozdiely v klíme jednotlivých častí katastrálneho územia, ktoré je zastúpené troma klimatickými oblasťami: teplou, mierne teplou a chladnou.

Teplá oblasť je charakterizovaná teplým okrskom, mierne vlhkým s miernou zimou, kde priemerná januárová teplota neklesne pod mínus 3°C. Počet letných dní presahuje 50.

Mierne teplá oblasť zasahuje do územia v dvoch okrskoch. Pahorkatinový okrsok je mierne teplý a mierne vlhký a je typický miernou zimou. Podobné vlastnosti má i vrchovinový okrsok, no ten začína od cca 500 m n. m. V oboch je priemerná júlová teplota nad 16°C, počet letných dní nepresahuje sumu 50, v januári klesá priemerná mesačná teplota pod mínus 3°C.

Chladná oblasť je typická pre hrebeňové partie Považského Inovca. Celkovo ide o veľmi vlhkú oblasť s priemernou júlovou teplotou do 16°C, vzhľadom na nadmorskú výšku je tu zastúpený jej mierne chladný okrsok. Priemerná januárová teplota klesá k mínus 5°C, snehová pokrývka v najvyšších častiach vydrží do sto dní, v závislosti od expozície reliéfu.

Doplňujúcim údajom o klimatických podmienkach boli informácie z bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), v ktorých sa nachádza číselný dvojkód charakteristiky klimatickej oblasti. BPEJ pokrývajú skúmané územie iba v oblasti poľnohospodárskej pôdy, čím dostávame iba čiastočný prehľad súvisiaci s agrárnym využívaním zeme v nižších nadmorských výškach.

Nachádzajú sa tu dva klimatické regióny s kódom 07 a 08 (platia v nich hodnoty uvedené v tabuľke):

- 07 – mierne teplý, mierne vlhký
- 08 – mierne chladný, mierne vlhký

Tab. 2 Charakteristika klimatických regiónov

Región/premenná	TS ≥ 10°C	td ≥ 5°C	k VI – VIII	Tjan (°C)	Tveget (°C)
07	2500 – 2200	215	100 – 0	-2 až -5	13 – 15
08	2200 – 2000	208	100 – 0	-3 až -6	12 – 14

Zdroj: Linkeš, Pestún, Džatko, 1996

Poznámka:

TS ≥ 10°C	suma priemerných denných teplôt dní s teplotou vyššou ako 10°C
td ≥ 5°C	dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5°C v dňoch
k VI – VIII	klimatický ukazovateľ zavlaženia podľa Budyka vypočítaný pre SR J. Tomlainom (1980) (rozdiel potenciálneho výparu a zrážok v mm)
Tjan	priemerná teplota vzduchu v januári v °C
Tveget	priemerná teplota vzduchu za vegetačné obdobie (IV – IX) v °C

Celkovo je to územie s prebytkom zrážok počas roka, priemerné ročné hodnoty v horských polohách dosahujú do 900 mm v závislosti od nadmorskej výšky a mikroklimatických podmienok. Ročný úhrn zrážok (Z) v závislosti od nadmorskej výšky vypočítame podľa vzťahu $Z = 0,6265 H + 514,04$, kde H je nadmorská výška určitého miesta (Minár et al., 2001). Z uvedeného vzorca nám vychádzajú hodnoty pre katastrálne územie obce od cca 675 mm do cca 1170 mm za rok. Priemerná ročná teplota varíruje medzi 4 až 8°C. Územie je typické výskytom horských advektívnych hmiel.

3.1.4 Hydrologické pomery

Územie patrí k sústave chrbtov a kotlín, ktorého konečnú podobu vytvorila povrchová i podzemná voda. Riečna sieť poskytuje obraz úmerný konfigurácii terénu. Celé územie patrí do povodia Váhu (tok 2. rádu), odvodňujú ho toky 3. – 6. rádu.

Povrchový odtok prebieha prevažne vo vodných tokoch. Okrem stálych vodných tokov sú na území občasné toky a rôzne odvodňovacie zariadenia, ktoré odvádzajú vodu len príležitostne pri výdatnejších zrážkach alebo pri topení snehovej pokrývky.

Riešené územie odvodňujú toky vo dvoch čiastkových povodiach: prevažnú časť územia Selecký potok a rozlohou menšiu západnú, ktorá je odvodňovaná tokmi Kľažia (Kalnický potok) a Rybnický potok. Obe čiastkové povodia patria do povodia Váhu. Rozvodie medzi nimi je tvorené vedľajšou rászochou, ktorá sa tiahne v juhozápadnej časti katastra cez Klenkov vrch (640,5 m n. m.), kótu 480 m n. m. nad Chmeľnicami, Husárov stánok (436,5 m n. m.), kótu 474 m n. m. nad Dúbravou, až po Lazový vrch (545,2 m n. m.), kde sa napája na katastrálnu hranicu.

Prítoky Váhu sú špecifické svojou krátkosťou, čím vytvárajú v strednej časti toku perovitý typ riečnej siete. Všetky sa nachádzajú vo vrchovinno-nížinnej oblasti. Voda sa v nej akumuluje počas decembra

až februára. Najväčší prietok majú počas marca (viac v apríli ako vo februári), minimum v septembri. Zvýšenie vodnosti koncom jesene je výraznejšie.

Selecký potok má na území obce dĺžku 13,25 km a je bystrinného charakteru. Pramení v severozápado svahu pod hlavným hrebeňom Považského Inovca v nadmorskej výške 812 m. Preteká cez rovnomennú obec a prechádza do katastra Veľké Stankovce v nadmorskej výške 256,8 m. Tvar riečnej siete Seleckého potoka je na skúmanom území (horná časť toku) stromovitý s dostatočne vyvinutou sieťou prítokov. Na území obce je dotovaný dvoma pravostrannými prítokmi: prítok v nižšej nadmorskej výške je súčasťou PP Selecký potok, prítok vlietajúci sa vo vyššej nadmorskej výške má pramennú oblasť v najexponovanejšej časti západných svahov masívu Inovca (Pod Inovcom, Svinarky). Ľavostranné prítoky odvodňujú hrebeňovú polohu v oblasti Polomy a lokality Pod Lazmi a Lazy s rozvetveným systémom tokov. V intraviláne obce je Selecký potok upravený v dĺžke 2,13 km.

Rybnícky potok a Kňazžia odvodňujú kataster obce iba v najvyšších polohách svojich mikropovodí. Prechádzajú do katastrálneho územia obce Kalnica, kde sa tok Kňazžia od intravilánu obce mení na Kalnický potok.

Pramene sú viazané na terénne depresie, erózne ryhy, tektonické zóny a často na pleistocénne a recentné zosuvy. Rozšírenie prameňov závisí od litologických vlastností hornín a morfológie terénu. Nachádzajú sa tu prevažne suťové pramene v kombinácii s puklinovými, resp. druhotné suťové pramene v pripovrchovej zóne rozvoľnenia hornín, ktoré často vysychajú, sčasti tu nájdeme i vrstevné pramene na styku geologických štruktúr. Najvýznamnejším hydrogeologickým kolektorom územia sú metamorfity jadrového pohoria, ktoré disponujú najväčšou výdatnosťou prameňov. Hydrogeologická regionalizácia územia spadá pod mezozoikum a paleozoikum SZ časti Považského Inovca.

3.1.5 Pedologické pomery

Na sledovanom území sa vyskytujú pôdne jednotky uvedené v nasledovných skupinách pôd.

Iniciálne pôdy

Patria sem pôdy s iniciálnym pôdotvorným procesom, tlmným či narúšaným rôznymi faktormi a podmienkami. Majú prevažne ochrický humusový horizont silikátový až karbonátový, bez ďalších vyvinutých diagnostických horizontov. Na území sa z nich vyskytujú fluvizeme.

Fluvizeme sú pôdnym typom recentných (holocénnych) aluviálnych nív s vysokou hladinou podzemnej vody, často s periodickými záplavami. Je to relatívne mladá riečna usadenina – aluviálny sediment s výrazne vyvinutým horizontom A sivastých farieb. Pod ochrickým humusovým horizontom sa nachádza pôdotvorný substrát – zvrstvené nívne sedimenty rôznej zrnitosti a zastúpenia riečnych štrkov. Patrí medzi značne heterogénne typy pôd s rôznou hrúbkou profilu, zrnitosťou a skeletnosťou. Vlastnosti tejto pôdy sú závislé predovšetkým od zrnitostného a chemického zloženia sedimentov, ako aj od režimu podzemných a povodňových vôd. Pre tento typ je príznačné veľké kolísanie hladiny podzemnej vody v závislosti od hydrologického režimu rieky (2 – 4 m). Práve hĺbka podzemnej vody ovplyvňuje hĺbku prechodu hnedého substrátu C do glejového horizontu G. Na území sa vyskytujú tri subtypy: fluvizem modálna, fluvizem glejová a fluvizem karbonátová.

Fluvizem modálna má podzemnú vodu v lete hlbšie ako 2m. Vyskytuje sa až v najsevernejšej časti územia na nive Seleckého potoka.

Fluvizem glejová má všeobecne málo rozšírený výskyt, nájdeme ju na ťažších substrátoch. V hornej časti javí známky oglejenia, ktoré vznikajú najmä v dôsledku občasného prevlhčenia dlhšie stojacou povodňovou alebo zrážkovou vodou. Na území sa nachádza takmer pozdĺž celého toku Seleckého potoka.

Rendzinové pôdy

Skupina pôd s mačínovým pôdotvorným procesom až po procesy akumulácie a stabilizácie humusu. Pôdy majú molický Am horizont bez ďalších diagnostických horizontov, prípadne len s ich náznakmi. Radíme sem rendziny a pararendziny, na území nájdeme rendzinu modálnu. Rendziny sú viazané na karbonátový substrát, sú charakteristické vysokým obsahom skeletu, malou až strednou hrúbkou profilu, prevažujúcou hlinitou až ílovitohlinitou zrnitosťou a obsahom karbonátov v celom profile.

Rendzina modálna sa vyskytuje na karbonatických horninách západnej rázsochy Strážneho rígľa (622 m n. m.). Rendzina má mocný skeletnatý, sivohnedý až tmavosivý humusový horizont, ktorého jemnozern obsahuje viac či menej uhličitanu vápenatého. Bezprostredne prechádza do karbonátového substrátu. Pod lesnou vegetáciou sú to zväčša silno skeletnaté, plytké (10 – 30 cm), dobre prevzdušnené a vysušujúce sa pôdy. Sorpčný komplex je nasýtený dvojmocnými bázami Ca a Mg, ich pH sa pohybuje okolo neutrálneho bodu, humus je celkovo kvalitný.

Hnedé pôdy

Pre hnedé pôdy je typický proces brunifikácie (alterácie, oxidického zvetrávania). Patria sem pôdy alteračné s dominantným podpovrchovým kambickým Bv horizontom – kambizeme. Sú najrozšírenejším pôdnym typom územia. Nachádzajú sa na silikátových a zmiešaných substrátoch v mierne chladnej až chladnej, vlhkej klimatickej oblasti. Sú charakteristické tenkým ochrickým až melanickým humusovým horizontom a výrazným kambickým B horizontom (vnútro pôdneho zvetrávania). Humusový horizont A je hnedastosivý až tmavosivý, jeho mocnosť je od niekoľkých cm až po 15 – 20 cm vo vyšších polohách. Horizont B je žltkastohnedý, hnedý až hrdzavohnedý, obsahuje väčšie množstvo skeletu. Ide prevažne o stredne hlboké alebo hlboké pôdy (najmä na deluviálnych svahoch), na pevných skalných horninách sú plytké. Zrnitosťne sú ľahké až stredne ťažké, so stredným až veľkým obsahom skeletu. Nájdeme tu kambizem modálnu a kambizem pseudoglejovú. Plošne majú najväčšie zastúpenie.

Kambizem modálna sa na území vyskytuje vo dvoch varietách: typickej (pH = 5,5 – 6,5) a kyslej (pH = 5 – 5,5).

Kambizem pseudoglejová vykazuje znaky oglejenia v matrici od 10 – 80 %. Nájdeme ich na miestach úvalín, kde sa vytvárajú vhodné podmienky na vznik svahových deformácií a dochádza tu k zmene vodného režimu pôd.

Celkovo na území prevládajú stredne ťažké až ťažké pôdy, miestami v oblasti kambizemí modálnych kyslých sa nachádzajú ľahké pôdy.

3.2 Biotické zložky

3.2.1 Rastlinstvo

3.2.1.1 Fytogeografické členenie územia

Podľa fytogeografického členenia Európy (Kolény, Barka, 2002 in: Atlas krajiny SR, 2002) sa Slovensko nachádza v oblasti holarktis, v eurosibírskej podoblasti, ktorá zasahuje na skúmané územie stredoeurópskou provinciou. Podľa fytogeograficko-vegetačného členenia SR (Plesník, 2002 in: Atlas krajiny SR, 2002) sem zasahuje horská podzóna dubovej zóny. V rámci nej sem zasahuje kryštalinicko-druhohorná oblasť Považského Inovca.

Fytogeografické členenie SR radí územie do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvod predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*) Považského Inovca.

3.2.1.2 Potenciálna prirodzená vegetácia

Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetáciou, ktorá by sa za daných klimatických, pôdných a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal. Je predstavovanou vegetáciou konštruovanou do súčasných klimatických a prírodných pomerov. Súčasná rekonštruovaná prirodzená vegetácia je predpokladanou vegetáciou, ktorá by pokrývala určité miesto bez vplyvu ľudskej činnosti počas historického obdobia.

V riešenom území možno vyčleniť 7 jednotiek potenciálnej prirodzenej vegetácie:

Lužné lesy podhorské a horské (*Alnenion glutinoso-incanae*)

Jednotka združuje pobrežné jelšové a jaseňovo-jelšové lužné lesy podzväzu *Alnenion glutinoso-incanae*, spoločenstvá krovitých vrb zväzu *Salicion eleagni*, čiastočne *Salicion triandrae* a všetky ich vývojové štádiá. V stromovej etáži prevláda jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), vrbka krehká (*Salix fragilis*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), brest horský (*Ulmus glabra*) a javor horský (*Acer pseudoplatanus*). V krovinnom poschodí sa nachádza vrbka trojtyčinková (*Salix triandra*), vrbka purpurová (*Salix purpurea*) a vrbka košíkarska (*Salix viminalis*). Druhovité zloženie bylinnej etáže je pestré, prevládajú hygrofilné a subhygrofilné druhy – záružlie horské (*Caltha laeta*), pichliač zelinový (*Cirsium oleraceum*), bodliak lopúchovitý (*Cardus personata*) a ďalšie.

Dubovo-hrabové lesy karpatské (*Carici pilosae- Carpinenion*)

Druhovité zloženie týchto lesov je bohaté. V stromovom poschodí prevláda dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor poľný (*Acer campsetre*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*) a čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*). Krovinné poschodie tvoria najmä zimolez obyčajný (*Lonicera xyslostemon*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), vtáčí zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*), hloh jenosemenný (*Crataegus monogyna*) a hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*).

Bukové lesy kvetnaté podhorské (*Eu - Fagenion*)

Jednotka kvetnatých bučín podhorských zahŕňa mezotrofné spoločenstvá s výraznou prevahou buka. rozšírené v nižších polohách prevažne na nevápencovom podloží s pôdami vlhkostne kolísavými, v územiach vápenocových na plochách s rovnomernými, aspoň stredne hlbokými pôdami, na

hlinitých zeminách delúvií, prípadne kolúvií, takže podložie stráca priamy vplyv na vývoj pôdneho profilu a na bylinnú synúziu. V stromovom poschodí má dominantné postavenie buk lesný (*Fagus sylvatica*), ďalej hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*) a čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*). Charakteristickým fyziognomickým znakom porastov podhorských kvetnatých bučín je absentujúca alebo slabo vyvinutá krovinná etáž.

Bukové lesy vápnomilné (*Cephalanthero-Fagenion*)

Výskyt vápencových bučín je závislý od stupňa zvetrania podložia, sklonu svahu, vlhkosti a hĺbky pôdy resp. od stupňa vývoja pôdneho typu. Dominantnou drevinou je buk lesný (*Fagus sylvatica*), ďalej sa na skeletových a sutinových pôdach môžu vyskytnúť lipy (*Tilia sp.*), javory (*Acer sp.*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), jarabina mukyňa (*Sorbus aria*). Z ktovín sa vyskytujú muchovník (*Amelanchier ovalis*) a mahalebka (*Cerasus mahaleb*).

Dubové kyslomilné lesy (*Genisto germanicae-Quercion*)

Viažu sa na extrémne polohy a stanovištia s plytkými pôdami typu rankrov, výrazne nenasýtené hnedé pôdy alebo hnedé podzolované. Dominantnou drevinou je dub žltkastý (*Quercus dalechampii*), vtrúsený je aj dub mnohoplodý (*Quercus polycarpa*). Vo vyšších polohách pristupuje aj borovica (*Pinus sylvestris*), buk lesný (*Fagus sylvatica*) a breza bradavičnatá (*Betula pendula*). Krovinná vrstva chýba.

Bukové a jedľové kvetnaté lesy (*Eu - Fagenion*)

Jendotka zahŕňa klimaxové eutrofné bukové a zmiešané jedľovo-bukové lesy na hornej hranici podhorského stupňa a v hroskom stupni na všetkých geologických podložiach s výbornými hlbokými, prehumóznenými, čerstvo vlhkými pôdami. Kostrovými drevinami sú jedľa a buk, primiešané sú na dolnej hranici sporadicky dub zimný (*Quercus petraea*), zriedkavo hrab (*Carpinus betulus*), stálou prímiesou je javor horský (*Acer pseudoplatanus*), javor lmiečny (*Acer platanooides*), brest horský (*Ulmus glabra*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), zriedkavo a vzácné smrek (*Picea abies*). Krovinné poschodie nebýva nápadne vyvinuté, zastúpené sú iba baza čierna (*Sambucus nigra*), baza červená (*Sambucus racemosa*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*) a ďalšie.

Lipovo-javorové lesy (*Tilio - Acerion*)

Zmiešané lipovo-javorové lesy (zväz *Tilio-Acerion*) sa vyskytujú na kamenistých svahoch, sutinách a rozváľaných skalných hrebeňoch, v úžľabinách, roklinách a pod. Sú to edaficky podmienené spoločenstvá, vyvíjajúce sa na rozličných geologických podkladoch a vo viacerých vegetačných stupňoch. Pre spoločenstvá tohto zväzu sú charakteristické tzv. sutinové dreviny, ktoré sú dobre prispôsobené kamenistému podložiu: javor mliečny (*Acer platanooides*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*) a javor poľný (*Acer campestre*).

3.2.1.3 Reálna vegetácia

Lesy, remízky a medze

V k. ú. Selec sa okrem porastov vyskytujú aj menšie lesíky, remízky a medze, ktorých druhové zloženie závisí od rozlohy, veku a spôsobu vzniku - či ide o zvyšok pôvodného porastu alebo o mladý porast, ktorý vznikol opätovným zarastením odlesnenej časti. majú veľký význam pri zachovaní diverzity krajiny, vrátane taxonomickej.

V stromovom poschodí sa vyskytuje hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), brest (*Ulmus sp.*), topol osika (*Populus tremula*), breza bradavičnatá (*Betula pubescens*), vrbá rakyta (*Salix caprea*) a jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). Krovinné poschodie je zastúpené druhmi ako hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), svíb krvavý (*Cornus sanguinea*), vtáčí zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*), javor poľný (*Acer campestre*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), ruža šíповá (*Rosa canina*), ostružina ožinová (*Rubus fruticosus*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), baza čierna (*Sambucus nigra*), kalina siripútková (*Viburnum lantana*) a kalina obyčajná (*Viburnum opulus*). Najčastejšími bylinami sú prhláva dvojdomá (*Urtica dioica*), pľúcník lekársky (*Pulmonaria officinalis*), zbehovec plazivý (*Ajuga reptans*), alchemilka obyčajná (*Alchemilla vulgaris*), kuklík lesný (*Geum urbanum*), mrvica lesná (*Brachypodium sylvaticum*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), jahoda lesná (*Fragaria vesca*) a kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*).

V medziach sa k stromovému poschodiu pridáva orech kráľovský (*Juglans regia*), vrbá rakytová (*Salix caprea*), jarabina brekyňová (*Sorbus torminalis*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*), javor jaseňolistý (*Acer negundo*). Krovinnú vrstvu možno doplniť o drieň obyčajný (*Cornus mas*), dráč obyčajný (*Berberis vulgaris*) a bylinné poschodie o druhy ako ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), pichliač roľný (*Cirsium vulgare*), repík lekársky (*Agrimonia eupatoria*), palina obyčajná (*Artemisia vulgaris*) a pýr plazivý (*Agropyron repens*).

Brehové porasty Seleckého potoka a jeho prítokov

Stav a kvalita brehových porastov závisí najmä od technických úprav vodného toku. upravená časť Seleckého potoka preteká intravilánom obce. potok má kamenné brehy aj dno. Brehové porasty tu boli odstránené a bylinné poschodie je prevažne kosené a značne ruderalizované. Na okraji brehov sú vysadené okrem ovocných drevín (slivka, jablňo) aj nepôvodné druhy okrasných drevín ako smrek pichľavý (*Picea pungens*), sumach páľkový (*Rhus typhina*), borovica lesná (*Pinus silvestris*), smrek obyčajný (*Picea abies*) a ďalšie.

Z drevín rastúcich na brehoch neupravenej časti potoka sa vyskytuje: jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), vrbá krehká (*Salix fragilis*), vrbá rakytová (*Salix caprea*), vrbá purpurová (*Salix purpurea*), vrbá popolavá (*Salix cinerea*) a hrab obyčajný (*Carpinus betulus*). Krovinná vrstva je zastúpená: svíb krvavý (*Swida sanguinea*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), vtáčí zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*), baza čierna (*Sambucus nigra*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*) a ruža šíповá (*Rosa canina*). Charakter bylinného poschodia určujú prhláva dvojdomá (*Urtica dioica*), mrvica lesná (*Brachypodium sylvaticum*), iskerník plazivý (*Ranunculus repens*), pokost lúčny (*Geranium pratense*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), kostihoj lekársky (*Symphytum officinale*), mäta vodná (*Mentha aquatica*), mäta dlhoslistá (*Mentha longifolia*), záružlie močiarné (*Caltha palustris*), nezábudka močiarna (*Myosotis palustris*), lipkavec potočný (*Galium rivale*) a praslička riečna (*Equisetum fluviatile*).

Lúčne porasty a pasienky

Vyskytujú sa v riešenom území vo veľkom zastúpení. Najčastejšími druhmi sú ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), ďatelina plazivá (*Trifolium repens*), šalvia obyčajná (*Salvia pratensis*), repík lekársky (*Agrimonia eupatoria*), veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*), betonika lekárska (*Betonica officinalis*), veternica lesná (*Anemone sylvestris*), poniklec

veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), jesienka obyčajná (*Colchicum autumnale*) a prútnatec metlovitý (*Sarothamnus scoparius*).

V nevyužívaných lúčnych porastoch dochádza k sukcesným procesom, pričom do porastu prenikajú mohutné travy ako smlz kroviskový (*Calamagrostis epgejos*), mrvica lesná (*Brachypodium sylvaticum*), metlica trsnatá (*Deschampsia cespitosa*), kozinec sladkolistý (*Astragalus glycyphyllos*), pakost krvavý (*Geranium sanguineum*) a jahoda obyčajná (*Fragaria vesca*). Lúčne úhory najčastejšie zarastajú druhmi ako javor poľný (*Acer campestre*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), hruška obyčajná (*Pyrus communis*), vtáčí zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*) a ruža šípová (*Rosa canina*).

Sady a mozaiky

V riešenom území sa vyskytovali aj sady ovocných drevín, najmä slivka domáca (*Prunus domestica*), jabloň domáca (*Malus domestica*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), orech kráľovský (*Juglans regia*). Tieto zvyšky sadov sú neudržiavané a zarastené.

3.2.1.4 Lesná vegetácia

V podmienkach hustého osídlenia majú lesné plochy nezastupiteľné miesto v tvorbe krajiny. Okrem hospodárskej funkcie lesov ako zdroja drevnej hmoty vystupuje tu do popredia najmä ich funkcia tvorby životného prostredia, funkcia vodohospodárska, pôdoochranná, klimaticko-hygienická, kultúrna a zdravotno-rekreačná. Rozptýlená vysoká zeleň v poľnohospodárskej krajine, dôležitá pre celkový obraz krajiny, predstavuje remízky, háje, vetrolamy, sprievodnú vegetáciu vodných tokov a komunikácií.

Lesné porasty sa v riešenom území nachádzajú v južnej a východnej časti katastrálneho územia ako súčasť Považského Inovca. Plochy lesných porastov podľa údajov Národného lesníckeho centra k 31.12.2012 tvoria 1 586,85 ha, čo predstavuje 64 % lesnatosť územia, teda o 19 % vyššiu lesnatosť ako je v okrese Trenčín (45 %). V rámci kategórií lesov sa v území vyskytujú 3 kategórie lesa v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch:

- Hospodárske lesy – hospodárenie je zamerané predovšetkým na vysokú a kvalitnú produkciu drevnej hmoty pri súčasnom zabezpečovaní ostatných verejnoprospešných funkcií lesov.
- Ochranné lesy - Hlavným dôvodom pre tvorbu a vyhlasovanie ochranných lesov sú nepriaznivé podmienky pre rast a vývoj porastu (ide o nepriaznivé ekologické pomery). Príčinou nepriaznivých podmienok je niektorý z ekologických činiteľov (pôda, klíma a pod.) alebo nepriaznivé usporiadanie a súčasné pôsobenie viacerých činiteľov.
- Lesy osobitného určenia - sú lesy, ktoré boli za také vyhlásené a ktorých účelom je zabezpečovanie špecifických potrieb spoločnosti, právnických osôb alebo fyzických osôb, na ktorých zabezpečenie sa významne zmení spôsob hospodárenia oproti bežnému hospodáreniu.

V rámci katastrálneho územia Selec predstavujú hospodárske lesy 1 353,94 ha (85 %), ochranné lesy 214,39 ha (14 %) a lesy osobitného určenia 18,52 ha (1 %). Ochranné lesy sú vyhlásené ako subkategória „Lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach“ o rozlohe 4166 ha a „Ostatné lesy s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy“ s rozlohou 172,73,42 ha. Lesy osobitného určenia sú vyhlásené ako subkategória „Prímestské a rekreačné lesy“ o rozlohe 18,52 ha.

Tab. 3 Prehľad kategórií lesov v katastrálnom území Selec (údaje k 31.12.2012)

Kategória lesov/Katastrálne územie	Hospodárske lesy „H“		Ochranné lesy „O“		Lesy osobitného určenia „U“		Spolu:
	Rozloha (ha)	Podiel (%)	Rozloha (ha)	Podiel (%)	Rozloha (ha)	Podiel (%)	
Selec	1353,94	85	214,39	14	18,52	1	1586,85

Zdroj: Národné lesnícke centrum, 2013

Tab. 4 Drevinové zloženie lesov v katastrálnom území Selec

Drevina	Výmera v ha	Podiel
Agát	0,14	0,01 %
Borovica	25,95	1,64 %
Breza	15,79	1,00 %
Buk	947,78	59,73 %
Dub	291,08	18,34 %
Hrab	32,78	2,07 %
Jaseň	46,40	2,92 %
Javor	31,17	1,96 %
Jedľa	3,9	0,25 %
Jelša	10,67	0,67 %
Lipa	2,80	0,18 %
Ostatné listnaté	0,25	0,02 %
Smrek	112,43	7,09 %
Smrekovec	65,60	4,13 %
Spolu	1586,76	100,00

Zdroj: Národné lesnícke centrum, stav k. 31.12.2012, 2013

Celková štruktúra lesov v riešenom území je veľmi pestrá, nakoľko lesné porasty sú tvorené prevažne bukom, dubom, smrekom, smrekovcom, jaseňom, javorom a borovicou - prevažne drevinami prislúchajúcich jednotiek potenciálnej prirodzenej vegetácie. V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad drevinového zloženia lesa ako aj vekových tried v riešenom území.

Tab. 5 Dreviny podľa vekových tried v katastrálnom území Selec

Drevina	Veková trieda (výmera v ha)								Spolu
	0 - 20	21 - 40	41 - 60	61 - 80	81 - 100	101 - 120	121 - 140	141+	
	ha								vek.triedy
Agát	0,05	0,09							0,14
Borovica	1,11	8,77	5,55	2,40	7,44	0,62	0,06	0,06	25,95
Breza	0,72	7,18	6,91	0,80	0,19				15,79
Buk	117,95	94,63	66,87	341,34	197,22	45,87	42,10	42,10	947,78
Dub	8,77	5,28	4,92	27,43	177,70	59,60	3,40	3,40	291,08
Hrab	8,32	1,65	0,97	4,33	15,30	1,67	0,55	0,55	32,78

Drevina	Veková trieda (výmera v ha)								Spolu
	0 - 20	21 - 40	41 - 60	61 - 80	81 - 100	101 - 120	121 - 140	141+	vek.triedy
	ha								
Jaseň	2,29	2,08	0,15	16,74	24,56		0,19	0,19	46,40
Javor	9,43	1,88	2,79	9,59	2,39	0,14	1,39	1,39	31,17
Jedľa	0,60	3,30							3,90
Jelša	0,86	5,34	3,57	0,14	0,77				10,67
Lipa		0,06	2,74						2,80
Ostatné listnaté		0,15	0,10						0,25
Smrek	24,73	32,42	10,14	16,44	18,41	10,25	0,03	0,03	112,43
Smrekovec	10,14	16,07	17,73	10,98	5,96	3,58	1,15	1,15	65,60
Spolu:	184,97	178,91	122,44	430,19	449,92	121,72	48,86	49,75	1586,76

Zdroj: Národné lesnícke centrum, stav k. 31.12.2012, 2013

Z hľadiska lesohospodárskych celkov patria lesy nachádzajúce sa v katastrálnom území Selec do LHC Trenčianske Stankovce. Prevažnú väčšinu lesných pozemkov v obci vlastní a obhospodarujú Lesné hospodárstvo Inovec s.r.o. a Urbársko-pasienková spoločnosť, pozemkové spoločenstvo Selec. Pestovateľská, ťažbová, obnovná a ostatná činnosť sa vykonáva podľa Programu starostlivosti o les (PSoL), ktorý je vypracovaný pre jednotlivé lesné hospodárske celky (LHC). LH Inovec vyťaží ročne v priemere 12.333 m³ dreva v skladbe 88 % listnaté stromy a 12 % ihličnaté stromy. Viac ako polovica vyťaženého dreva je určená pre domáci trh, ostatok sa vyváža do zahraničia, najčastejšie do Českej republiky a Rakúska. Okrem ťažby dreva sa LH Inovec zaoberá tiež lesným škôlkarstvom a semenárstvom, venuje sa lesnej pedagogike, poskytuje ubytovanie a spravuje poľovný revír.

3.2.1.5 Sídlna vegetácia

Zeleň patrí k základným zložkám, ktoré vytvárajú priaznivé podmienky pre život obyvateľstva v sídle a napomáha členiť sídelnú štruktúru. Dôležité je riešiť zelené plochy na rovnakej úrovni s ostatnými funkčnými zónami obce a nie iba na zvyškových plochách v rámci riešenia ostatných zón. Vzhľadom na dlhý čas, ktorý si vyžaduje park alebo strom, aby vyrástol do funkčnej a estetickej spôsobilosti, je potrebné vylúčiť provízorne riešenia a navrhnuť uváženu koncepciu, ktorú bude možné rešpektovať takisto pri plánovaní ďalších etáp rozvoja obce. Dôležitá je tiež prepojenosť plôch sídelnej zelene na okolitú voľnú krajinu.

Zeleň predstavuje významný prírodný prvok ľudských sídiel. Jej význam spočíva v uplatňovaní jednotlivých funkcií, najmä kultúrno-spoločenskej a rekreačnej, priestorovej, estetickej, liečebnej a zdravotne ochrannej, pôdoochrannej a vodoochrannej, klimatickej, hospodárskej a v produkcii kyslíka a biologicky účinných látok, absorpcii cudzorodých látok z ovzdušia a znižovaní hladiny hluku.

Zeleň je spojovacím a jednotiacim elementom všetkých funkčných plôch, zariadení a vybavenosti obce. Najvýznamnejšími verejnými plochami zelene v samotnom sídle sú:

- parkovo upravená plocha na rázcestí pri vstupe do obce,
- plochy zelene pri kostole sv. Bartolomeja,
- plocha zelene pri zástavke s krížom

- plocha parkovo upravenej zelene pri pomníku pred vstupom do obce.
- Menšie plochy zelene v areáli základnej školy a materskej školy
- plochy zelene cintorínov (čiastočná absencia vzrastlej zelene).

3.2.2 Živočíšstvo

Tab. 6 Terestrický a limnický biocyklus

Terestrický biocyklus	
oblasť	paleoarktis
podoblasť	eurosibírska
provincia	listnatých lesov
úsek	podkarpatský
Limnický biocyklus	
oblasť	paleoarktis
podoblasť	euromediteránna
provincia	pontokaspická
úsek	severopontický
okres	podunajský
časť	stredoslovenská

Vodné biotopy

Tieto biotopy sú prezentované typom tečúcich vôd Seleckého potoka. Z hľadiska pôvodnosti a typu tečúcich vôd je možné očakávať vo vyšších polohách toku výskyt pstruha potočného (*Salmo trutta*), lipňa tymiánového (*Thymallus thymallus*) a čereble potočnej (*Phoxinus phoxinus*).

Okrem rýb, ktoré sú na vodné prostredie viazané počas celého života, sú na vodné prostredie hlavne v čase rozmnožovania viazané obojživelníky, ktoré sa mimo tohto obdobia zdržiavajú na súši. Medzi obojživelníkmi sa v riešenom území vyskytujú: skokan hnedý (*Rana temporaria*), skokan zelený (*Rana esculenta*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), rosnička zelená (*Hyla arborea*) a salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*). Z plazov je vodné prostredie lákavé pre užovku obyčajnú (*Natrix natrix*).

Najpočetnejšou triedou stavovcov sú vtáky. brehové porasty tečúcich vôd sú prevažne líniové spoločenstvá poskytujúce hniezdne príležitosti. Charakteristickými druhmi vtákov sú škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*), brhlík obyčajný (*Sitta europaea*), drozd čvikotavý (*Turdus pilaris*) a zelienska obyčajná (*Carduelis chloris*). Hniezdne možnosti tu nachádza často hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus*), datel' veľký (*Dendrocopos major*), straka obyčajná (*Pica pica*), drozd čierny (*Turdus merula*), penica obyčajná (*Sylvia communis*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*), kolibiarik čipčavý (*Phylloscopus collybita*), stehlík obyčajný (*Carduelis carduelis*), pinka obyčajná (*Fringilla coelebs*), hýľ obyčajný (*Pyrrhula pyrrhula*), trasochvost biely (*Motacilla alba*), oriešok hnedý (*Troglodytes troglodytes*) a vodnár potočný (*Cinclus cinclus*). Z dravcov sem zalieta hlavne sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), jastrab krahulec (*Accipiter nisus*), jastrab lesný (*Accipiter gentilis*) a myšiak hôrny (*Buteo buteo*).

Biotopy polí a lúk

Polia, lúky a pasienky sú plne osvetlené plochy, v poraste prevládajú buď kultúrne plodiny alebo početné druhy tráv. Toto prostredie človek silne a pravidelne ovplyvňuje svojou poľnohospodárskou činnosťou. k charakteristickým cicavcom polí, lúk a pasienkov patria hraboše, škrečky, zajace a sysle - hraboš poľný (*Microtus arvalis*), ryšavka poľná (*Apodemus agrarius*), myška drobná (*Micromys minutus*), syseľ obyčajný (*Citellus citellus*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), chrčok obyčajný (*Crisetus crisetus*), lasica obyčajná (*Mustela nivalis*), z vtákov vrabec poľný (*Passer montanus*), škvránok poľný (*Alauda colchicus*), strnádka žltá (*Emberiza citrinella*), havran poľný (*Corvus frugilegus*), straka obyčajná (*Pica pica*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), pinka obyčajná (*Fringilla coelebs*), stehlík obyčajný (*Carduelis carduelis*), trasochvost biely (*Motacilla alba*).

Biotopy intravilánu

Živočíchy viazané na ľudské obydliá a na zeleň intravilánov dedín rôznym spôsobom. Niektoré vyhľadávajú ľudské obydliá za účelom úkrytu aj potravy - vrabec domový (*Passer domesticus*), myš domová (*Mus musculus*), potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*), ié využívajú ľudské obydliá na úkryt v čase reprodukcie - bocian biely (*Ciconia ciconia*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), kavka obyčajná (*Corvus monedula*), z cicavcov hlavne netopiere, jež obyčajný (*Erinaceus europaeus*), lasica obyčajná (*Mustela nivalis*), alebo pri jarnej a jesennej migrácii a počas zimy - napríklad podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), jež obyčajný (*Erinaceus europaeus*). Ďalšiu skupinu tvoria živočíchy, ktoré vyhľadávajú zeleň intravilánov počas reprodukcie - skokany (*Rana sp.*), jašterica obyčajná (*Lacerta viridis*) a užovka obyčajná (*Natrix natrix*). V intravilánoch možno počas vegetačného obdobia sledovať druhy vtákov ako je hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus*), d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), kavka obyčajná (*Corvus monedula*), strakoš kolesár (*Lanius minor*), sýkorka veľká (*Parus major*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), sýkorka hôľna (*Parus palustris*), prhlaviar čiernohlavý (*Saxicola torquata*), slávik obyčajný (*Luscinia megarhynchos*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*), penica obyčajná (*Sylvia communis*), vrabec domový (*Passer domesticus*), vrabec poľný (*Passer montanus*), žltouchvost domový (*Phoenicurus ochruros*). Z cicavcov, ktoré sú ekologicky viazané na zeleň intravilánu sem patria krt obyčajný (*Talpa europaea*), jež obyčajný (*Erinaceus europaeus*), mnohé netopiere, piskory - rod *Scotex*, bieložúbky - rod *Crocifura*, ryšavky - rod *Apodemus* a hraboš poľný (*Microtus arvalis*).

V mimovegetačnom období - v zime - sa ku stálym druhom (hrdlička záhradná, d'ateľ veľký, havran čierny, vrana obyčajná, stehlík konôpkár, stehlík obyčajný, sýkorka veľká, slávik červenka, strakoš kolesár, strnádka žltá, zelenka obyčajná) pridávajú druhy, ktoré prenikajú do intravilánov z kultúrnej krajiny (bažant poľovný, straka obyčajná, jarabica poľná, vrabec poľný a pipiška chochlatá) a z okolitých biocenóz (ďatle - rod *Dendrocopos*, žlna zelená - *Picus viridis*, brhlík obyčajný - *Sitta europaea*, kôrovník dlhopristý - *Certhia familiaris*, sýkorky - rod *Parus*, sojka obyčajná - *Garrulus glandarius*, stehlíky - rod *Carduelis*, pinka obyčajná - *Fringilla coelebs*, drozd čvikotavý - *Turdus pilaris* a hýľ obyčajný - *Pyrrhula pyrrhula*).

Biotopy lesov

V lesných biocenózach sa z cicavcov vyskytuje srnec lesný (*Capreolus capreolus*), jeleň lesný (*Cervus elaphus*), diviak lesný (*Sus scrofa*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), kuna lesná (*Martes martes*), veverica stromová (*Sciurus vulgaris*), ryšavka krovinná (*Apodemus sylvaticus*), ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*). Z vtákov, už okrem vyššie spomenutých druhov, ktoré obývajú aj okraje lesov, sú to ďatle - rod *Dendrocopos*, žlna zelená - *Picus viridis*, brhlík obyčajný (*Sitta europaea*), kôrovník dlhopristý

(*Certhia familiaris*), pinka obyčajná (*Fringila coelebs*), drozd čvikoťavý (*Turdus pilaris*), oriešok hnedý (*Troglodytes troglodytes*), sluka lesná (*Scolopax rusticola*), kolibkárik čipčavý (*Phylloscopus collybita*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), krkavec čierny (*Corvus corax*) a hýľ obyčajný (*Pyrrhula pyrrhula*).

3.2.3 Biotopy európskeho významu

Prehľad biotopov v riešenom území sa nachádza v nasledovnej tabuľke.

Tab. 7 Biotopy európskeho významu

Kód NATURA	Kód SK	Biotop
*40A0	Kr6	Xerothermné kroviny
6190	Tr 5	Suché a dealpínske travinno-bylinné porasty
*6230	Tr 8	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte
6510	Lk 1	Nížinné a podhorské kosné lúky
6430	Lk 5	Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach
*91E0	Ls 1.3	Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy
91F0	Ls 1.2	Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy
*91E0	Ls 1.4	Horské jelšové lužné lesy
*91G0	Ls 2.2	Dubovo-hrabové lesy panónske
91M0	Ls 3.4	Dubovo-cerové lesy
*9180	Ls 4	Lipovo-javorové sutinové lesy
9130	Ls 5.1	Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy
9110	Ls 5.2	Kyslomilné bukové lesy
9150	Ls 5.4	Vápnomilné bukové lesy

Pozn.: * prioritné biotopy

4 PRIESKUMY A ROZBORY DEMOGRAFICKÉHO POTENCIÁLU

4.1 Obyvateľstvo

Pri sčítaní ľudu, domov a bytov (2011) bývalo v obci Selec 1002 obyvateľov. Hustota osídlenia 40 obyv. na km² je výrazne pod celoslovenským priemerom, ktorý predstavuje 108 obyv./km².

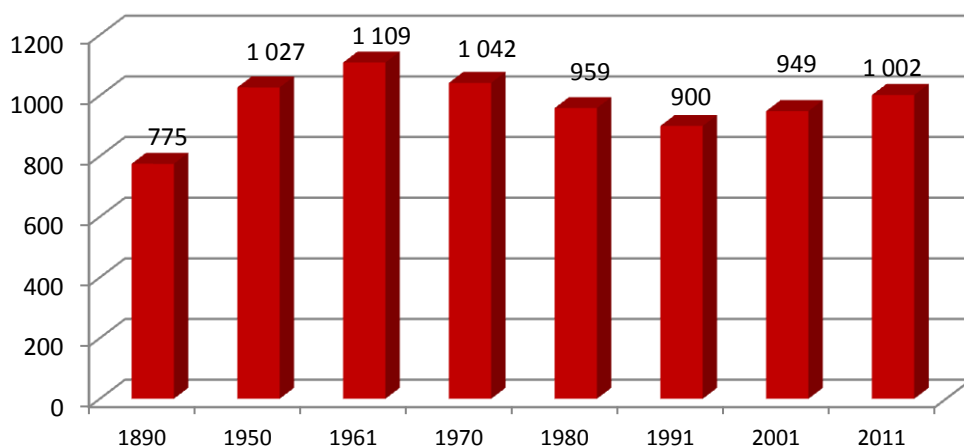
Tab. 8 Vývoj počtu obyvateľstva v obci Selec

Rok	Počet obyvateľov			Index vývoja v %
	Muži	Ženy	Spolu	
1890	-	-	775	
1950			1 027	
1961			1 109	
1970			1 042	
1980			959	
1991	451	449	900	
2001	483	466	949	
2011	502	493	1 002	

Zdroj: Štatistické lexikóny, SODB 2011, ŠÚ SR, OcÚ Selec

Do roku 1961 má vývoj obyvateľstva v obci stúpajúcu tendenciu. V nasledujúcich desaťročiach sa počet obyvateľov znižoval, ktorý kulminoval v roku 1991 na hodnote 900, s následným postupným zvyšovaním počtu obyvateľov do roku 2011 o 11,3 %.

Graf 1 Vývoj počtu obyvateľstva v rokoch 1890 až 2011

Tab. 9 Veková skladba obyvateľstva v retrospektíve

Veková skupina	Počet obyvateľov						% podiel vekových skupín (r. 2011)	
	k 03/1991		k 12/2001		k 12/2011		Selec	okres Trenčín
	abs.	%	abs.	%	abs.	%		
Predproduktívna	219	24,2%	183	19,3%	156	15,7%	15,7%	19%
Produktívna	505	55,8%	573	60,4%	604	60,7%	60,7%	63%
Poproduktívna	180	19,9%	193	20,3%	235	23,6%	23,6%	18%
Spolu:	904	100%	949	100%	995	100%	100%	100%

Zdroj: SODB, ŠÚ SR, 2001, ŠÚ SR, 1991 a ŠÚ SR, 2011

Pri hodnotení vekovej štruktúry obyvateľstva pomocou indexu vitality, ktorého hodnota bola 95 % v roku 2001 a 65 % v roku 2011, možno skonštatovať že vývoj obyvateľstva ma regresívny charakter. Tento regresívny vývoj svedčí o destabilizácii resp. nepriaznivom vývoji demografickej situácie obyvateľov obce. V rámci komunálnej politiky obce je pre zlepšenie nepriaznivého vývoja potrebné vytvárať podmienky pre stabilizáciu mladších vekových skupín obyvateľstva v obci.

Graf 2 Veková skladba obyvateľstva

Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva na celkovom počte obyvateľov v obci v porovnaní s celookresným priemerom vykazuje rozdiely.

Tab. 10 Vývoj ekonomickej aktivity v priebehu rokov 1980 – 2001

Obec	Počet			V % z celkového počtu bývajúceho obyvateľstva		
	1991	2001	2011	1980	1991	2001
Selec	476	491	500	49,9	51,6	52,5

Zdroj: SODB, ŠÚ SR, 2001, ŠÚ SR, 1991 a ŠÚ SR, 2011

Vývoj ekonomickej aktivity v priebehu rokov 1991 – 2011 je poznamenaný miernym nárastom v absolútnom vyjadrení.

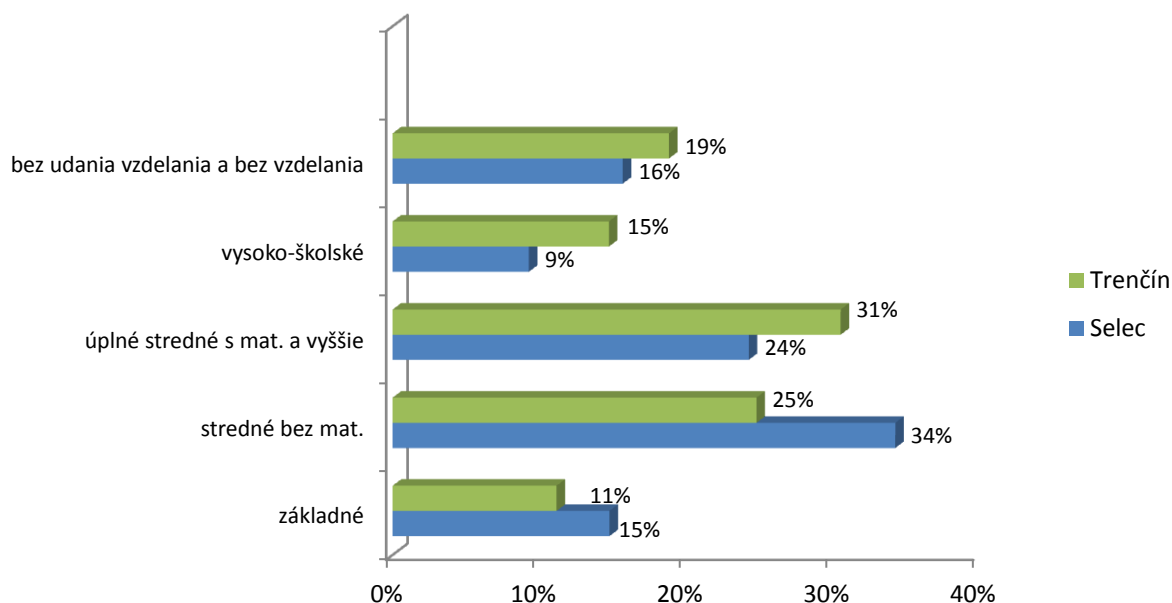
Tab. 11 Prehľad počtu obyvateľov s dosiahnutým najvyšším vzdelaním

Obec/ Okres	Počet obyvateľov s dokončeným školským vzdelaním					Spolu obyv. do 16- rok.	% podiel obyvateľov	
	základné	stredné bez mat.	úplné stredné s mat.	vysoko- školské	bez udania vzdelania a bez vzdelania		s úpln. stred. vzdel.	s VŠ vzdelaním
Selec	281	465	382	86	14	287	25,21	5,67
Trenčín	19 078	29 096	31 838	10 275	1 851	20 629	28,23	9,11

Zdroj: SODB, ŠÚ SR, 2011

Uvedený prehľad poukazuje na vyššie zastúpenie obyvateľstva so základným a stredným vzdelaním v porovnaní s celookresným priemerom..

Graf 3 Vzdelanostná štruktúra

V národnostnej štruktúre obyvateľstva obce Selec prevláda slovenská národnosť tvoria 94,0 % obyvateľov (abs. 942 obyv.), ostatné národnostné skupiny sú zastúpené minoritne.

Tab. 12 Národnostné zloženie (k 2011)

Obec	Počet	Národnosť				
	obyv.	slovenská	česká	maďarská	ostatné	nezistené
Selec	1 002	942	-	1	3	50

Zdroj: SODB, ŠÚ SR, 2011

Podľa sčítania obyvateľstva (2001) v náboženskej štruktúre obyvateľstva v obci dominujú obyvatelia s rímskokatolíckym vyznaním 812 (81 %), ďalej obyvatelia s evanjelickým vyznaním 106 (10,5 %) a obyvatelia bez zistenia vyznania predstavujú 2,4 %.

Tab. 13 Náboženské vyznanie (k 2011)

Obec	Počet	Náboženské vyznanie						
	obyv.	rímskokat.	gréckokat.	evanj. Augsburs. vyz	pravosláv.	ostatné	nezistené	
Selec	1 002	812	1	106	1	-	24	

Zdroj: SODB, ŠÚ SR, 2011

4.1.1 Vývojové trendy po r.2001

V priebehu rokov 2001 - 2010 sa v celkovom vývoji počtu obyvateľov neprejavili výrazné zmeny. Sledovateľný je mierny nárast obyvateľstva, keď celkový počet obyvateľov obce sa zvýšil z 1 515 v roku 2001 na 1 580 v roku 2009, čo je nárast o 65 obyvateľov. Celkový vývoj počtu obyvateľov ovplyvnil tak prirodzený vývoj, ako aj migrácia obyvateľstva.

Tab. 14 Vývojové trendy medzi rokmi 2001 – 2012

Rok	Počet obyvateľov SPOLU	Migrácia obyvateľstva			Natalita/Mortalita		
		Prisťahovaní	Odsťahovaní	saldo	Narodených	Zomretých	saldo
2001	948	16	17	-1	12	9	+3
2002	960	15	11	+5	16	8	+8
2003	958	13	13	0	7	9	-2
2004	954	13	15	-2	11	13	-2
2005	961	10	9	+1	14	8	+6
2006	975	19	10	+9	8	3	+5
2007	983	15	8	+7	12	11	+1
2008	997	16	7	+9	15	10	+5
2009	997	17	15	+2	12	14	-2
2010	1005	17	11	+6	9	7	+2
2011	992	7	14	-7	4	10	-6
2012	1002	17	7	+10	7	6	+1
Spolu				+39			+19

Zdroj: OCÚ Selec 2013

Ako vyplýva z uvedeného prehľadu vývoj naznačuje, že z hľadiska prirodzeného vývoja možno očakávať pokračovanie tendencie mierneho nárastu obyvateľstva. Migrácia obyvateľstva má plusové saldo, ktoré v budúcnosti môže ovplyvniť budúci vývoj.

4.2 Domový fond a bytový fond

Podľa údajov zo sčítania ľudu, domov a bytov v roku 2011 bol v obci celkový počet 313 trvalo obývaných bytov, pričom štruktúra domového a bytového fondu v obci je nasledujúca:

Tab. č. 15 Obývané byty podľa typu domov za ZSJ (SOBD 2011)

Obec	Typ domu				spolu
	Nezistené	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné	
Selec	42	263	8	0	313

Zdroj: ŠÚ SR

Tab. č. 16 Obývané domy podľa typu domov za ZSJ (SOBD 2011)

Obec	Typ domu				spolu
	Nezistené	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné	
Selec	40	241	2	0	283

Zdroj: ŠÚ SR

Tab. 17 Prehľad bytového fondu

Ukazovateľ	Počet
byty spolu	341
obývané	313
Vlastné byty v byt. domoch	27
Byty vo vlastných rodinných domoch	224
Obecné byty	0
Družstevné byty	0
iné	14
Neobývané	28

Zdroj: SODB, ŠÚ SR, 2011

Obec má vidiecky charakter s 88,5 % zástavby bytov v rodinných domoch. Priemerný vek domu je 44 rokov.

Neobývané byty tvoria 8,2 % z celkového počtu bytov. Z celkového počtu 28 neobývaných bytov boli byty určené na rekreáciu, zmenu vlastníka alebo nespôsobilých na bývanie. Je možné predpokladať, že tieto byty budú zaradené v najbližšom období do trvalo obývaného bytového fondu.

Tab. 18 Retrospektívny vývoj trvalo obývaného bytového fondu v období rokov 1991 – 2011

Rok	Počet bytov	Počet obyvateľov	Obyv./byt
1991	242	900	3,71
2001	279	949	3,40
2011	313	1002	3,20

Zdroj: SODB, ŠÚ SR, 2011

Tab. 19 Štruktúra bytov podľa veľkosti obytnej plochy

	Veľkosť obytnej plochy m ²				
	< 40	40 - 80	81 - 100	100+	Spolu:
	27	181	43	30	341

Zdroj: SODB, ŠÚ SR, 2011

Tab. 20 Štruktúra bytov podľa počtu obytných miestností

	Počet obytných miestností					
	1	2	3	4	5+	Spolu:
	2	24	115	61	79	341

Zdroj: SODB, ŠÚ SR, 2011

Trvalo obývaný bytový fond charakterizuje prevládajúce zastúpenie bytov väčších veľkostných kategórií, pričom najviac trvalo obývaných bytov bolo zrealizovaných v 3 izbových so zastúpením 33,7 % bytov.

4.2.1 Vývojové trendy po roku 2009

Vývojové trendy po roku 2009 súvisia s otváraním nových lokalít pre bytovú výstavbu, resp. kolaudáciou nových rodinných domov.

Tab. 21 Počet vydaných stavebných povolení a novopostavených bytov

Rok	Počet vydaných stavebných povolení (SP)	Počet kolaudácií	
		Rodinné domy	Bytové domy
2009	2	1	0
2010	3	3	0
2011	1	2	1
2012	5	2	0
Spolu:	11	8	1

Zdroj: OcÚ Selec, 2013

5 PRIESKUMY A ROZBORY SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Kapitola občianska vybavenosť sa predmetne zaoberá zhodnotením zariadení občianskej vybavenosti. Predmetom riešenia sú zariadenia sociálnej a komerčnej vybavenosti, ktoré sú lokalizované v obci Selec.

5.1 Sociálna vybavenosť

Sociálna vybavenosť je reprezentovaná zariadeniami a na nich nadväzujúcimi službami, ktoré sú potrebné na zabezpečenie potrieb obyvateľov obce. Predmetom posudzovania stavu sociálnej vybavenosti je zhodnotenie deficitu a rezervy v kvantitatívnych atribútoch jednotlivých druhov vybavenosti. Hodnotenie kapacitného potenciálu sa týka tých zariadení vybavenosti, ktoré majú priamu väzbu na bývajúce miestne obyvateľstvo.

5.1.1 Školstvo a výchova

Materská škola bola v obci zriadená v roku 1976, základná škola sa prvýkrát spomína v kronike obce v roku 1766. Od 1.7.2003 v obci pôsobí právny subjekt **Základná škola s materskou školou**. Sídli v dvoch samostatných objektoch vzdialených od seba cca 0,5 km.

Materská škola

Materskú školu navštevuje 32 detí. V materskej škole pracujú tri pedagogické pracovníčky – dve na plný a jedna na skrátený pracovný úväzok; školníčka, ktorá zastáva i funkciu kuriča; vedúca školskej jedálne (na polovičný pracovný úväzok) a kuchárka.

Základná škola

Základnú školu navštevujú žiaci 1. – 4. ročníka. Staršie deti dochádzajú do ZŠ v Trenčianskych Stankovciach, príp. do Trenčianskej Turnej a do Trenčína. O výchovu a vzdelávanie detí sa stará plne kvalifikovaný kolektív 4 pedagogických pracovníkov. Žiaci sa učia v dvoch spojených ročníkoch I. trieda (1. + 2.) a II trieda (3. + 4.).

Tab. 22 Prehľad pohostinských zariadení

Počet žiakov:	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2013/2014
SPOLU	35	32	32	26	34	35	39	40	30	33	41
ŠKD	24	22	25	23	40*	41*	44*	44*	33*	33	41

Poznámka: *ŠKD navštevovali aj žiaci vyšších ročníkov ZŠ s bydliskom v obci

Zdroj: OcÚ Selec, Kronika 2011, Plán práce na školský rok 2013/2014

Súkromná základná umelecká škola ADIA

K 01.09.1998 bola v Selci založená Súkromná základná umelecká škola ADIA, ktorá sídli v rodinnom dome kúsok od základnej školy. Hudobná škola sa postupne rozrástla a má pobočky v Trenčianskom Jastrabí, Dubodiel, Ivanovciach, Trenčíne a Dubnici nad Váhom. Každoročne má škola okolo 270 žiakov, z toho seleckú školu navštevuje približne 40 detí, kde sa vyučuje hra na klavír, gitaru, husle, flautu a spev.

Zdravotníctvo

V obci sa nenachádza žiadne zdravotnícke zariadenie. Obyvatelia využívajú zdravotné stredisko, ktoré sa nachádza v Trenčianskych Stankovciach. Táto situácia je nevyhovujúca. Obec disponuje vhodnými priestormi, ktoré by po rekonštrukcii mohli slúžiť na účel poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Za odborným ošetrovaním dochádzajú obyvatelia obce do Trenčína. Rýchla záchranná pomoc príde do obce do 15 minút.

Sociálna starostlivosť

Opatrovateľská služba v obci poskytovaná nie je. V prípade záujmu resp. potreby umiestniť obyvateľa obce v domove sociálnej starostlivosti je využívaná sieť takýchto zariadení v trenčianskom regióne.

Kultúra

Sieť kultúrnych zariadení je v obci Selec zastúpená zariadeniami lokálneho významu. V obci sa nachádza kultúrny dom postavený v roku 1967, v ktorom sa organizujú rôzne kultúrne a spoločenské podujatia, výstavy a pod. V kultúrnom dome funguje miestna ľudová knižnica, v ktorej sa nachádza cca 6000 kníh. Na prízemí budovy je požiarna zbrojnica a pošta.

Okrem kultúrneho domu sa predovšetkým na činnosť spolkov a folklórnych súborov využíva klub mládeže, ktorý bol postavený v r. 1976 a časť priestorov sa prenajíma predajni potravín.

Základom kultúrneho diania v obci je činnosť dvoch folklórnych súborov - Selčan a Selčianka. V súčasnosti majú oba súbory po cca 30 členov.

Ubytovacie zariadenia

Ubytovacie služby v k.ú. Selec poskytuje firma Lesné hospodárstvo Inovec s.r.o. v rekreačnom objekte "Chalúpka" s kapacitou 6 lôžok s možnosťou prístelky.

Stravovacie zariadenia

Stravovacie zariadenia sa v obci nenachádza.

Tab. 23 Prehľad pohostinských zariadení

P. č.	Názov	Adresa/Lokalita	Počet zamestnancov
1.	Pohostinstvo Husár	Selec 287	1
2.	Pohostinstvo (pri ihrisku)	Selec 283	1
3.	Pohostinstvo (horný koniec)	Selec 75	1

Zdroj: OcÚ Selec, 2013

Verejná správa a administratíva

Súčasná zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad s 3 zamestnancami a Slovenská pošta a.s. s 2 zamestnancami.

Zariadenia cintorínov

Obec má zriadený katolícky a evanjelický cintorín. Plochy vedľajšieho starého cintorína sú mimo prevádzky. V nástupnom priestore cintorínov je vybudovaný Dom smútku.

Telovýchova a šport

Základňa športovej činnosti v obci je na dobrej úrovni s viacerými možnosťami športového a rekreačného vyžitia. V severozápadnej časti obci sa nachádza futbalový štadión, kde má sídlo TJ Družstevník Selec. Štadión je vybavený hráčskymi šatňami so sociálnymi zariadeniami. Vedľa štadiónu je novovybudované viacúčelové ihrisko. Samostatnou kapitolou s možnosťami športových aktivít sú priestory vo väzbe na školské zariadenia akým je telocvičňa ZŠ. K športovým aktivitám taktiež patria turistika a cykloturistika v širšom okolí. V zimnom období sú tu možnosti využitia bežkárskeho trás a lyžovania na hornom konci obce.

5.1.2 Komerčná vybavenosť

Oblasť komerčnej vybavenosti tvoria predovšetkým zariadenia obchodno - obslužnej vybavenosti, ktoré sú ovplyvňované ponukou a dopytom na trhu. Sú to zariadenia maloobchodu, zariadenia verejného stravovania a ubytovania a široká škála služieb, ktoré predstavujú služby osobné, služby pre domácnosť, služby výrobné a opravárenské, služby poradenské, finančné, sprostredkovateľské, služby pre motoristov atď.

V obci Selec sa nachádzajú tieto zariadenia a poskytovatelia služieb:

Tab. 24 Zoznam zariadení maloobchod a služby

	Názov	Adresa/Lokalita	Počet zamestnancov
1.	Pošta	Selec 73	2
2.	Coop Jednota	Selec 221	2
3.	Potraviny Šišovská	Selec 287	2
4.	Potraviny Punová	Selec 105	1

6 PRIESKUMY A ROZBORY KULTÚRNYCH A HISTORICKÝCH HODNÔT

6.1 Historický vývoj obce

Prvý písomný doklad o obci s názvom Selcz je z roku 1439, kde sa uvádza ako *possessio seu villa Selcz*. Naznačuje to dobový pojmový slovenský archetyp pre sídlo, a to mužského rodu.

Napriek týmto významným hodnotovým predispoziciám dejiny obce sú dosiaľ poznávané a prezentované značne torzálné. Už v čase prvej písomnej zmienky išlo o vyspelú poddanskú obec a územie, ktoré vlastnili panstvá sídliače v Trenčíne. Obec vznikla na hornom toku Seleckého potoka, čo znamenalo aj postupný prechod od úrodných aluviálnych nív k menej úrodným podhorským pôdnym pomerom. Pri vyhodnocovaní histórie obce je možné pristúpiť k diferenciálnemu vyhodnocovaniu situácie susedných obcí včlenených dnes do súčasných Trenčianskych Stankoviec /Veľké a Malé Stankovce, Rozvadze a Sedličná/. Predovšetkým v podhorskej lokalite Selca možno predpokladať pozostatky hradísk v danom území, a tým aj výskyt archeologických pamiatok veľkomoravského pôvodu. Obce dlhodobo patrili najskôr výlučne k priamemu vlastníctvu panstva Trenčianskeho hradu, a neskôr tiež zemepanským rodom Rozvackých, Barssonovcov, Borovských. Neďaleká niekdajšia obec Sedličná bola zemianskou obcou, so zemepanskými rodmi s prímiením – zo Sedličnej, resp. rodmi ako Kopčaško, Bremečko, Dubnický, Adamovský, neskôr Glos, Valentini, atď. V osemnástom storočí časti chotára vlastnil rod Lipských.

Obyvatelia obcí sa venovali prevažne poľnohospodárstvu – pestovaniu obilnín a chovu dobytky, obchodu s drevom a zhotovovaniu výrobkov z dreva. V 19. storočí pôsobila v danej lokalite prosperujúca píla. V niekdajších Veľkých Stankovciach pôsobilo päť mlynov slúžiacich tiež okolitým obciam. Pestovalo sa rybárstvo a ďalšie remeslá – kováčstvo, stolárstvo, debnárstvo, obuvníctvo a čižmárstvo, pestovanie konopí a tkáčstvo, krajčírstvo civilných, občianskych odevov a rozvíjali sa ženské tradície výroby výšiviek. Z obce neďalekej niekdajšej obce Sedličná pochádza významný uhorský kartograf a vojenský odborník Ján Lipský zo začiatku 19. stor. Osobitnou úlohou pri reflektovaní historického vývinu samotnej obce Selec je vyhodnotiť cirkevný život a účasť miestnych kňazov a literátov ako potenciálnych predstaviteľov národného obrodnenia miestneho významu.

Miestne zdroje a vlastivedné encyklopédie uvádzajú tieto ďalšie etapy vývinu a miestne historické reálie: v roku 1549 bolo v obci 20 sedliackych usadlostí, teda 20 sedliackych rodín a 6 rodín želiarov. V roku 1598 obec tvorilo 37 domov a usadlostí. V roku 1623 bolo v Selci 15 sedliackych usadlostí a 29 želiarskych domov, pričom celkové osídlenie sa predpokladá v rozsahu cca 200 - 300 obyvateľov. Z roku 1724 sú známe celkové údaje o počte 778 obyvateľov žijúcich v 122 domoch. Na celkový počet obyvateľstva mali vplyv epidémie cholery, ktoré sa vyskytli viackrát, a to najmä v období rokov 1831 – 1866. V roku 1900 tu v 120 domoch žilo 896 obyvateľov a v roku 1921 tento počet vzrástol na 1098 obyvateľov žijúcich v 151 domoch. Rastúci demografický vývin trval až do obdobia 2. svetovej vojny, keď najväčší dosiaľ zaznamenaný počet obyvateľov v histórii Selca bol zaznamenaný v roku 1940, keď obec tvorilo celkovo 1 123 obyvateľov. Vplyvom obetí a útrap, ktoré významne poznamenali život

obce v období 2. svetovej vojny, celkový počet sa v roku 1948 znížil na 978 obyvateľov. Napriek vzrastu počtu v 50-tych a 60-tych rokoch sa demografický vývin obyvateľstva ustálil a znížil na celkovo 928 obyvateľov v roku 1987, avšak pri sústavne rastúcom počte obydľí. V roku 1987 išlo celkovo o 278 domov. V súčasnosti žije v obci 973 obyvateľov, s celkovým počtom 325 domov. Rámcové predstavy o spôsobe života v obci a vývine je výrobných síl /zamestnanosť/ uvažujú o živote sedliakov a želiarov zaoberajúcich sa prácou na poli a chovom zvierat. Aj v Selci doložené postavili v roku 1598 mlyn, pričom neskôr tu pôsobili až štyri mlyny, ktoré zanikli po 2. svetovej vojne. Doložené tkalo sa v obci plátno a prvé valchy na úpravu plátna sa spomínajú v roku 1715, ktoré však do roku 1920 postupne zanikli. V roku 1742 vznikla v Selci papierenň, ktorú v roku 1861 prestavali na výrobu lepenky. Pôsobila tu do roku 1882, kedy vyhorela. V osemnástom storočí zaznamenali pokusy o ťažbu a spracovanie rúd. V spojitosti s ťažbou a spracovaním rúd spomína sa výroba dreveného uhlia. V období devätnásteho storočia vyrábali v obci salajku – jeleniu soľ, pričom sa dochoval názov objektu – Salajňa. Výroba jelenej soli skončila v závere devätnásteho storočia. Možno predpokladať dlhodobú tradíciu výroby dreveného riadu, ktorá sa postupne mechanizovala a viedla k rozvoju tokárstva a továrenskej produkcie. Na báze drobných remesiel a živností v obci pôsobili kolári, krajčíri, ševci, kupci, mäsiari, kováči, murári, stolári, tesári, obchodníci s drevom, atď. Najstarším spolkom v obci je spotrebné družstvo Jednota, ktoré vzniklo v roku 1902 ako Potravné družstvo a v roku 1951 začalo pôsobiť ako spotrebné družstvo, ktoré v súčasnosti združuje cca 200 členov s výhodami v rámci maloobchodnej siete Jednoty. Urbárska spoločnosť sa spomína v devätnástom stor. a do roku 1958 v Selci pôsobilo Urbárske spoločenstvo (lesy) a Pasienková spoločnosť združujúca vlastníkov pasienkov v chotári obce. Neskôr bol ich majetok prevedený do vlastníctva štátu (resp. JRD a Západoslovenských štátnych lesov). Po roku 1989 sa obnovila Urbárska a pasienková spoločnosť, ktorá svoj majetok dočasne prenajala Štátnym lesom, a neskôr začala hospodáriť samostatne. Jednotné roľnícke družstvo v Selci vzniklo v roku 1958. V súčasnosti v obci pôsobí hospodársky dvor pridružený k Poľnohospodárskemu družstvu Inovec Trenčianske Stankovce, ktorý je zameraný na pestovanie podhorských poľnohospodárskych plodín, s chovom hovädzieho dobytku a veľkochovom sliepok – brojlerov pre obchodnú sieť a malospotrebiteľov. Kultúrno-spoločenský život obce Selec stavia na tradíciách Miestnej osvetovej komisie z roku 1938, neskôr Osvetovej besedy, ktorá sa v súčasnosti rozvíja v rámci Miestneho osvetového strediska. Od roku 1950 v obci pôsobil Čs. červený kríž, v súčasnosti Slovenský červený kríž orientovaný najmä na darcovstvo krvi. Od roku 1923 vyvíja svoju činnosť miestny Hasičský zbor a od roku 1955 miesta telovýchovná jednota., resp. jej futbalový oddiel. Aktívne o obci pôsobí tiež Zbor pre občianske záležitosti a národno-historický Slovenský zväz protifašistických bojovníkov. Hranice chotára boli vymedzené v roku 1850.

Od roku 1948 v Selci zaznamenali rozvoj cestných a dopravných komunikácií a spojov, výstavbu a obnovu nových školských, kultúrnych a cirkevných stavieb, ako aj ďalšej infraštruktúry – elektrifikáciu, stavbu vodovodu a kanalizácie, plynofikáciu a budovanie telefonickú, televíznej a káblvej telekomunikačnej siete, atď. Nedostávaným objektom občianskej vybavenosti obce je dosiaľ objekt Domu smútku. V rámci Miestneho kultúrneho strediska pôsobí v obci Miestna ľudová knižnica. Kultúrne stredisko napomáha aj činnosti dvoch miestnych folklórnych súborov - Selčan a Selčianka, ktoré už viackrát reprezentovali na Slovensku i v zahraničí - vo Francúzsku, atď.

Od roku 2007, od ustanovujúceho snemu v Trenčianskych Stankovciach, je obec členom Združenia obcí Mikroregión Inovec, ktorého zakladateľmi sú obce: Trenčianske Stankovce, Trenčianska Turná, Soblahov, Mníchova Lehota, Selec, Veľké Bierovce, Opatovce a Krivosúd-Bodovka.

Podľa vyjadrenia Krajského pamiatkového úradu v Trenčíne k spracovaniu územnoplánovacej dokumentácie nie sú v katastrálnom území obce Selec evidované archeologické lokality, ktoré by boli vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku. V danej spojitosti Krajský pamiatkový úrad v Trenčíne vo svojom stanovisku pod č. KPÚTN-2013/15794-2/63424/LAC požaduje však zapracovať do návrhu územného plánu podmienky, aby **stavebník, investor stavieb vyžadujúcich si zemné práce vyžiadal si od Krajského pamiatkového úradu v stupni územného konania (v zmysle Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní) stanovisko k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických lokalít. V prípade záchranného výskumu Krajský pamiatkový úrad Trenčín vydá rozhodnutie v súlade s § 37 ods. 3 Zákona Národnej rady SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.** Keďže nemožno vylúčiť že pri zemných prácach spojených so stavebnou činnosťou môže dôjsť k výskytu archeologických situácií, resp. archeologických nálezov, je vhodné a potrebné túto požiadavku rešpektovať.

6.2 Typológia stavebných objektov a sídelného celku

Súpis pamiatok na Slovensku, ktorý bol vydaný v závere šesťdesiatych rokov 20. storočia, hodnotí niekdajší dobový stav miestnej zástavby ako potočnú radovú zástavbu, s domami z nepálenej hliny /teda múranice/ ako trojtraktovými stavebnými celkami, so sedlovou strechou, murovaným štítom a podkroviím. Podkrovie bolo využívané ako sklad dostupný z dvora. Ako typický sa uvádza objekt č. 67, kde za domom sú v otvorenom dvore pristavané hospodárske budovy. Historicky rozvíjanú murovanú zástavbu v lesnom prostredí v miestnych pomeroch dotovalo pálenie vápna doložené už v roku 1770, ktoré v obci zaniká až v dvadsiatych rokoch 20. stor.

Celkovú prírodno-urbanistickú konfiguráciu obce tvorí združená radová prístenná zástavba povedľa stúpajúcej cestnej komunikácie, ktorej monumentalizovaný krajinársky záver tvorí severná strana dominujúceho Inovca ako najvyššieho vrchu pohoria Považský Inovec. Aj v prípade tejto obce možno evidovať netradičný a osobitný výskyt prístenných zvoníc budovaných začiatkom 20. storočia.

6.3 Národné kultúrne pamiatky a pamätihodnosti obce

V území obce Selec, ktoré rieši pripravovaná územno-plánovacia dokumentácia, sa v zmysle odborného stanoviska a podkladov Krajského pamiatkového úradu v Trenčíne pod č. KPÚTN-2013/15794-2/63424/LAC nachádzajú tieto objekty, ktoré sú evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR ako národné kultúrne pamiatky:

- **Pomník padlým v Slovenskom národnom povstaní – evidovaný v ÚZPF SR pod č. 1 303/0 –** situovaný pred kostolom – kamenný architektonický pomník s krížom z roku 1947;
- **Pamätník Slovenského národného povstania, umučení – evidovaná v ÚZPF SR pod č. 2 426/0 –** pri budove základnej školy. Architektonický objekt pamätníka realizovaný na báze profilovaného betónu, s ústrednou plastikou zobrazujúcou obeť teroru, ktorá je vytvorená technológiou zváraného zušľachteného železa. Uprostred symbolicky otvorenej memoriálnej siene masívna mramorová podesta na kladenie vencov. Na betónovej stene umiestnená mramorová nápisová tabuľa s menami padlých 43 obetí a dátum 30. október 1944. Autorom sochárskej časti pamätníka je žilinský sochár Ladislav Berák a autormi architektonického stvárnenia sú Jozef Mecka a Evžen Hejtmánek. Pamätník bol slávnostne odhalený v roku

1969, pričom vznikol za aktívnej osobnej podpory Alexandra Dubčeka, ktorý v danej lokalite v období Slovenského národného povstania bojoval a bol ranený.

- **Zvonica – evidovaná v ÚZPF SR pod č. 11 805/0** – na križovatke pri potoku. Jednopriestorový funkčný objekt zvonice z obdobia klasicizmu, so stavebnými úpravami v rokoch 1900, 1985 a 1995. Dvojpodlažná stavba štvorcového pôdorysu členená masívnou kordónovou a podstrešnou rímsou a zakončená plochou ihlancovitou vežou. V priečeliach výrazné prieduchy obdĺžnikového a oblého zakončenia.

Odborné stanovisko Krajského pamiatkového úradu v Trenčíne upozorňuje na skutočnosť, že **na tieto národné kultúrne pamiatky sa vzťahujú ustanovenia Zákona Národnej rady SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Sú preto predmetom pamiatkového záujmu a ochrany.**

V obci sa nenachádzajú pamiatky, ktoré by boli pripravované, resp. navrhované na zapísanie do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR. V danom území sa však nachádzajú niektoré pamiatkové objekty (architektonické, sakrálné a technické pamiatky a solitéry), ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, a ktoré sa vyznačujú významnejšími historickými a kultúrnymi hodnotami. Ide o tieto pamiatky a objekty:

- **Kostol sv. Bartolomeja apoštola, rím. kat.** – klasicisticky prestavaný a rozšírený, resp. renovovaný v roku 1780 na pôdoryse ranogotického kostola. Ide o jednoloďovú stavbu s plocho uzavretým presbytériom a valenými klenbami s lunetou, ktorej priečelia sú členené lizénami. Na západnom priečelí vstavaná veža s datovaným portálom /1780/ realizovaným v kameni. V interiéri kostola neskorobarokový bočný oltár Panny Márie z 2. polovice osemnásteho stor., s novou ústrednou plastikou Madony. Z obdobia klasicizmu je tiež kazateľnica z konca osemnásteho storočia. Dochované zvony kostola sú z prvej polovice devätnásteho storočia /1822 a 1827/;
- **Prícestná socha sv. Jána Nepomuckého, z roku 1798.** Barokovo-klasicistická socha realizovaná v kameni osadená na vysokom podstavci;
- **Objekt mlyna z konca osemnásteho storočia /na padajúcu, hornú vodu/,** s technickým zariadením zo začiatku dvadsiateho stor. (nezachovaný);
- **Malá vodná elektráreň, uprostred obce** – produkovala elektrickú energiu pre miestnu, resp. domácu potrebu;
- **Pamiatkovo doložené, koncom šesťdesiatych rokov a ako solitér bola v obci situovaná budova Tokárne na vodný pohon** – zameranej na výrobu dreveného kuchynského riadu.

Stav kultúrnych pamiatok miestneho významu z hľadiska pamiatkárskoho záujmu a navrhované opatrenia:

Platná metodika spracovania územného plánu obcí v spojitosti s evidovanými, resp. ďalšími dosiaľ neevidovanými objektmi a pamiatkovými hodnotami miestneho významu požaduje chrániť ich ako pamiatky miestneho významu, a to predovšetkým vytvorením a odborným vedením evidencie pamätihodností obce podľa § 14, ods. 4 Zákona č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu. **Na základe tohto ustanovenia pamiatkového zákona obec môže rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce. Upozorňuje na to aj odborné stanovisko Krajského pamiatkového úradu v Trenčíne.** Do tejto evidencie je vhodné zaradiť, okrem hnutelných a nehnuteľných pamiatok prípadne aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Zoznam evidovaných pamätihodností obce má obec predložiť na odborné a dokumentačné účely príslušnému

krajskému pamiatkovému úradu a v prípade nehnuteľných objektov predložiť tento zoznam príslušnému stavebnému úradu.

Pri spracovaní zoznamu pamiatok miestneho významu je potrebné, aby okrem evidencie pamiatkového fondu poskytoval aj dokumentovanie situačného stavu pamiatok, resp. priebežnej starostlivosti o pamiatkový fond miestneho významu. V obci Selec bude o. i. potrebné venovať pozornosť kompletizovaniu historických a umenovedných informácií o pamiatkovom fonde zvoníc a zvonov, ako aj spracovaniu prehľadu autorov a diel výtvarného umenia, ktoré sa uplatňujú ako organická súčasť architektúry verejných a kultúrno-spoločenských stavieb v obci.

6.3.1 Osobnosti a inštitúcie, kultúrne tradície, symboly obce

Dejinnej sebareflexii, resp. starostlivosti o historický odkaz osobností a miestnych kultúrnych tradícií sa v obci Selec venuje pozornosť najmä z hľadiska činnosti tanečných folklórnych súborov, ako aj miestnych hudobných tradícií /cimbalka, hasičská dychovka, atď./. Limitujúcim faktorom pre hodnotenie odkazu osobností je skutočnosť, že náboženské komunity a v súčasnosti nepočetná komunita miestnych evanjelikov boli dlhodobo a cirkevne prislúchali k obci Veľké, resp. v súčasnosti k Trenčianskym Stankovciam. Osobitne je preto vhodné evidovať, že v niekdajších okolitých obciach v druhej polovici 19. storočia činnorodo pôsobili viacerí učitelia a evanjelickí, resp. katolícki kňazi, ktorí napomáhali procesu národného obrodu a uvedomenia, a to Štefan Križan-Žiranský (evanjelický kňaz a poštúrovský spisovateľ, resp. ľudový lekár-homeopat), Michal Kišš (národný buditeľ, básnik), Adam Podhradský (kňaz a ľudový liečiteľ), Pavol Čendekovič (kňaz a literát), učiteľ Karol Rizner, národovec Ján Branislav Mičátek, učiteľ a národovec Pavol Mikulík a ďalší. Z hľadiska prezentovania odkazu osobností je vhodné stavať na kontexte Združenia obcí Mikroregión Inovec, a to i z hľadiska odkazu, resp. múzejníckych a pamiatkarských aktivít venovaných osobnosti plk. Jána Lipského, rodáka z obce Sedličná.

Platné symboly obce tvoria erb, vlajka a pečať. Starosta obce používa svoje insígnie. Erb obce Selec tvorí v červenom štíte umiestnený čiernovlasý a čiernobradý svätý Bartolomej so skríženými nohami, so šikmým zlatým diskovitým nimbom, v striebornom rúchu a v zelenom, zlatom podšitom pléde, v pravici so strieborným nožom so zlatou rukoväťou.

Ľavica svätca je priviazaná zlatým povrazom k zlatému trámu, s padajúcou zlatou knihou pod pravým lakťom. Z pravého okraja štítu vyčnievajúca strieborná stuha. Pečať obce je okrúhla, tvorí erb obce s kruhopolisom „OBEC SELEC“.

Vlajka obce pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách červenej, žltej, bielej a zelenej. Vlajka má pomer strán 2:3 a je ukončená troma cípmi a dvoma zástrihmi siahajúcimi do tretiny plochy vlajky. Zástava obce je odvodená od vlajky obce. Zástava je vždy pevne spojená so žrdou alebo priečnym rahnom. Platné symboly obce boli zaevidované Ministerstvom vnútra SR v Heraldickom registri Slovenskej republiky dňa 10.10.1994 pod signatúrou S-90/94.

7 PRIESKUMY A ROZBORY HOSPODÁRSKEJ ZÁKLADNE

7.1 Priemyselná výroba

DURAS s.r.o. bola do Obchodného registra SR zapísaná v roku 2002. Sídli v bývalom objekte Svojpomoci. V roku 2006 spoločnosť zamestnávala 90 - 100 zamestnancov, z ktorých bolo 20 % obyvateľov Selca, zvyšných 80 % dochádzajúcich. Vďaka firme Duras s.r.o. je v obci takmer nulová nezamestnanosť. Spoločnosť produkuje čalúnený sedací nábytok predovšetkým na export.

V máji 2006 sa konala prehliadka firmy, ktorej sa zúčastnili hlavne bývalí zamestnanci Svojpomoci. Takmer v každom dome sa nájde človek, ktorý tu v minulosti našiel zamestnanie. Malá drevená továreň – vareškáreň poháňaná parou bola založená v roku 1949. Továreň 5. marca 1964 vyhorela, o mesiac sa začala stavať murovaná prevádzka a už koncom roka sa opäť začalo s výrobou varešiek. Dnes v objekte stoja moderné haly, ktoré nijako nenarúšajú vzhľad okolia.

V areáli PD Inovec (v zrekonštruovanej budove kravína) sídli od roku 2008 spoločnosť **G-press s.r.o.** Ľubomíra Tanáča z Trenčianskych Stankoviec. Zaoberá sa polygrafickou výrobou (tlač firemných papierov, vizitiek, kníh, brožúr, letákov, etikiet)

Tab. 25 Prehľad výrobných zariadení

	Názov/Meno	Adresa/Lokalita	Počet zamestnancov	Druh výroby
1.	Duras s.r.o.	Selec 276	cca 100	výroba čalúneného nábytku
2.	G –press s.r.o.	areál PD Inovec	Cca 10	polygrafická výroba

Zdroj: OcÚ Selec, 2013

7.2 Poľnohospodárska výroba

Poľnohospodárska výroba bola v minulosti primárnym výrobným odvetvím v obci. Prvovýroba bola orientovaná hlavne na rastlinnú výrobu - pestovanie poľnohospodárskych plodín. V súčasnosti poľnohospodársku pôdu obhospodaruje PD Inovec Trenčianske Stankovce, ktoré vzniklo zlúčením piatich družstiev. Družstvo sa nachádza v zemiakársko-horskej oblasti, v pomerne členitom teréne, medzi mestami Trenčín a Nové Mesto nad Váhom, na úpätí Považského Inovca, kde sa svahovitost jednotlivých parciel pohybuje od 5 do 16 stupňov, čo zvyšuje i náročnosť na agrotechnické operácie v jednotlivých etapách poľnohospodárskych prác. PD Inovec Trenčianske Stankovce obhospodaruje takmer všetku poľnohospodársku pôdu v riešenom území - 720 ha, z toho 285 ha orná pôda, 420 ha trvalé trávnaté porasty a 15 ha ostatné plochy.

V riešenom území sa nachádza jeden z viacerých hospodárskych dvorov (stredísk) - hospodársky dvor Selec, kde je sústredená živočíšna výroba - chov mladého hovädzieho chovného a výkrmového dobytku. V súčasnosti je počet jedincov dobytku 205 ks, výhľad je 400 ks.

7.3 Lesné hospodárstvo

V podmienkach hustého osídlenia majú lesné plochy nezastupiteľné miesto v tvorbe krajiny. Okrem hospodárskej funkcie lesov ako zdroja drevnej hmoty vystupuje tu do popredia najmä ich funkcia tvorby životného prostredia, funkcia vodohospodárska, pôdoochranná, klimaticko-hygienická, kultúrna a zdravotno-rekreačná. Rozptýlená vysoká zeleň v poľnohospodárskej krajine, dôležitá pre celkový obraz krajiny, predstavuje remízky, háje, vetrolamy, sprievodnú vegetáciu vodných tokov a komunikácií.

Lesné porasty sa v riešenom území nachádzajú v južnej a východnej časti katastrálneho územia ako súčasť Považského Inovca. Plochy lesných porastov podľa údajov Národného lesníckeho centra k 31.12.2012 tvoria 1 586,85 ha, čo predstavuje 64 % lesnatosť územia, teda o 19 % vyššiu lesnatosť ako je v okrese Trenčín (45 %). V rámci kategórií lesov sa v území vyskytujú 3 kategórie lesa v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch:

- Hospodárske lesy – hospodárenie je zamerané predovšetkým na vysokú a kvalitnú produkciu drevnej hmoty pri súčasnom zabezpečovaní ostatných verejnoprospešných funkcií lesov.
- Ochranné lesy - Hlavným dôvodom pre tvorbu a vyhlásenie ochranných lesov sú nepriaznivé podmienky pre rast a vývoj porastu (ide o nepriaznivé ekologické pomery). Príčinou nepriaznivých podmienok je niektorý z ekologických činiteľov (pôda, klíma a pod.) alebo nepriaznivé usporiadanie a súčasné pôsobenie viacerých činiteľov.
- Lesy osobitného určenia - sú lesy, ktoré boli za také vyhlásené a ktorých účelom je zabezpečovanie špecifických potrieb spoločnosti, právnických osôb alebo fyzických osôb, na ktorých zabezpečenie sa významne zmení spôsob hospodárenia oproti bežnému hospodáreniu.

V rámci katastrálneho územia Selec predstavujú hospodárske lesy 1 353,94 ha (85 %), ochranné lesy 214,39 ha (14 %) a lesy osobitného určenia 18,52 ha (1 %). Ochranné lesy sú vyhlásené ako subkategória „Lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach“ o rozlohe 4166 ha a „Ostatné lesy s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy“ s rozlohou 172,73,42 ha. Lesy osobitného určenia sú vyhlásené ako subkategória „Prímestské a rekreačné lesy“ o rozlohe 18,52 ha.

Tab. 26 Prehľad kategórií lesov v katastrálnom území Selec (údaje k 31.12.2012)

Kategória lesov/Katastrálne územie	Hospodárske lesy „H“		Ochranné lesy „O“		Lesy osobitného určenia „U“		Spolu:
	Rozloha (ha)	Podiel (%)	Rozloha (ha)	Podiel (%)	Rozloha (ha)	Podiel (%)	
Selec	1353,94	85	214,39	14	18,52	1	1586,85

Zdroj: Národné lesnícke centrum, 2013

Z hľadiska lesohospodárskych celkov patria lesy nachádzajúce sa v katastrálnom území Selec do LHC Trenčianske Stankovce. Prevažnú väčšinu lesných pozemkov v obci vlastní a obhospodarujú Lesné hospodárstvo Inovec s.r.o. a Urbársko pasienková spoločnosť, pozemkové spoločenstvo Selec. Pestovateľská, ťažbová, obnovná a ostatná činnosť sa vykonáva podľa Programu starostlivosti o les (PSoL), ktorý je vypracovaný pre jednotlivé lesné hospodárske celky (LHC). LH Inovec vyťaží ročne v priemere 12.333 m³ dreva v skladbe 88 % listnaté stromy a 12 % ihličnaté stromy. Viac ako polovica vyťaženého dreva je určená pre domáci trh, zvyšok sa vyváža do zahraničia, najčastejšie do Českej republiky a Rakúska. Okrem ťažby dreva sa LH Inovec zaoberá tiež lesným škôlkarstvom a semenárstvom, venuje sa lesnej pedagogike, poskytuje ubytovanie a spravuje poľovný revír.

7.4 Nerastné suroviny

V katastrálnom území nie sú evidované žiadne dobývacie priestory, chránené ložiskové územia ani ložiská nevyhradených nerastov. V riešenom území bolo v minulosti evidované prieskumné územie Kálnica - Selec (uránové rudy) o rozlohe 22 km², ktorého držiteľom bola firma BECKOV Minerals s.r.o. Spišská Nová Ves. Podľa rozhodnutia MŽP SR Odbor štátnej geologickej správy č. 5252/2013-7.3 evid. č. 37006/2013 zo dňa 12.07.2013 bol zamietnutý návrh na zmenu a predĺženie lehoty platnosti prieskumného územia, čím platnosť prieskumného územia Kálnica - Selec skončila 19. 07. 2013.

8 PRIESKUMY A ROZBORY OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI, CIVILNEJ OCHRANY OBYVATEĽSTVA

V riešenom území obce Selec nemá MV SR žiadne vlastné telekomunikačné siete.

Z hľadiska záujmov požiarnej ochrany je potrebné:

- pri zmene funkčného využívania územia riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi a súvisiacimi predpismi,
- zásobovanie obce požiarňou vodou zabezpečiť v súlade s koncepciou zásobovania obyvateľstva obce. Pre potrebu zabezpečenia množstva požiarnej vody vychádzať z platnej STN 73 0873.
- v návrhu komunikačného systému ciest vytvárať možnosť dopravnej obsluhy a teda aj prístupu požiarnej techniky do všetkých častí obce.

Ukrytie obyvateľstva, varovanie obyvateľstva a vyrozumienie osôb v katastri obce zabezpečiť v súlade:

- so zákonom č. 444/2006 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
- s vyhláškou MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.
- s vyhláškou MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany.

Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov ochrany pred povodňami

- rešpektovať realizované opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami - úpravy pred vybrežovaním veľkých vôd a zabezpečenie stability koryta na tokoch,
- rešpektovať zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami

9 PRIESKUMY A ROZBORY CESTOVNÉHO RUCHU A REKREÁCIE

V zmysle Regionalizácie cestovného ruchu v SR (MH SR 2005), obec leží v strednopovažskom regióne CR, ktorý v dlhodobom horizonte patrí do II. kategórie s národným významom.

Prírodné podmienky územia obce a jeho širšieho okolia umožňujú celoročný cestovný ruch a rekreáciu s prevahou letnej sezóny. V súčasnosti sa využívajú hlavne:

pobyt pri vode	- vodná nádrž Nemčeka, vodné plochy Pažiť VN Prusy (okres Bánovce nad Bebravou), VN Baračka (okres Trenčín) a ďalšie, termálne kúpalisko: Bánovce nad Bebravou,
pobyt v horách	- Chata pod Inovcom, strediská Opatovská dolina, Kubrická dolina (ubytovanie 90 lôžok), Pod Ostrým vrchom (dve zjazdovky s vlekom, ubytovanie 23 lôžok – v súčasnosti mimo prevádzky), Pod Tlstou horou (okres Trenčín),
pešia turistika	- turistické trasy v pohorí Považského Inovca - Inovec (1042 m. n. m.), Panská Javorina (943 m. n. m.) a Strážovské vrchy – Kňazí stôl (637 m. n. m.), Rokoš (1001 m. n. m.)
a cykloturistika	- Považská cyklomagistrála, cyklotrasa miestneho významu Trenčianske Jastrabie – chata pod Inovcom, Trenčianske Jastrabie – Dubodiel – Veľké Držkovce – Ruskovce – Dežerice - Horňany
kúpeľná turistika	- liečebné kúpele s medzinárodným významom: Trenčianske Teplice, Bojnice, Piešťany
vidiecka turistika	- využitie miestnych daností a aktivít – ľudová architektúra, remeslá, ľudové kroje, zvyky a obyčaje, športové podujatia
poznávací turistika	- V širšom okolí pamiatkovo chránené urbanistické celky a objekty (PZ Trenčín, Bojnice, Beckov, Uhrovec,), archeologicky zaujímavá lokalita Hradisko (Dubodiel),

Hlavné priestory športu a rekreácie sú sústredené v obci na športových plochách futbalového ihriska a multifunkčného ihriska.

V k.ú. obce Selec sa nachádzajú ubytovacie zariadenia:

- rekreačný objekt „CHALÚPKA" - postavený spolu s vonkajším krytým bazénom v roku 2005 a vybavený kompletne novým a modreným zariadením, ústredným kúrením a krbom. Kapacita zariadenia je cca 6 lôžok.
- Poľovnícky zrub – ubytovanie v prírodnom prostredí s kapacitou cca 6 lôžok

- Poľovnícka chata Podlúčie - vybavená novým zariadením a opravená po roku 2007. Nie je dostupná bežným autom, v blízkosti má prameň na vodu. Kapacita chaty je cca 4 lôžka so základným vybavením.

Obec so svojim okolím má ideálne podmienky na rozvoj cykloturistiky, pešej turistiky a agroturistiky. Obec leží v dotyku Považského Inovca, čo vytvára predpoklady pre formovanie obce ako nástupný bod do Považského Inovca s doplnením príslušnej vybavenosti.

Pre rozvoj cykloturistiky je možné uvažovať s využitím bývalej trasy úzkorozchodnej lesnej železnice (po roku 1945 prestala byť využívaná) v trase Trenčín – Soblahov – Mníchova Lehota – Trenčianska Turná – Trenčianske Stankovce - Selec, ktorá v minulosti zväžala drevo z okolitých lesov do trenčianskej píly na cyklistickú cestu mikroregiónu, vrátane vytvorenia náučného chodníka po trase železničky,

10 PRIESKUMY A ROZBORY DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

10.1 Širšie vzťahy

Obec Selec leží na území Trenčianskeho kraja v okrese Trenčín v blízkosti celoslovensky významných ťažísk osídlenia. Z pohľadu fungovania a rozvoja obce je najdôležitejšia blízkosť a dobrá dostupnosť krajského/okresného mesta Trenčín 17 km. Obec je so spomínaným mestom spojená cestnou dopravou. Prepojenie koncovej obce Selec so susednými obcami zabezpečuje cesta tretej triedy, ktorá má lokálny význam. Ide o cestu III/50718 Selec – Trenčianske Stankovce.

Riešené územie spadá z hľadiska dopravnej regionalizácie, ktorá je základným kritériom udržateľného rozvoja spoločnosti do stabilizovaného dopravného regiónu „Severozápadné Slovensko pozostávajúce z územia Trenčianskeho a Žilinského kraja“. Z hľadiska širších dopravných vzťahov je dôležité spomenúť blízkosť celoeurópsky významného (krétsko – helsinského) dopravného koridoru č. Va. (Terst-Viedeň) – Bratislava – Žilina – Košice – Užhorod – (Lvov), v ktorej je vedená diaľnica D1 (E50, E75), modernizovaná železničná trať číslo 120 a výhľadovo aj trasa vysokorýchlostnej železnice VRT a plánovaná Vážska vodná cesta.

Na území Trenčianskeho kraja sa nenachádza žiadne letisko hlavnej siete letísk SR. Najbližšie letiská k riešenému územiu sa nachádzajú v Piešťanoch, Žiline a Bratislave (letisko M.R. Štefánika – 135km/1,5 hodiny). Najbližšie letisko s celosvetovým významom sa nachádza v Rakúsku pri Viedni (Flughafen Schwechat – 197km/2 hodiny). Riešené územie je so spomínanými letiskami spojené prostredníctvom ciest prvej triedy a diaľničnej siete. Pre potreby regionálnej leteckej dopravy je možné použiť letisko v meste Prievidza. V budúcnosti sa uvažuje s využitím vojenského opusteného letiska v Trenčíne pre funkciu regionálneho letiska nepravidelnej medzinárodnej civilnej prepravy.

10.2 Sieť miestnych komunikácií

Zastavané územie obce je dopravne obsluhované prostredníctvom siete miestnych komunikácií. Kostru miestnej komunikačnej siete tvorí cesta tretej triedy III/50718 na ktorú sú napojené novodobé vedľajšie obslužné komunikácie. Hlavný dopravný koridor vo vstupnej časti v priestore mladšej zástavby spĺňa normové požiadavky na smerové a šírkové vedenie zberných komunikácií FT B3. V staršej južnej časti obce je dopravný priestor skľúčený medzi potokom a zástavbou, kde nespĺňa šírkové a smerové požiadavky v zmysle noriem. V tomto priestore aj vzhľadom na vyťaženosť komunikácie a funkcie cieľovej dopravy sa neuvažuje s prebudovaním koridoru. Takmer po celej dĺžke cesty FT B3 absentuje chodník. Miestne komunikácie tvoria obslužné komunikácie funkčnej triedy C3. Komunikácie, ktoré sa nachádzajú v staršej časti obce s priamym napojením na hlavnú cestu a premostením potoka sú z pohľadu dnešných normových požiadaviek poddimenzované aj z hľadiska šírkového aj z hľadiska smerového vedenia. V budúcnosti by bolo potrebné postupne podľa finančných možností obce rozšíriť tieto komunikácie všade tam, kde to umožňuje uličný koridor a

dobudovať pozdĺžne chodníky. V novšej zástavbe sú obslužné komunikácie realizované v súlade s normovými požiadavkami s obojstranným príp. jednostranným chodníkom, vo funkčnej triede C3 MO 7,5/40.

10.3 Intenzita cestnej dopravy

Na území obce nie sú situované sčítacie úseky, vzhľadom na skutočnosť, že cesta č. III/50718 predstavuje koncovú komunikáciu, ktorá zabezpečuje sprístupnenie len obce Selec, s nízkou intenzitou dopravy.

10.4 Statická doprava

Existujúca štruktúra bývania a občianskej vybavenosti nevytvára zvýšené nároky na odstavné a parkovacie plochy. Pre bývanie v rodinných domoch sa predpokladá odstavenie vozidiel na vlastných pozemkoch. Bytové domy v obci majú riešené odstavenie vozidiel miestnych obyvateľov na spevnených plochách pred samotnými objektmi bytovým domov a v garážach. Parkovanie vozidiel pre občiansku vybavenosť je v obci značne poddimenzované, pri niektorých prevádzkach absentuje. Je to dané šírkovým profilom ulice a vozovky. Podobne je to aj s ostatnými funkčnými plochami, výrobou, kde absentujú parkovacie plochy a tiež odstavné plochy pri futbalovom sú nedostatočné. Súčasný stav riešenia statickej dopravy na území obce môžeme hodnotiť ako nevyhovujúci.

Podrobnejší výpočet potreby parkovacích miest sa spracuje pre navrhované plochy v ďalších stupňoch spracovania územného plánu obce. Pri stanovení celkového počtu stojísk sa bude uvažovať s nasledujúcimi súčiniteľmi :

- súčiniteľ vplyvu stupňa automobilizácie 0,95,
- súčiniteľ vplyvu veľkosti obce 0,3,
- súčiniteľ vplyvu polohy riešeného územia 0,5,
- súčiniteľ dĺžby prepravnej práce 1,2.

10.5 Železničná doprava

Obec nie je priamo napojená na železničnú trať. Železničná trať číslo 143 Trenčín – Bánovce nad Bebravou – Chynorany prechádza cez k. ú. Trenčianske Jastrabie (zastávka (Mníchova Lehota), resp. železničná trať č. 120 Bratislava – Trenčín – Žilina.

10.6 Autobusová doprava

Cestná hromadná doprava na území obce je zabezpečená spojmi SAD Trenčín. Do obce Cez územie obce prechádza nasledujúce spoje:

- 309415 Trenčín-Selec

Sieť zastávok SAD je rovnomerne rozdelená po celom území obce. Súčasný rozmiestnenie siete zastávok na území obce je možné považovať za optimálne.

10.7 Pešia a cyklistická doprava

V súčasnosti na riešenom území nie sú vybudované cyklistické cesty. Bicykel môže byť využitý ako dopravný prostriedok na presuny v rámci obce, prípadne medzi obcou Selec a susednými obcami po cestách tretej triedy/po poľných cestách. Vzhľadom na ideálne podmienky pre cyklistickú dopravu, uvažuje sa so zámerom cyklocesty v trase bývalej, v súčasnosti nevyužívanej lesnej železničky, ktorá je vedená v trase Trenčín – Soblahov – Mníchova Lehota – Trenčianska Turná – Trenčianske Stankovce - Selec ako cyklotrasa mikroregiónu

Na území obce je vybudovaná ustálená sieť peších trás a chodníkov. Predovšetkým ulice realizované po druhej svetovej vojne disponujú samostatnými chodníkmi. V staršej časti obce, ktorá je naviazaná na cestu III/50718 nie sú vybudované samostatné chodníky a uličný koridor miestami neumožňuje ani ich vybudovanie.

10.8 Ochranné pásma dopravných zariadení

Hranice cestných ochranných pásiem sú určené zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie a to vo vzdialenosti:

- cesta III. triedy (vzdialenosť od vozovky) 20 m,
- miestne komunikácie I. a II. triedy (vzdialenosť od vozovky) 15 m.

V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne komunikácie alebo premávku na nich. Výnimky zo zákazu povoľuje príslušný cestný orgán. Jedným zo zákazov platných pre ochranné pásmo ciest je:

- v okolí kríženia ciest s inými pozemnými komunikáciami a s traťami a na vnútornej strane oblúku ciest s polomerom menším ako 500 m je zakázané vysádzať alebo obnovovať stromy alebo vysoké kríky a pestovať také kultúry, ktoré by svojim vzrastom s prihliadnutím k úrovni terénu rušili rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

11 PRIESKUMY A ROZBORY VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

11.1 Vodné hospodárstvo

11.1.1 Hydrologické pomery

Katastrálne územie obce Selec patrí do povodia rieky Váh. Obec leží na ľavom brehu rieky. Dominantou siete vodných tokov je rieka Váh. Zrážky, ktoré tu spadnú, v kotline väčšinou presakujú do podzemia, v pohorí naopak väčšinou odtekajú do potokov. Hydrologický režim v oblasti je ovplyvňovaný hlavne režimom rieky Váh. Katastrálnym územím obce preteká vodný tok Selecký potok. Riečka je ľavostranný prítok Váhu s dĺžkou 13,5 km a je tokom 3. rádu.

Selecký potok, pramení pod hrebeňom Považského Inovca v nadmorskej výške na severnom svahu vrchu Horný lom (896,3 m n. m). v nadmorskej výške okolo 850 m n. m. Stredný tok, medzi obcami Selec a Veľké Stankovce. Selecký potok tečie od prameňa k obci Selec na severozápad, odtiaľ pokračuje na sever, v obci Trenčianske Stankovce sa stáča a k ústi pokračuje viac-menej na juhozápad, pričom sa vlní.

Prítoky: sprava prítok spod Inovca (1 041,6 m n. m.), z úpätia Hradiska (732,0 m n. m.), z lokality Horné Belice, zľava prítok (418,3 m n. m.) spod Jakubovej (906,1 m n. m.), spod kóty 488,3 m, prítok spod Bieleného vrchu (534,8 m n. m.) a prítok z oblasti Černachovej. Drobné vodné toky sú: Klenkov potok, Krzelnický potok a Stankovský potok.

Selecký potok ústi do jazera (slepé rameno Váhu) na ľavej nive Váhu, juhozápadne od obce Trenčianske Stankovce, v nadmorskej výške okolo 196 m n. m.

V súčasnosti správca tokov SVP, š.p. OZ Piešťany v rámci svojho Podnikového rozvojového programu nemá zaradené investičné akcie v súvislosti s úpravami vodných tokov na území obce Selec, ani neplánuje riešenie protipovodňovej ochrany daného územia.

Vody z jednotlivých dolín odvádzajú horské bystriny. Niektoré z nich sa strácajú v podzemných krasových priestoroch, vystupujú až vo vyvierackách nad dedinou. Pôvodný počet deviatich prameňov sa pôsobením vonkajších prírodných vplyvov a vodohospodárskymi úpravami znížil na tri, ostatné sú zachytené a odvádzané do okresnej vodovodnej siete. Blízko prameňa pri Stokoch sa nachádza i prameň minerálnej vody - Kyselky.

V katastrálnom území obce Selec sa nachádzajú z hľadiska hydrogeologického i lokality chránených území a objektov. Patria sem Selecké vyvieracky, Selecké kamenné more (Podsokolie), Selecký potok.

11.1.2 Zásobovanie pitnou vodou

Obec Selec má vybudovaný verejný vodovod v celej obci. Vodovod bol vybudovaný v 80-tych rokoch. Zásobovanie obce pitnou vodou je realizované v súčasnosti z vodného zdroja Selec III. a, b., ktorý sa nachádza v katastrálnom území obce, južne od obce. Voda z pramenných zárezov je sústredená v zbernej záchytky a odtiaľ vedená liatinovým potrubím DN 80 do vodojemu 1x 100 m³ (366,00/362,30 m n. m.). Dĺžka potrubia je 368,0 m. Výdatnosť VZ Selec III a, b $Q = 1,99$ l/s.

Tab. 27 Výdatnosť vodného zdroja Selec

(Údaje z kapitoly 2.14 Vodné hospodárstvo v znení platného Územného plánu veľkého územného celku Trenčianskeho kraja)

	Max. Q	Odporúčané Q
• Selec III	2,0-3,0 l/s	1,99 l/s
Výdatnosť vodného zdroja Selec III a, b		1,99 l/s.

11.1.2.1 Bilancia potreby vody pre súčasnosť

Výpočet potreby vody spracovaný v zmysle Vyhlášky č. 684/2006 Z. z MŽP SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií. Všetky údaje z výpočtov sú uvedené v tabuľke.

Tab. 28 Výpočet potreby vody pre Selec a pre úroveň k 31.12. 2013

Počet obyvateľov:	1 005
Zásobovanosť:	95 %

Tab. 29 Priemerná potreba vody denná - Q_p :

Obyvateľstvo	750 x 135 l/obyv./deň =	101,25 m ³ /d = 1,17 l/s
	255 x 100 l/obyv./deň =	25,50 m ³ /d = 0,29 l/s
obyvateľstvo spolu:		126,75 m ³ /d = 1,46 l/s
Občianska vybavenosť	1 005 x 25 l/obyv./deň =	25,12 m ³ /d = 0,29 l/s
Spolu obyvateľstvo a občianska vybavenosť		151,27 m ³ /d = 1,75 l/s

Priemerná denná potreba vody - Q_p spolu:

- $Q_p = 151,27 \text{ m}^3/\text{d} = 1,75 \text{ l/s}$

Maximálna denná potreba vody - Q_m ($k_d = 1,6$)

- $Q_m = 151,27 \text{ m}^3/\text{d} \times 1,6 = 242,03 \text{ m}^3/\text{d} = 2,80 \text{ l/s}$

Maximálna hodinová potreba vody - Q_h ($k_h = 1,8$, $k_d = 1,6$)

- $Q_h = 242,03 \times 1,8 = 18,15 \text{ m}^3/\text{h} = 5,04 \text{ l/s}$

Ročná priemerná potreba vody - Q_r

- $Q_r = 55\,214 \text{ m}^3/\text{rok}$

Tab. 30 Prehľad potrieb vody - rok 2013

Obec	Počet obyvateľov	Ročná potreba vody (výpočet)	Priemerná potreba vody		Maximálna denná potreba vody		Maximálna hodinová potreba vody	
			Q_p		Q_m		Q_h	
			m ³ /d	l/s	m ³ /d	l/s	m ³ /h	l/s
Selec	1 005	55 214	151,27	1,75	242,03	2,80	18,15	5,04

Ochranné pásma vodných zdrojov Selec III a, b

- Ochranné pásmo 1.stupňa má tvar štvoruholníka a je vymedzené oplotením. Oplotené ochranné pásmo je označené tabuľou na informáciu o význame oploteného územia a o zákaze vstupu do oploteného objektu. Ochranné pásmo 1. stupňa slúži na bezprostrednú ochranu podzemnej vody.
- Ochranné pásmo 2. stupňa zaberá podstatnú časť predpokladanej infiltračnej oblasti zásobárne podzemných vôd.

Ochranné pásma VZ Selec III a, b bolo určené rozhodnutiami Okresného národného výboru v Trenčíne, odboru poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, č. OPLVH – 1452/1979 – 405/1 voda dňa 17. 08. 1979 a č. OPLVH 1925/86- 405/1 voda dňa 07. 07. 1986, v ktorej sú zahrnuté obmedzujúce alebo zakázané činnosti a spôsoby hospodárenia v pásmach hygienickej ochrany.

Činnosť v nich sa riadi Vyhláškou MŽP SR č. 398/2002 Z.z. o podrobnostiach určovania ochranných pásiem vodárenských zdrojov a opatreniach na ochranu vôd

Zásobovacie potrubia v centrálnej časti obce sú zaokruhované, koncové úseky vytvárajú samostatné vetvy. Vodovodná sieť je z liatinových a PVC rúr, profilov DN 100, 80.

Na dôležitých vetvách v uzloch sú osadené uzávery pre prípadné uzavretie úsekov potrubí v prípade poruchy na jednotlivých úsekoch. Na potrubíach sú osadené hydranty. Potrubia verejného vodovodu sú situované v komunikáciách, v zelených pásoch.

Majiteľom verejného vodovodu v obci je Trenčianska vodohospodárska spoločnosť, a.s. - divízia Trenčín. Celý systém vodovodu prevádzkuje Trenčianska vodohospodárska spoločnosť, a.s. - divízia Trenčín.

Celkový počet obyvateľov: 1 005 k 2011 (zdroj OÚ Selec - 2011)

Počet pripojených obyvateľov: 950 - čo predstavuje 95 percentné zásobovanie obyvateľstva obce.

Počet vodovodných prípojok: 306 ks – rok 2012

Pre jednotlivé nehnuteľnosti rodinných domov je meranie spotreby vody fakturačnými vodomermi vo vodomerochých šachtách situovaných na pozemkoch majiteľov nehnuteľností.

Tab. 31 Vodovodné potrubia – údaje z Prevádzkového poriadku vodovodu Selec

Vetva	DN (mm)	Materiál	Dĺžka (m)
Prívodné potrubie VZ-VDJ	80	LT	368,0
I	100	LT	2 303,0
II	80	LT	405,0
III	80	LT	822,2
IV	80	LT	77,3
V	100	PVC	518,0
VI	80	LT	478,0
Spolu DN 80 – vodovodná sieť	80		1 782,5
Spolu DN 100– vodovodná sieť	100		2 821,0
Spolu LT– vodovodná sieť		LT	4 085,5
Spolu PVC– vodovodná sieť		PVC	518,0
Spolu– vodovodná sieť			4 603,5
Spolu–vodovodná sieť+priv.potr.			4 971,5

Tab. 32 Štatistický prehľad zásobovania vodou - obec Selec - údaje OÚ Selec

	2012
Dĺžka vodovodnej siete	4 901,04 m
Počet vodovodných prípojok	306
Počet zásobovaných obyvateľov	950
Voda vyrobená	52 478 m ³
Voda fakturovaná celkom	25 424,5 m ³
Voda nefakturovaná	27 053,5 m ³
Majiteľ vodovodnej siete	Trenčianska vodohospodárska spoločnosť a.s.
Prevádzkovateľ verejného vodovodu v obci	Trenčianska vodohospodárska spoločnosť a.s.

Tab. 33 Údaje od prevádzkovateľa vodovodu:

• dĺžka vodovodnej siete	4 901,04 m
• dĺžka plastovej vodovodnej siete	518,0 m
• počet vodomero	306
• počet vodovodných prípojok	306
• dĺžka vodovodných prípojok spolu	-
• počet zásobovaných obyvateľov	950 – 95 % zásob. obyvateľov
• akumulácia	1x100 m ³
• dimenzie rozvodnej obecnej vodovodnej siete	DN100-liat, DN80–liat. DN 100 - PVC
• spotreba vody spolu na základe fakturácie - r. 2012	25 424,5 m ³ /rok
○ obyvateľstvo	23 140
○ ostatné	2284,5

• špecifická potreba vody na obyvateľa	69,66 l/obyv./deň
• špecifická potreba vody na obyvateľa za Trenčiansky kraj	82,90 l/obyv./deň

Tab. 34 Posúdenie potrebného objemu vodojemu úroveň roku 2013

V zmysle platnej STN využiteľný objem akumulácie sa navrhuje minimálne 60 % maxim. dennej potreby **Q_m**..

Akumulácia			Výpočtová hodnota
potrebná akumulácia	$V = 0,6 \times 242,03 =$	145 m ³	Podľa skutočnej spotreby
		112 m ³	
jestvujúca akumulácia	$V = 1 \times 100 \text{ m}^3 =$	100 m ³	

Tab. 35 Posúdenie zdrojov vody

Zdrojmi pitnej vody pre obec sú VZ Selec III a, b

Kapacita		Poznámka
využiteľná kapacita	1,99 l/s	Priemerná výdatnosť vodných zdrojov spolu
potreba vody Q _m	2,80 l/s	
nedostatok	- 0.81 l/s	

Poznámka: údaje o spotrebe vody a údaje o verejnom vodovode za rok 2011 a 2012 poskytol OÚ Selec

Výpočtové potreby vody sú v porovnaní so skutočnosťou vyššie, priemerná spotreba vody pre celú obec Selec je podľa prevádzkovateľa $Q_p = 0,81 \text{ l/s}$, čo vyplýva aj zo štatistických údajov za roky 2011 a 2012.

Z uvedených podkladov ale vyplýva, že straty v potrubí sú vysoké, predstavujú 27 053,5 m³/rok, čo je 51,55% z celkovo vyrobenej vody.

V roku 2008 bola spracovaná štúdia: Trenčiansky kraj - Rozvod pitnej vody a odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd, nakladanie s produkovanými kalmi. Spracovateľom štúdie bol Hydroprojekt, a.s. OZ Brno. Závery štúdie z hľadiska zásobovania pitnou vodou sú odporúčané premietnuť do územnoplánovacej dokumentácie obce Selec a to realizovať rekonštrukciu vodovodnej siete v obci pravdepodobne vzhľadom na uvedené vysoké straty v sieti a nový vodný zdroj pre obec. Podľa našich výpočtov, ale aj podľa skutočnej spotreby je nedostatočná aj akumulácia pre obec.

11.1.3 Odvádzanie a likvidácia odpadových vôd

V obci Selec je vybudovaná obecná splašková kanalizácia. Odpadové vody sú odvádzané do obecnej gravitačnej kanalizácie. Jednotlivé vetvy uličnej stokovej siete odvádzajú odpadové vody od jednotlivých nehnuteľností do hlavného gravitačného zberača A, ktorým sú odvádzané do kanalizačnej siete obce Trenčianske Stankovce s vyústením do ČOV Trenčianske Stankovce.

Kanalizačná sieť v obci bola realizovaná v rámci stavby: Trenčianske Stankovce a príslušné obce – ČOV a kanalizácia. Kanalizácia v obci bola realizovaná v 3 etapách od roku 2009. Celková dĺžka 7497 – podľa projektu, DN 300 PVC– U,

Tab. 36 Kanalizačné potrubia

Vetva	DN (mm)	Materiál	Dĺžka (m) naprojektované	Dĺžka (m) Realizované k 12. 2013
A	300	PVC - U	5 633,0	5 450,14
A1	300	PVC – U	82,0	686,89
A1-1	300	PVC-U	-	14,38
A2	300	PVC - U	472,0	98,66
A2-1	300	PVC - U	-	14,38
A3			250,0	-
A4	300	PVC - U	124,0	7,90
A5	300	PVC - U	164,0	48,59
A6	300	PVC - U	203,0	22,67
A7	300	PVC - U	485,0	493,30
A8	300	PVC - U	84,0	-
Spolu	300	PVC - U	7 497,0	6 836,91

Splaškové vody sú vetvou A odvádzané cez kanalizačnú sieť Trenčianske Stankovce na ČOV Trenčianske Stankovce. Je to aktivačná čistiareň, kapacita 3100 EO, $BSK_5 = 186 \text{ kg/d}$, $Q_{24} = 496 \text{ m}^3/\text{d}$. Vyčistená voda je vypúšťaná do rieky Váh. Čistiareň odpadových vôd Trenčianske Stankovce je vybudovaná západne od obce Trenčianske Stankovce, blízko rieky Váh.

Prevádzkovateľom kanalizácie a ČOV je Trenčianska vodárenská spoločnosť, a.s., divízia Trenčín a vlastníkom je TVK, a.s. (Trenčianske vodovody a kanalizácie).

Výsledky štúdie "Trenčiansky kraj - Rozvod pitnej vody a odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd, nakladanie s produkovanými kalmi" (vypracoval Hydroprojekt cz a.s. Brno):

- V obci Selec je uvažované s dokončením splaškovej kanalizačnej siete. Pôjde o dobudovanie gravitačnej kanalizačnej siete DN 300 - v rozsahu cca 700,0 m, ktorá bude odvádzat splaškové vody do existujúceho zberača A.
- Čistiareň odpadových vôd po rekonštrukcii bude aktivačná čistiareň s nitrifikáciou a denitrifikáciou, s odstraňovaním fosforu.
- Kapacita čistiarene 9 324 EO
- BSK_5 564 kg/d
- Q_{24} (denné množstvo) 17,1 l/s
- Na čistiarni odpadových vôd budú čistené odpadové vody z obcí: Trenčianske Stankovce, Trenčianska Turná, Opatovce, Veľké Bierovce, Mníchova Lehota, Selec a Krivosúd-Bodovka. Odpadové vody z týchto obcí budú dopravované do ČOV výtlačnými potrubiami DN 80, DN 100.
- Prevádzkovateľom aj po dobudovaní bude TVS, a.s., divízia Trenčín a vlastníkom TVK, a.s.

Priemerné denné množstvo odpadových vôd: Q24

- $Q_{24} = 151,27 \text{ m}^3/\text{deň} = 1,75 \text{ l/s}$

Maximálne denné množstvo odpadových vôd Qm:

- $Q_m = 242,03 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,80 \text{ l/s}$

Maximálne hodinové množstvo odpadových vôd Qhmax:

- $Q_{hmax} = 242,03 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,20 = 22,19 \text{ m}^3/\text{hod} = 6,16 \text{ l/s}$ $kh_{max}=2,2$

Minimálne hodinové množstvo odpadových vôd Qhmin:

- $Q_{hmin} = 242,03 \text{ m}^3/\text{deň} \times 0,6 = 6,05 \text{ m}^3/\text{hod} = 1,68 \text{ l/s}$ $kh_{min}=0,6$

Priemerné ročné množstvo odpadových vôd: Qročné = 55 214 m³

11.1.4 Odvádzanie dažďových vôd

Katastrálne územie obce Selec patrí do povodia rieky Váh.

Dažďová kanalizácia je sčasti vybudovaná pre odvedenie dažďových vôd z miestnej komunikácie, ktorá vedie intravilánom obce. Dažďové vody z ostatných zastavaných oblastí a z komunikácií v obci sú odvádzané do miestnych tokov a pre odvedenie dažďových vôd sa využíva systém priekop, jarkov a trativodov.

11.2 Zásobovanie elektrickou energiou

Základné údaje

Napäťová sústava: VN: 3 fáz. str. 50 Hz, 22 000 V, IT
NN: 3+PEN, str. 50 Hz. 230/400V/ TN-C

Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom pri normálnej prevádzke:

VN : krytmi, zábranou, umiestnenie mimo dosah

NN : izoláciou živých častí, krytmi, umiestnenie mimo dosah

Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom pri poruche:

VN : zemnením

NN : samočinným odpojením napájania

Prostredie: 4.1.1. - aktívne, zložitá, vonkajšie

Uzemnenie: STN 33 2000-5-54

Ochranné pásma elektrických vedení

V zmysle zákona č. 251/2012 §43 je ochranné pásmo elektrických vedení definované:

- 22 kV a 1kV káblové vedenie: 1 m na obe strany od krajného kábla
- 22 kV vzdušné vedenie holé: 10m na obe strany od krajného vodiča
- 22 kV vzdušné vedenie závesný kábel: 2m na obe strany od kábla
- Transformačná stanica VN/NN: vymedzené vonkajšou stenou transformačnej stanice

Súčasný stav zásobovania

Územie je zásobované z existujúceho 22kV kmeňového vedenia č. 447, prostredníctvom nasledovných transformačných staníc:

Tab. 37 Prehľad trafostaníc v k. ú. Selec

Číslo TS	Názov TS	Výkon (kVA).	Typ TS	Vlastník	Vedenie
0054-001	Obec	250 kVA	stožiarová	ZSE	447
0054-002	Horný koniec	400kVA	4 stĺpová	ZSE	447
0054-003	Svojpomoc	250 kVA	2 a polstĺpová	ZSE	447
Spolu:		900kVA			

Vedenie VN č. 447 je napájané z RZ Trenčín juh. Maximálne prúdové zaťaženie vedenia č. 447 podľa výročnej správy dispečingu ZSE bolo 106 A (PTP 400A/1).

11.3 Zásobovanie plynom

Širšie vzťahy

Obec Selec je zásobovaná zemným plynom z regulačnej stanice je situovanej na okraji obce Veľké Bierovce. Regulačná stanica v súčasnosti slúži pre zásobovanie obcí Trenčianske Stankovce, Veľké Bierovce, Opatovce a Selec.

Zdrojovým plynovodom pre zásobovanie obcí je VTL plynovod DN 300 - 2,5 MPa, trasovaný severnou časťou katastrálneho územia obce Trenčianske Stankovce, ktorý sa napája na medzištátny plynovod 700/55 cez prepúšťaciu stanicu pri Červeníku - severne od Leopoldova.

Regionálne zdroje a distribučné rozvody médií

V obci nie sú žiadne zdroje, zásobníky a ani rozvody ropy, alebo distribučné systémy ropovodov a produktovodov.

Regulačné stanice

Regulačná stanica je situovaná na okraji obce Veľké Bierovce. Regulačná stanica v súčasnosti slúži pre zásobovanie obcí Trenčianske Stankovce, Veľké Bierovce, Opatovce a Selec. Z jestvujúcej RS je vybudovaný do obcí Trenčianske Stankovce, Selec, STL plynovod DN 200 z oceľových rúr. Pôvodne bola na RS napojená aj obec Trenčianska Turná, ktorá má v súčasnosti samostatnú RS, čím sa vytvorili podmienky na rozšírenie bytovej a priemyselnej výstavby v obciach Trenčianske Stankovce, Selec, Veľké Bierovce a Opatovce.

Lokálne distribučné rozvody, plynovodné systémy

Distribučná sieť je dimenzovaná na max. prevádzkový tlak 250kPa. Hlavné zásobovacie potrubie pre celú obec je vedené popri koridore cesty. Na líniu hlavného zásobovacieho rozvodu sú napojené ostatné časti zastavaného územia obce zásobovacími potrubiami STL D 90 a D 63, na ktorých sú vysadené domové prípojky D 32 pre jednotlivé objekty. Obec je kompletne plynifikovaná.

Predpokladaná potreba plynu v obci - stanovenie maximálnej hodinovej, dennej a ročnej hodnoty odberu zemného plynu

Stanovenie maximálnej hodinovej, dennej a ročnej hodnoty odberu zemného plynu je špecifikované v súlade s Technickými podmienkami spoločnosti SPP - distribúcia, a.s. ako prevádzkovateľa Distribučnej siete, ktorými určuje technické podmienky prístupu, pripojenia do Distribučnej siete a prevádzkovania Distribučnej siete, ktoré nadobudli účinnosť dňa 01.11.2012

Tab. 38 Základné údaje pre stanovenie hodnôt odberu plynu

	Základné údaje pre stanovenie hodnôt odberu plynu		
	Teplotné pásmo obce – 1 (STN EN 12 831)	-10	
	Kategórie		
KD IBV	Pre bytovú zástavbu, kategórie domácnosť (KD) – IBV ak sa plyn využíva pre účely varenia ako aj na účely vykurovania a prípravu TUV		
	maximálny hodinový odber:	QIBV (-10°;-12°C)	1,4 m3/hod
	maximálny denný odber:	QIBV (-10°;-12°C)	33,6 m3/deň
	ročný odber	RQIBV	2 425 m3/rok
KD KBVv	Pre bytovú zástavbu, kategórie domácnosť (KD) – KBV ak sa plyn využíva len pre účely varenia		
	maximálny hodinový odber:	QKBVv	0,12 m3/hod
	maximálny denný odber:	QKBVv	0,6 m3/deň
	ročný odber	RQKBVv	69 m3/rok
KD KBVš	Pre bytovú zástavbu, kategórie domácnosť (KD) – KBV ak sa plyn využíva pre účely varenia ako aj na účely vykurovania a prípravu TUV		
	maximálny hodinový odber:	QKBV (-10°;-12°C)	0,8 m3/hod
	maximálny denný odber:	QKBV (-10°;-12°C)	19,2 m3/deň
	ročný odber	RQKBVš	1 087 m3/rok
KMD V, R	Kategória mimo domácnosť (KMD) pre vyhodnocovanie technickej kapacity v distribučnej sieti sa použijú hodnoty maximálnej hodinovej, ročnej hodnoty odberu plynu		

Tab. 39 Predpokladaná potreba plynu v obci – rodinné domy

A	Kategória odberateľov Rodinné domy	Počet RD,	Počet bytových jednotiek	Inštalovaný výkon zdrojov kW	Hodinová potreba plynu m3/hod	Denná potreba plynu m3/deň	Ročná potreba plynu m3/rok	Poznámka Zdroje samostatné kotolne
				20 kW dom	1,4 m3/hod dom	33,6 m3/deň	2425 m3/ročne dom	
1.	Rodinné domy do r. 2011	330	330	6600	462	11088	800250	330
2.	z toho plynofik. 100%	330	330	6600	462	11088	800250	330
3.	Rodinné domy 2011 - 2013	330	330	6600	462	11088	800250	330
	Spolu A plynofikované	330	330	6600	462	11088	800250	330

Tab. 40 Predpokladaná potreba plynu v obci – bytové domy

B	Kategória odberateľov Bytové domy	Počet BD	Počet bytových jednotiek	Inštalovaný výkon zdrojov kW	Hodinová potreba plynu m ³ /hod	Denná potreba plynu m ³ /deň	Ročná potreba plynu m ³ /rok	Poznámka Zdroje samostatné kotolne
				6 kW byt	0,8m ³ /hod byt	18,2m ³ /deň	1087m ³ /rok byt	
1.	Bytové domy - lokálne kúrenie do r. 2011	2	14	84	11,2	254,8	15218	14
2.	Bytové domy – centrál. kúrenie do r. 2011	-	-	-	-		-	-
3.	Bytové domy - lokálne kúrenie 2011 - 2013	-	-	-	-		-	-
4.	Bytové domy – centrál. kúrenie 2011 - 2013	-	-	-	-		-	-
	Spolu B	2	14	84	11,2	254,8	15218	14

Tab. 41 Predpokladaná potreba plynu v obci – vybavenosť

C	Kategória odberateľov Vybavenosť	Zdroj tepla na plyn vykurovací olej tuhé palivo bez zdroja tep	Kotol Umiestnenie v objekte resp. kotol samostatne	Inštalovaný výkon zdrojov k W	Hodinová potreba plynu m ³ /hod	Denná potreba plynu m ³ /deň	Ročná potreba plynu m ³ /rok	Poznámka
C1	Školské a predškolské zariadenia	1						1
1.	Materská škola	plyn	v objekte	98	13	312	23000	-
2.	Základná škola	plyn	v objekte	98	13	312	23000	-
	spolu			196	26	624	46000	
	Obecné, spoločenské a kultúrne zariadenia							
1.	Kultúrno-spoločenský dom	plyn	v objekte	198	26	624	12000	
2.	Klub mládeže	plyn	v objekte	28	3,2	76,8	4000	
3.	Obecný úrad	plyn	v objekte	24	2,8	67,2	2000	
4.	Kostol	plyn	v objekte	28	3,2	76,8	4000	
5.	Farský úrad	plyn	v objekte	24	2,8	67,2	3500	
6.	Pošta	plyn	v objekte	12	1,5	36	1800	
	spolu			314	39,5	948	27300	
	Zariadenia športu							
1.	Futbalový	plyn	v objekte	30	4,5	108	2500	

C	Kategória odberateľov Vybavenosť	Zdroj tepla na plyn vykurovací olej tuhé palivo bez zdroja tep	Kotol Umiestnenie v objekte resp. kotol samostatne	Inštalovaný výkon zdrojov kW	Hodinová potreba plynu m3/hod	Denná potreba plynu m3/deň	Ročná potreba plynu m3/rok	Poznámka
	štadión+ prevádzkové priestory							
	spolu			30	4,5	108	2500	
	Zariadenia obchodu a služieb							
7.	COOP Jednota	plyn	v objekte	24	2,8	67,2	4000	
8.	Potraviny Punová	plyn	v objekte	24	2,8	67,2	4000	
9.	Potraviny Šišovská	plyn	v objekte	24	2,8	67,2	4000	
10.	Pálenica	plyn	v objekte	80	9,8	235,2	15000	
11.	Pohostinstvo 1	plyn	v objekte	24	2,8	67,2	4000	
12.	Pohostinstvo 2	plyn	v objekte	24	2,8	67,2	4000	
13.	Pohostinstvo 3	plyn	v objekte	24	2,8	67,2	4000	
	spolu			224	26,6	638,4	39000	
	Spolu celkom C:			764	96,6	2318,4	114800	

Tab. 42 Predpokladaná potreba plynu v obci – výroba

D	Kategória odberateľov Drobná výroba a prevádzky	Zdroj tepla na plyn vykurovací olej tuhé palivo bez zdroja tep	Kotol Umiestnenie v objekte resp. kotol samostatne	Inštalovaný výkon zdrojov kW	Hodinová potreba plynu m3/hod	Denná potreba plynu m3/deň	Ročná potreba plynu m3/rok	Poznámka
1.	Duras s.r.o.	plyn	v objekte	295	38	912	58000	
2.	G – press s.r.o. tlačiareň	plyn	v objekte	80	9,8	235,2	15000	
	Spolu D:			375	47,8	1147,2	73000	

Tab. 43 Predpokladaná potreba plynu v obci – rekapitulácia

	Kategória odberateľov Rekapitulácia	Počet domov	Počet bytov	Inštalovaný výkon zdrojov kW	Hodinová potreba plynu m3/hod	Denná potreba plynu m3/deň	Ročná potreba plynu m3/rok	Poznámka Zdroje samostatné kotolne
A	Rodinné domy	330	330	6600	462	11088	800250	330
B	Bytové domy	2	14	84	11,2	254,8	15218	14
C	Vybavenosť	11	-	764	96,6	2318,4	114800	14
D	Drobná výroba a prevádzky	1	-	375	47,8	1147,2	73000	2
	Spolu	344	-	7823	617,6	14808,4	1003268	360

11.4 Pošta a Telekomunikačné siete

Fixná telefónna sieť

V obci Selec sa nachádzajú káble metalické a optické, ktoré zabezpečujú prepojenie v samotnej obci. Na území obce Selec je v súčasnosti v prevádzke diaľkový optický kábel (DOK) a optický kábel (OK), ktoré sú vedené pozdĺž cesty č. III/50718 od Trenčianskych Stankoviec do ATU umiestnenej v objekte pošty. Odtiaľ sú vedené miestne telekomunikačné rozvody do obce. Pri stavebných a ostatných aktivitách v riešenom území je nutné predmetné trasy rešpektovať a dodržať ich ochranné pásma v zmysle zákona o telekomunikáciách, a v prípade plánovaného rozvoja uvažovať s priestorom pre polozenie zemnej telefónnej siete pri dodržaní platnej priestorovej normy.

Miestne telefónna sieť a diaľkové telekomunikačné káble patria pod správu Slovak Telekom, a.s., ktorá zabezpečuje ich údržbu a prevádzku.

Telekomunikačná sieť obce patrí svojim uzlovým telefónnym obvodom (UTO) do primárnej oblasti (PO) Trenčín s napojením na sekundárnu oblasť Bratislava.

Mobilná telefónna sieť

Mobilnú telefónnu sieť so 100% pokrytím zabezpečujú všetky spoločnosti poskytovateľov mobilnej siete podnikajúcich na území SR.

Zabezpečenie poštových služieb

Takmer výhradným zabezpečovateľom poštových služieb na území obce je v súčasnosti Slovenská pošta, š.p.. Pošta sa nachádza v objekte OÚ na prízemí, pričom priestorové podmienky zariadenia možno považovať za dostatočné.

11.5 Odpadové hospodárstvo

Pri riešení problematiky odpadového hospodárstva na území obce Selec je východiskovým dokumentom Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 – 2015. Hlavným cieľom odpadového hospodárstva SR do roku 2015 je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie, obmedzovanie využívania zdrojov a uprednostňovanie praktického uplatňovania hierarchie odpadového hospodárstva definovaného v článku 4 novej rámcovej smernice o odpade:

- predchádzanie vzniku odpadov
- príprava na opätovné použitie odpadov
- recyklácia odpadov
- iné zhodnocovanie, napr. energetické zhodnocovanie odpadov
- zneškodňovanie odpadov.

Pri nakladaní s komunálnym odpadom v obci sa postupuje v zmysle VZN č. 4/2012 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Likvidácia odpadu je priebežná na základe vopred dohodnutého termínu odvozu odpadu. Do roku 2011 sa odpad ukladal na miestnu skládku odpadu Dráhy. V súčasnosti sa odpad sa vozí na skládku Kostolné. Separovaný odpad sa odváža do Zberného dvora v Trenčíne, ktorý prevádzkuje Marius Pedersen, a. s. Odvoz komunálneho odpadu sa uskutočňuje 1 x za 2 týždne, plasty 1 x za mesiac. Ostatné druhy odpadu sa odvážajú podľa potreby. Kompostáreň na likvidáciu biologicky rozložiteľného odpadu sa v obci nenachádza.

Tab. 44 Prehľad odpadov v rokoch 2011 – 2013

Druh odpadu	2011 (t)	2009 (t)	2010(t)	Zmluvný partner
Komunálny odpad	136,60	136,82	137,89	Marius Pedersen a. s.
Objemný odpad	3,70	3,45	4,25	Marius Pedersen a. s.
Plasty	10,32	13,94	14,10	Marius Pedersen a. s.
Sklo	11,32	13,55	13,72	Marius Pedersen a. s.
Vyradené elektrické zariadenia obs. NČ	1,50	1,41	0,80	Marius Pedersen a. s.
Vyradené elektrické zariadenia iné	0,81	0,42	0,70	Marius Pedersen a. s.
Batérie a akumulátory	0,16	0,001	0,10	Marius Pedersen a. s.
Žiarivky a iný odpad	-	0,002	0,02	Marius Pedersen a. s.
Oleje a tuky	0,19	0,21	0,60	Marius Pedersen a. s.
Obaly obsah. zvyšky nebezp. látok	-	0,57	0,99	Marius Pedersen a. s.
Vyr. zariadenia obs. HFC.	0,61	1,04	0,76	Marius Pedersen a. s.

Zdroj: OcÚ Selec, 2013

V k. ú. Selec sú podľa údajov ŠGÚDŠ evidované 3 upravené skládky odpadu a 1 uzavretá skládka odpadu. Prehľad skládok sa nachádza v nasledujúcej tabuľke.

Západne od centra obce, vo vzdialenosti cca 500 m od obývaného územia sa nachádza riadená skládka odpadu komunálneho a drobného stavebného odpadu, miestneho názvu „Dráhy“. Skládka

bola v prevádzke od roku 1996 do roku 2011. Skládka á tvar obdĺžnika rozmerov 107x20 m, hĺbka úložného priestoru je 2,5 až 3,5 m. Rozloha skládky je 3 400 m², upravená plocha skládky je 2 140 m², kapacita skládky 4 462 m³ a množstvo odpadov uložených počas prevádzkovania skládky bolo 2 146 t. Skládka je v súčasnosti na povrchu prekrytá technologickou vrstvou inertného materiálu a zeminou a je zabezpečená starostlivosť o ňu.

Tab. 45 Prehľad skládok odpadu v k. ú. Selec

P. č.	Názov skládky	Lokalita	Stav
2991	Selec	Horné vršky	Upravená skládka. Prekrytá inertným materiálom.
2981	Selec	Dolné lúky	Upravená skládka. Prekrytá inertným materiálom.
2982	Selec	Dolné lúky	Upravená skládka. Prekrytá inertným materiálom.
	Dráhy	Dráhy	Uzatvorená skládka.

Zdroj: ŠGÚDŠ, 2013

12 PRIESKUMY A ROZBORY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY

12.1 Prieskumy a rozborý životného prostredia

12.1.1 Znečistenie ovzdušia

Ovzdušie je najvýraznejšie poškodenou zložkou životného prostredia. V rámci okresu je ovplyvnený existujúcimi veľkými, strednými a malými zdrojmi znečistenia ovzdušia, automobilovou dopravou, ale aj prenosmi emisií zo vzdialených zdrojov.

Ochrana ovzdušia v Slovenskej republike je zakotvená v zákone č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov, ktorý vychádza z európskej legislatívy.

V rámci Environmentálnej regionalizácie Slovenskej republiky (SAŽP, 2010) sa riešené územie nenachádza v zaťaženej oblasti. Južná polovica územia sa nachádza v prostredí s vysokou kvalitou a severná polovica územia sa nachádza v prostredí vyhovujúcom.

V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad vývoja množstva základných znečisťujúcich látok v okrese Trenčín v rokoch 2001 až 2012. Z uvedeného prehľadu možno skonštatovať, že vývoj množstva znečisťujúcich látok v okrese Trenčín má priaznivý charakter, nakoľko množstvá SO₂, NO₂ a TZL majú mierne klesajúcu tendenciu.

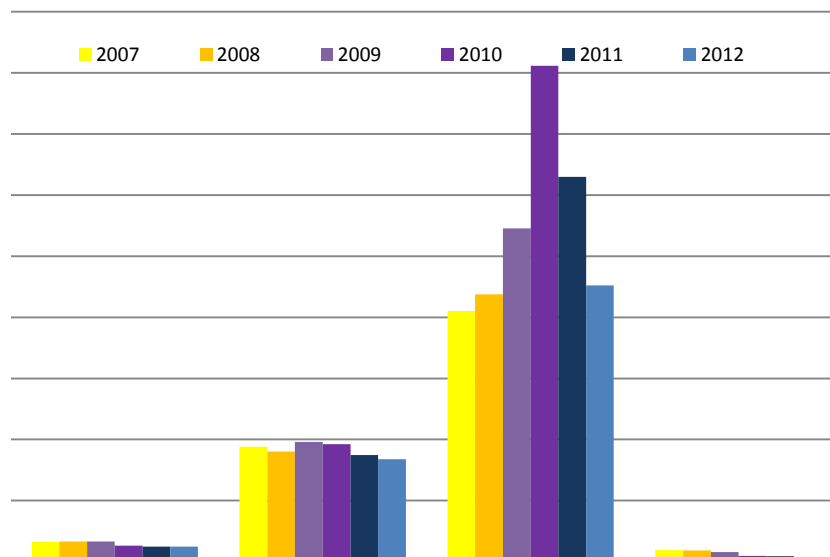
Tab. 46 Množstvo emisií základných znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov znečistenia ovzdušia v okrese Trenčín v rokoch 2001 až 2012 (t/rok)

Rok	Názov okresu	SO ₂ (t)	NO ₂ (t)	CO (t)	TZL (t)
2001	Trenčín	198,07	1 241,74	1 400,56	139,11
2002	Trenčín	185,07	1 174,69	1 367,01	121,84
2003	Trenčín	198,15	1 553,68	1 653,73	113,71
2004	Trenčín	210,31	1 484,93	1 737,95	98,26
2005	Trenčín	142,13	1 077,80	1 601,25	107,31
2006	Trenčín	97,01	1 008,95	2 384,19	94,51
2007	Trenčín	162,51	940,46	2 052,48	94,36
2008	Trenčín	164,29	902,74	2 188,08	91,11
2009	Trenčín	165,19	980,04	2 727,61	79,34
2010	Trenčín	131,699	961,475	4 057,73	48,708
2011	Trenčín	123,686	872,279	3 150,13	45,444

Rok	Názov okresu	SO ₂ (t)	NO ₂ (t)	CO (t)	TZL (t)
2012	Trenčín	124,145	839,286	2 260,47	30,492

Zdroj: NEIS, 2013

Graf 4 Vývoj emisií ZZL zo stacionárnych zdrojov v okrese Trenčín

Vo okrese Trenčín bolo v roku 2012 evidovaných 183 prevádzkovateľov, ktorí prevádzkovali 363 zdrojov znečisťovania ovzdušia, z toho 12 veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia a 351 malých zdrojov znečisťovania ovzdušia.

V obci Selec sú evidované 3 stredné zdroje znečisťovania ovzdušia. V obci sú evidované 2 malé zdroje znečisťovania ovzdušia Duras, s. r. o. a LH Inovec.

Tab. 47 Prehľad stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia v obci Selec

Názov prevádzkovateľa	Názov zdroja	Popis skladby	Kategorizácia	Príkon (MW)	Veľkosť zdroja
Duras, s. r. o.	Uhlová kotolňa	Zariadenie na spaľovanie palív	1.1.2	0,77	S
Poľnohospodárske družstvo Inovec	Hydináreň Selec	Technológia bez spaľovania	6.7.2.f	0,08	S
Poľnohospodárske družstvo Inovec	Jalovice Selec	Nezadaná	6.7.2.f	0,00	S

Zdroj: Okresný úrad Trenčín, 2013

12.1.2 Znečistenie vôd

Kvalita povrchovej vody

Najvýznamnejším tokom v riešenom území je Selecký potok, ktorý pramení na severnom svahu vrchu Horný lom (896,3 m n. m.) v nadmorskej výške okolo 850 m n. m. a preteká centrálnou časťou katastrálneho územia smerom do Trenčianskych Stankoviec.

V riešenom území sa nenachádza žiadny sledovaný profil na kvalitu povrchových vôd. V zastavanom území je vybudovaná kanalizácia. Potenciálny zdroj znečistenia povrchových a podzemných vôd predstavujú splachy z veľkoplošnej intenzívne obhospodarovanej a hnojenej ornej pôdy, živočíšna výroba a pod.

Kvalita podzemnej vody

Doteraz používané rozdelenie monitorovacích objektov do 26 vodohospodársky významných oblastí sa v súlade s požiadavkami Rámcovej smernice o vodách nahradilo 75 vodnými útvarmi, pričom 16 je kvartérnych a 59 predkvartérnych. Hodnotenie kvality podzemných vôd je v zmysle Vyhlášky č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

Znečistenie podzemných vôd pochádza z infiltrácie povrchových vôd do riečnych sedimentov, z priemyselných hnojív, znečistených zrážkových vôd, skládok odpadov, septikov a poľnohospodárskej výroby.

Riešené územie sa nachádza v predkvartérnom útvare podzemných vôd:

SK200120FK Puklinovo a krasovo-puklinové podzemné vody S časti Považského Inovca oblasti povodia Váh

V útvare je monitorovacia sieť kvality podzemných vôd reprezentovaná využívaným prameňom 115999 Závada, v ktorom neboli zaznamenané prekročenia limitných hodnôt v žiadnom ukazovateli.

12.1.3 Fyzikálna degradácia pôd

Erózia pôdy

Z hľadiska rozšírenia a významu sú v záujmovom území relevantné hlavne procesy fyzikálnej degradácie, z ktorých je najdôležitejšia vodná erózia. Vodná erózia pôdy je proces uvoľňovania, transportu a sedimentácie pôdných častíc vplyvom energie povrchovo tečúcej (prevažne dažďovej) vody. Intenzita tohto procesu je daná pôsobením viacerých faktorov, menovite eróznej účinnosti zrážok (intenzity a trvania dažďa), erodibility pôdy (jej odolnosti voči rozrušovaniu vodou, danej hlavne textúrou, štruktúrou a obsahom a kvalitou pôdnej organickej hmoty - humusu), sklonu a dĺžky svahu, vegetačného faktora a realizovaných protieróznych opatrení. Z uvedených faktorov hrá v našich podmienkach rozhodujúcu úlohu sklon svahu a vegetačný kryt. Z hľadiska ohrozenia pôd vodnou eróziou sú v riešenom území ohrozené takmer všetky pôdy, sú zaradené do kategórie vysokej až strednej erodovateľnosti.

Veterná erózia predstavuje degradačný proces, ktorý spôsobuje škody nielen na poľnohospodárskej pôde a poľnohospodárskych plodinách, ale aj zanášanie komunikácií, vodných tokov, vytváranie návejov a znečisťovanie ovzdušia. Veterná erózia pôsobí rozrušovaním pôdneho povrchu mechanickou silou vetra (abrázia), odnášaním rozrušovaných častíc vetrom (deflácia) a ukladaním týchto častíc na inom mieste (akumulácia). Z hľadiska ohrozenia pôd veternou eróziou sa riešené územie nachádza mimo oblast s výraznejšou náchylnosťou na procesy veternej erózie.

Kompakcia pôdy

Zhutnenie pôdy je významný proces degradácie pôdy, ktorý ovplyvňuje produkčnú funkciu pôdy, ale aj jej náchylnosť na iné degradačné procesy pôdy a krajiny (erózia pôdy, záplavy).

Z hľadiska náchylnosti pôdy na zhutnenie je len malá časť pôdy v riešenom území náchylná na kompakciu, konkrétne v TTP v južnej časti katastrálneho územia, ktoré sú náchylné prevažne na primárnu kompakciu pôdy.

12.1.4 Chemická degradácia pôd

Chemická degradácia pôd je spôsobená vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej fyzikálnych, chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú nutričnú, technologickú a senzorickú hodnotu dopestovaných plodín, alebo negatívne vplývajú na vodu, atmosféru, ako aj zdravie zvierat a ľudí. Ukazovatele chemickej degradácie pôd sú spracované z Atlasu krajiny, 2002.

V rámci hodnotenia kontaminácie pôd sa v severnej časti územia nachádzajú relatívne čisté pôdy a v južnej časti sa nachádzajú nekontaminované resp. mierne kontaminované pôdy.

Z hľadiska náchylnosti pôdy na acidifikáciu sa v severnej časti nachádzajú pôdy na minerálne bohatších substrátoch náchylné na acidifikáciu. V centrálnej časti územia sa nachádzajú pôdy nižšou pufracnou schopnosťou stredne náchylné na acidifikáciu a v západnej časti sa nachádzajú karbonátové pôdy nenáchylné na acidifikáciu.

V rámci odolnosti pôdy proti intoxikácii sa v severnej a juhovýchodnej časti riešeného územia prejavuje silná odolnosť pôdy proti intoxikácii alkalickou skupinou rizikových faktorov a slabou odolnosťou pôdy proti intoxikácii kyslou skupinou rizikových faktorov. V centrálnej a západnej časti územia sa prejavuje stredná odolnosť pôdy proti intoxikácii alkalickou aj kyslou skupinou rizikových faktorov.

12.1.5 Kontaminácia horninového prostredia

Hlavné zdroje kontaminácie predstavujú imisné zdroje (znečistené ovzdušie) ako aj používanie agrochemikálií, poľnohospodárska činnosť, priemyselná činnosť, odpadové hospodárstvo, doprava...). V riešenom území sa nenachádza žiadny bodový zdroj znečistenia. Plošný zdroj znečistenia môže predstavovať poľnohospodársky areál a areály výroby. Podľa Registra environmentálnych záťaží sa v riešenom území nenachádzajú environmentálne záťaže.

12.1.6 Zaťaženie prostredia hlukom

Hluk a vibrácie patria k najväznejším rizikovým faktorom zdravia človeka, avšak vplývajú aj na živočíšstvo. Negatívne pôsobia na zdravotný stav ľudí, vyvolávajú poruchy sluchu, psychiky, zapríčiňujú neurózy. Vibrácie sú aj poškodzujúcim faktorom stavieb a konštrukcií.

Najvyššie povolené hladiny vonkajšieho hluku z dopravy sú určené súčtom základnej hladiny hluku a korekcií povolených pre dané využitie územia. Tieto hodnoty platia pre územie v bezprostrednom dotyku s hore uvedenými komunikáciami. Pre ostatné územie platí:

- územie s prevahou bývania $L_{Aeq} = 55 \text{ dB(A)}$

- územie s prevahou športovo- rekreačných aktivít

LAeq = 45 dB(A)

V riešenom území nie sú vykonávané merania hluku. Za zdroje hluku v riešenom území možno považovať malé výrobné prevádzky.

12.1.7 Zatiaženie prostredia zápachom

Okrem zatiaženia prostredia hlukom a vibráciami kvalitu životného prostredia človeka negatívne ovplyvňuje aj zatiaženie prostredia pachom. Tento faktor je ťažko merateľný, vyskytuje sa zväčša len lokálne v okolí bodových zdrojov, ako sú farmy živočíšnej výroby, skládky odpadu, poľné hnojiská a pod. Tieto lokality tiež často predstavujú aj zdroje bakteriologických nákaz. Potenciálnym zdrojom zápachu môže byť živočíšna výroba.

12.1.8 Poškodenie vegetácie

Poškodenie vegetácie je spôsobované jednak prírodnými činiteľmi (vietor, námraza, sneh, sucho, požiare, choroby, hmyz a pod.) ale aj antropickými činiteľmi (imisie, nelegálny výrub). Poškodená vegetácia pôsobí spätne ako stresový faktor na ostatné prvky – negatívne ovplyvňuje kostru prvkov územného systému ekologickej stability a ekologických sietí, ohrozuje kvalitu biotopov a pôsobí destabilizačne.

Z hľadiska zdravotného stavu lesov (Atlas krajiny SR, 2002) v katastrálnom území prevládajú zdravé porasty (0-10 % defoliácia) a veľmi slabo poškodené porasty (defoliácia 11-20 %). Lesy stredne a silne poškodené sa v území nevyskytujú.

12.1.9 Výskyt invázných druhov rastlín

Súčasný problém vegetácie v riešenom území predstavuje výskyt a šírenie invázných rastlín, ktoré svojou vitalitou a výraznými konkurenčnými vlastnosťami ohrozujú a podstatne menia prirodzené zloženie rastlinných spoločenstiev. V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 24/2003 v znení neskorších predpisov je vlastník, resp. užívateľ pozemku povinný na vlastné náklady odstraňovať invázne druhy a zabrániť ich ďalšiemu šíreniu. Pri odstraňovaní invázných druhov rastlín je potrebné postupovať podľa prílohy č. 2 k vyhláške č. 24/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

12.2 Ochrana prírody a krajiny

12.2.1 Územná ochrana

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definuje ochranu prírody ako predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia

podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znižujú jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takýchto zásahov. V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí v celom riešenom území (mimo chránených území) prvý stupeň ochrany. Z hľadiska pôsobnosti orgánu štátnej ochrany prírody spadá riešené územie pod štátnu ochranu prírody SR – Správa CHKO Biele Karpaty.

V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa v katastrálnom území sa nachádzajú chránené územia:

- **Prírodná rezervácia Považský Inovec** - rozloha 35,42 ha, vyhlásená v roku 1988 Výnosom Ministerstva kultúry SSR č. 1160/1988-32 z 30.6.1988 o ŠPR z dôvodu ochrany zachovalých prirodzených (bukových) lesných porastov vrcholových častí Považského Inovca. PR sa nachádza na časti parcely KN-C č. 1847/4, územie PR tvoria 4 lesné dielce: 158, 159, 160, 161. V území platí 5. stupeň ochrany podľa § 16 zákona o ochrane prírody a krajiny. Ochranné pásmo v zmysle § 17 ods. 7 zákona o ochrane prírody a krajiny je vymedzené na území 100 m von od hranice PR a platí v ňom 3. stupeň ochrany podľa § 14 citovaného zákona.
- **Prírodná pamiatka Selecké kamenné more** - rozloha 4,83 ha, vyhlásená v roku 1985 Nariadením ONV v Trenčíne č. 9 z 24.9.1985 z dôvodu ochrany kamenného mora Považského Inovca, dôležitého z vedeckovýskumného, náučného a kultúrno-výchovného hľadiska. Územie je porastené riedkou 150 r. dubinou tvorenou dubom zimným (*Quercus petraea*), vtrúsený je buk a lipa. Nachádza sa na časti parcely KN-C č. 1847/4, územie PP vypĺňa takmer celý lesný dielec 169. V území platí 5. stupeň ochrany podľa § 16 uvedeného zákona. Ochranné pásmo nebolo vyhlásené, platí v zmysle § 17 ods. 8 zákona o ochrane prírody a krajiny a je vymedzené na území 60 m von od hranice PP, kde platí 3. stupeň ochrany podľa § 14 citovaného zákona.
- **Prírodná pamiatka Selecký potok** - rozloha 4,53 ha, vyhlásená v roku 1984 Nariadením ONV v Trenčíne č. 2-14/IX zo dňa 21.8.1984 z dôvodu ochrany zachovalého fragmentu podhorského potoka, jeho prítokov a brehových porastov pre vedecké a výskumné ciele, ako aj významnú krajínotvornú a ekostabilizačnú funkciu. Nachádza na parcelách KN-C č. 2485/3, 2489/2, 2489/1, 2419 a 2487. V území platí 4. stupeň ochrany v zmysle § 14 zákona o ochrane prírody a krajiny. Ochranné pásmo nebolo vyhlásené, platí v zmysle § 17 ods. 8 zákona o ochrane prírody a krajiny a je vymedzené na území 60 m von od hranice PP, kde platí 3. stupeň ochrany podľa § 14 citovaného zákona.

12.2.2 NATURA 2000

NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie. Hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie európskeho prírodného bohatstva – najvzácnejších a najohrozenejších biotopov¹ a druhov na území štátov EÚ. Sústavu NATURA 2000 tvoria chránené vtáčie územia vyhlasované s cieľom ochrany vtáctva a územia európskeho významu s cieľom ochrany ostatných vzácných a ohrozených rastlinných a živočíšnych druhov a ich biotopov.

V zmysle Výnosu MŽP SR č.3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004 (národný zoznam území európskeho významu) sa v riešenom území nachádza územie európskeho významu:

- **Územie európskeho významu SKUEV0569 Považský Inovec** - rozloha 36,67 ha, vyhlásené z dôvodu ochrany biotopov: 9110 Kyslomilné bukové lesy, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté

lesy a 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy a druhov: fúzač alpský (*Rosalia alpina*). Hranice ÚEV sú totožné s hranicami PR Považský Inovec, platí tu rovnaký (piaty) stupeň ochrany.

12.2.3 Ochrana drevín

Stromy alebo skupiny stromov chránené v zmysle § 49 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov predstavujú stromy s významnou kultúrnou, vedeckou a krajínou tvornou funkciou. V riešenom území sa chránené stromy nenachádzajú.

12.2.4 Mokrade

Mokrade sú chránené podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov ako významný krajinný prvok a určité typy mokraďových biotopov národného a európskeho významu majú osobitnú ochranu – vyhlasujú sa ako územia európskeho významu. Mokraď podľa § 2 ods. 2 písm. zákona o ochrane prírody a krajiny predstavuje územie s močiarimi, slatinami alebo rašeliniskami, vlhká lúka, prírodná tečúca voda a prírodná stojatá voda vrátane vodného toku a vodnej plochy s rybníkmi a vodnými nádržami. Viaceré významné mokrade sú chránené aj v národnej sieti chránených území podľa zákona o ochrane prírody a krajiny. V najvýznamnejších územiach existuje prekryv národnej siete s územiami NATURA 2000.

Z medzinárodného hľadiska sú mokrade okrem Smernice EÚ o biotopoch a smernice o vtákoch chránené najmä Dohovorom o mokradiach (Ramsarský dohovor), ku ktorému Slovenská republika pristúpila 1. 1. 1993. V riešenom území sa nenachádza žiadna mokraď medzinárodného významu v zmysle Ramsarského dohovoru.

V rámci mokradí na území Slovenskej republiky je vedená databáza mokradí lokálneho, regionálneho, národného a medzinárodného významu, ktorá bola spracovaná ako výsledok 10 ročného mapovania mokradí do roku 2000. V riešenom území nie sú evidované mokrade národného, regionálneho ani lokálneho významu.

12.2.5 Priemet GNÚSES a Regionálneho územného systému ekologickej stability

Základný dokument reprezentujúci priestorovú ekologickú stabilitu územia Slovenskej republiky predstavuje Generel územného systému ekologickej stability. Predstavuje priestorové usporiadanie ekologicky najvýznamnejších zachovaných prírodných území (najmä lesov, mokradí, brál, sprievodných porastov vodných tokov a pod.) a vyjadruje vzťah a postavenie ekologicky stabilných území Slovenska v prepojení na európsky systém ekologicky stabilných území. Generel Nadregionálneho územného systému ekologickej stability Slovenskej republiky bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 319 z 27. apríla 1992. Dokument GNÚSES bol aktualizovaný v roku 2001 v rámci Koncepcie územného rozvoja Slovenskej republiky.

Prvky Regionálneho územného systému ekologickej stability sú spracované v zmysle Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Trenčín resp. v zmysle ÚPN VUC Trenčianskeho kraja

v znení neskorších zmien a doplnkov. V zmysle týchto dokumentov do riešeného územia zasahujú tieto prvky územného systému ekologickej stability:

Regionálne biocentrum Považský Inovec-Svinica

Regionálne biocentrum zasahuje do východnej polovice riešeného územia. Jadro časti biocentra Považský Inovec tvoria PR Považský Inovec, PP Selecké kamenné more a CHPP Hradisko (zrušené). Biocentrum tvoria lesné spoločenstvá javorových bučín s takmer pralesným charakterom a zachovanými pôvodnými biocenózami. Jadro časti biocentra Svinica tvoria ochranné lesy s funkciou pôdoochrannou a časť PP Svinica - potok a brehové porasty.

Regionálne biocentrum Drieňový vrch,

Regionálne biocentrum okrajovo zasahuje do severozápadnej časti riešeného územia. Biocentrum tvoria dubové lesy s hrabom a teplomilnými krovínami v ochrannom pásme vodného zdroja. Biocentrum je významné z hľadiska teplomilnej flóry a fauny.

Nadregionálny biokoridor hrebeňov Považského Inovca a Strážovských vrchov (v dotyku)

Nadregionálny biokoridor vedie hlavným hrebeňom Považského Inovca a Strážovských vrchov, v riešenom území okrajovo zasahuje do južnej časti. Spája biocentrum nadregionálneho významu Tematínske vrchy-Kňaží vrch-Javorníček s ďalšími biocentrami Považského Inovca a Strážovských vrchov. V území okresu Trenčín končí regionálnym biocentrom Pod Homôlkou. Tvoria ho komplexy bukového a dubového stupňa.

Nadregionálny biokoridor Považský Inovec – Bodovka

Nadregionálny biokoridor okrajovo zasahuje do juhozápadnej časti riešeného územia. Spája nadregionálny biokoridor Považského Inovca cez biocentrum Považský Inovec, Drieňový vrch a Bodovku s nadregionálnym biokoridorom rieky Váh. Charakteristický je spoločenstvami dubohrabín a dubobučín a xerothermnými spoločenstvami dubín.

Regionálny biokoridor Zelená voda – Drieňový vrch – Považský Inovec – Svinica

Regionálny biokoridor sa okrajovo zasahuje do severnej časti riešeného územia. Biokoridor spája biocentrá na nive Váhu s biocentrami xerothermov a hrebeňov Považského Inovca a pokračuje na biocentrum Bánovskej pahorkatiny. prechádza poľnohospodárskou krajinou v úseku Zelená voda - považský Inovec a nad obcou Selec vstupuje do lesných porastov Považského Inovca.

12.2.6 Miestny územný systém ekologickej stability

Obec Selec má spracovaný miestny územný systém ekologickej stability, ktorý spracoval Ing. arch. Pavol Beznák v roku 2000. V rámci MÚSES boli navrhnuté prvky MBc Hradisko, MBc Kamenné more, MBc Lesné porasty predhoria Inovca a MBk Brehové porasty Seleckého potoka.

Navrhnuté prvky MÚSES boli z veľkej miery totožné s osobitne chránenými časťami prírody a krajiny v zmysle územnej ochrany. Tieto prvky boli prehodnotené a súčasný výskyt chránených území bol doplnený o funkčné plochy, ktoré dotvárajú ekostabilizačné prvky v krajine pri zachovaní plynulej migrácie bioty a presunu látok a energií na umožnenie ekologickej stability a zachovanie biodiverzity územia.

Pre účely ÚPN-O Selec boli navrhnuté nové prvky miestnych biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov, tak aby vytvorili funkčný systém, ktorý zabezpečí ochranu pôvodného genofondu v prirodzených stanovištiach, ktoré sa nachádzajú v človekom využívanej krajine. Celkovo bolo navrhnuté 1 biocentrum miestneho významu s rozlohou 270 ha a 1 biokoridor miestneho významu s celkovou dĺžkou 12,2 km.

V zmysle doplnenia RÚSES a pôvodne navrhnutých prvkov MÚSES boli navrhnuté nasledovné prvky miestnej úrovne:

MBk Selecký potok s prítokmi

Územie PP Selecký potok predstavuje hlavný tok územia vrátane oboch prítokov – ľavostranného a pravostranného. V zmysle prepojenia hlavného hydrického biokoridoru bolo navrhnuté jeho predĺženie až k RBC Považský Inovec-Svinica ako dôležitý migračný koridor z jadrovej časti pohoria.

Pravostranný prítok bol v zmysle miestneho biokoridoru predĺžený cez lokalitu Pod Hradištom až k uvedenému RBC Považský Inovec-Svinica využívajúci chrbtovú polohu a krajinnú plôšku nelesnej drevinovej vegetácie k prepojeniu oboch prvkov ÚSES.

Ľavostranný prítok lemuje navrhované miestne biocentrum a odvodňuje ho viacerými prítokmi. Vzhľadom na hydrické prepojenie bolo navrhnuté predĺženie biokoridoru až k sedlovej polohe bočnej rázsochy hlavného hrebeňa, čím rešpektuje prepojenie do susedného povodia, vrátane prepojenia ekotonu lúka/les s pramennou oblasťou, ako aj spojenie s NRBk v smere Inovec – Drieňový vrch.

MBc Pod Lazmi

Miestne biocentrum predstavuje nárazníkovú zónu RBC Drieňový vrch s mozaikovitou štruktúrou krovín, podhorských lúk a nelesnou drevinovou vegetáciou v rôznom stupni sukcesie. Lokalita je dobre zásobovaná povrchovou vodou, čím sú zabezpečené podmienky na existenciu mokradných spoločenstiev. V rámci travinnobylinných spoločenstiev je významný výskyt solitérov drevín so špecifickými ekologickými podmienkami a vysokou krajinárskou hodnotou.

Interakčné prvky územia

Na dotvorenie funkčného systému v krajine je potrebné zakomponovať ekologicky významné krajinné prvky do MÚSES. Ide o viaceré pôvodné poloprirodné prvky vytvorené činnosťou človeka v tradične obhospodarovanom agrárnom regióne. Sú to najmä zachované medze, medzi interakčné prvky sme zaradili tri líniové prvky: pobrežnú vegetáciu spájajúcu dve vetvy Seleckého potoka, líniovú vegetáciu spájajúcu biokoridor Seleckého potoka s lesným porastom v oblasti Dubový jarok a líniovú vegetáciu spájajúcu strednú vetvu Seleckého potoka s navrhnutým MBc.

Medzi krajinársky významné segmenty územia radíme zachované medze v podhorí s vysokou diverzitou ekotonálnych druhov. Podobne ako napr. kazetový systém lúk s medzami, i systém paralelných medzí vo svahoch predstavuje špecifické ťažisko biodiverzity (avifauny a pod.).

S ostatnými prvkami navrhnutými v pôvodnom MÚSES obce (MBc Hradisko, MBc Kamenné more) sme neuvažovali. Ako sme vyššie uviedli, prvky totožné s chránenými územiaми sme nenavrhovali. Navyše, CHA Hradisko bol zrušený Vyhláškou Krajského úradu v Trenčíne č. 1/1998 z dôvodu zániku predmetu ochrany – výskytu chránenej škumpy vlasatej (*Cotinus coggygria*). Hoci nešlo o pôvodný výskyt tohto druhu (bola vysadená pred druhou svetovou vojnou), lokalita patrila medzi najvýznamnejšie v Považskom Inovci (Lukniš et al., 1972). MBc Lesné porasty predhoria Inovca nebolo identifikované, s najväčšou pravdepodobnosťou ide o nami navrhované MBc Pod Lazmi.

12.2.7 Prírodné zdroje

12.2.7.1 Ochrana vodných zdrojov

Citlivé oblasti

V zmysle § 33 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov sú stanovené citlivé oblasti, ktoré predstavujú vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje, a ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd. V zmysle Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti **je celé územie Slovenskej republiky je zaradené medzi citlivé oblasti.**

Zraniteľné oblasti

Podľa § 31 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov sú vyhlásené zraniteľné oblasti, ktoré tvoria poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých koncentrácia dusičnanov je vyššia ako 50 mg.l^{-1} alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Zraniteľné oblasti sú vyhlásené prevažne v nižších polohách s poľnohospodárskou pôdou, kde je riziko ohrozenia vôd vyššou koncentráciou živín, predovšetkým dusičnanmi. V zmysle Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti **nie je riešené územie zaradené medzi zraniteľné oblasti.**

Chránená vodohospodárska oblasť

V zmysle § 31 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov sa vyhlasuje Chránená vodohospodárska oblasť, ktorá predstavuje územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu povrchových a podzemných vôd. Priamo do riešeného územia nezasahuje žiadna Chránená vodohospodárska oblasť. V širšom okolí (4,5 km sa nachádza **Chránená vodohospodárska oblasť Strážovské vrchy** vyhlásená nariadením SSR č. 13/1987 Zb. o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd v znení neskorších predpisov o celkovej rozlohe 757 km^2 .

Územia s povrchovou vodou určenou na odber pre pitnú vodu

Vodárenský vodný tok predstavuje vodný tok alebo úsek vodného toku, ktorý sa využíva ako vodárenský zdroj alebo ako vodárenský zdroj na odber pitnej vody. V zmysle Vyhlášky č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov nie je v riešenom území evidovaný žiadny vodárenský vodný tok.

Vodohospodársky významný vodný tok predstavujú vodné toky a ich ucelené úseky, ktoré sú využívané alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, alebo plnia inú funkciu (plavba, odber vody pre priemysel a poľnohospodárstvo, rekreácia, hraničný tok a iné). V zmysle Vyhlášky č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov je v riešenom území evidovaný **vodohospodársky významný tok Selecký potok.**

Pásma hygienickej ochrany

V riešenom území je evidované ochranné pásmo vodárenského zdroja Selec I až IV, určené rozhodnutiami ONV v Trenčíne č. OPLVH -1452/1979-405/1 – voda zo dňa 17.08.1979a č. OPLVH

1925/86-405/1-voda zo dňa 25.07.1986, vrátane obmedzujúcich a zakazujúcich činností stanovených v Prílohe č.1 - režim činností v pásmach hygienickej ochrany zo dňa 07.07.1986.

Minerálne pramene

V riešenom území sa nachádza minerálny prameň kyselka (TE-39). Prameň sa nachádza južnom okraji obce, pri vodojeme, na ľavej strane potoka. Prameň je upravený drevenými doskami, zakrytý plechovým poklopom, z boku je osadená ručná pumpa. Minerálna voda sa využíva miestnymi občanmi na pitie.

12.2.7.2 Ochrana pôdných zdrojov

Bonita pôdy

V riešenom území sa vyskytujú pôdy zaradené do kvalitatívnych skupín č. 5., 6., 7. 8. a 9. Zo zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov vyplýva požiadavka ochrany poľnohospodárskej pôdy, ktorý ustanovuje, že poľnohospodársku pôdu možno využiť na nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Od 1. apríla 2013 platí novela č. 57/2013 Z. z. zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Podľa §12, ods.1 uvedeného zákona „Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy zabezpečí ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek uvedenú v osobitnom predpise“. Osobitým predpisom je Nariadenie vlády SR č. 58/2013 Z. z., ktorým sa ustanovuje základná sadzba odvodu za odňatie poľnohospodárskej pôdy a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy, zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdnoekologických jednotiek, výška odvodu, spôsob platenia odvodu, splatnosť odvodu a oslobodenie od odvodu. Podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2012 Z. z. sa v riešenom území nenachádzajú chránené pôdy.

12.2.7.3 Ochrana lesných zdrojov

V rámci katastrálneho územia Selec predstavujú hospodárske lesy 1 353,94 ha (85 %), ochranné lesy 214,39 ha (14 %) a lesy osobitného určenia 18,52 ha (1 %). Ochranné lesy sú vyhlásené ako subkategória „Lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach“ o rozlohe 4166 ha a „Ostatné lesy s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy“ s rozlohou 172,73,42 ha. Lesy osobitného určenia sú vyhlásené ako subkategória „Prímestské a rekreačné lesy“ o rozlohe 18,52 ha.

Tab. 48 Prehľad kategórií lesov v katastrálnom území Selec (údaje k 31.12.2012)

Kategória lesov/Katastrálne územie	Hospodárske lesy „H“		Ochranné lesy „O“		Lesy osobitného určenia „U“		Spolu:
	Rozloha (ha)	Podiel (%)	Rozloha (ha)	Podiel (%)	Rozloha (ha)	Podiel (%)	
Selec	1353,94	85	214,39	14	18,52	1	1586,85

Zdroj: Národné lesnícke centrum, 2013

12.2.7.4 Ochrana nerastných zdrojov

V katastrálnom území nie sú evidované žiadne dobývacie priestory, chránené ložiskové územia ani ložiská nevyhradených nerastov. V riešenom území bolo v minulosti evidované prieskumné územie Kálnica - Selec (uránové rudy) o rozlohe 22 km², ktorého držiteľom bola firma BECKOV Minerals, s. r. o. Spišská Nová Ves. . Podľa rozhodnutia MŽP SR Odbor štátnej geologickej správy č.

5252/2013-7.3 evid. č. 37006/2013 zo dňa 12.07.2013 bol zamietnutý návrh na zmenu a predĺženie lehoty platnosti prieskumného územia, čím platnosť prieskumného územia Kálnica - Selec skončila 19. 07. 2013.

13 PRIESKUMY A ROZBORY VLASTNÍCKYCH VZŤAHOV

Vlastnícke vzťahy k poľnohospodárskej pôde v k. ú. obce Selec sa v súčasnosti spracovávajú v dokumente „Register obnovenej evidencie pôdy pre obec Selec“

14 SÚHRNNÉ ZHODNOTENIE PRIESKUMOV A ROZBOROV

14.1 Širšie vzťahy

14.1.1 Zhodnotenie predpokladov rozvoja obce z hľadiska širších súvislostí

V zmysle Konceptie územného rozvoja Slovenska (KURS – 2001 v znení zmien a doplnkov 2011) a záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov, v rámci konceptie sídelnej štruktúry leží obec Selec v okrajovom pásme ťažiska osídlenia najvyššieho významu. Obec Selec leží mimo rozvojových osí.

14.2 Zhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií

Pre územie samotnej obce nebola doteraz vypracovaná žiadna územnoplánovacia dokumentácia.

Na územie obce Selec sa vzťahuje nasledovaná nadradená územnoplánovacia dokumentácia:

- ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a Nariadenie vlády SR č. 149/1998 Z. z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu VÚC Trenčiansky kraj (AŽ PROJEKT Bratislava 1997) Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja č. 1/2004 - Všeobecne záväzné nariadenie TSK č.7/2004, ktorým sa vyhlásili Zmeny a doplnky záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja schválené Zastupiteľstvom TSK uznesením č.260/2004 (AŽ PROJEKT Bratislava 2004), v znení VZN č. 8/2011 zo dňa 26. 10. 2011, ktorým sa vyhlásili Zmeny a doplnky č. 2 záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja.

14.3 Zhodnotenie priestorového priemetu odvetvových koncepcií, stratégií a známych zámerov

V súčasnosti nie sú známe investičné zábery na riešenom území, ktoré vyplývajú z odvetvových koncepcií a stratégií.

14.4 Krajinnoekologický potenciál záujmového územia

14.4.1 Ochrana prírody

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny sa v juhovýchodnej časti územia nachádza prírodná rezervácia Považský Inovec vyhlásená v roku 1988 z dôvodu ochrany zachovalých prirodzených (bukových) lesných porastov vrcholových častí Považského Inovca. Vo východnej časti riešeného územia sa nachádza prírodná pamiatka Selecké kamenné more vyhlásená v roku 1985 z dôvodu ochrany kamenného mora Považského Inovca, dôležitého z vedeckovýskumného, náučného a kultúrno-výchovného hľadiska. V severnej časti katastrálneho územia sa nachádza prírodná pamiatka Selecký

potok, ktorá bola vyhlásená v roku 1984 z dôvodu ochrany zachovalého fragmentu podhorského potoka, jeho prítokov a brehových porastov.

V rámci siete NATURA 2000 sa v k. ú. Selec nachádza územie európskeho významu Považský Inovec, vyhlásené z dôvodu ochrany biotopov: 9110 Kyslomilné bukové lesy, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy a 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy a druhov: fúzač alpský (*Rosalia alpina*).

14.4.2 Priemet RÚSES

V rámci Regionálneho územného systému ekologickej stability do riešeného územia zasahujú biocentrá regionálneho významu RBc Považský Inovec - Svinica a RBc Drieňový vrch. Katastrálnym územím prechádzajú nadregionálne biokoridory NRBk hrebeňov Považského Inovca a Strážovských vrchov a NRBk Považský Inovec - Bodovka a biokoridor regionálneho významu RBk Zelená voda - Drieňový vrch - Považský Inovec - Svinica, ktoré prepájajú biocentrá Považského Inovca s nadregionálnym biokoridorom Váh.

14.4.3 Prírodné faktory

V rámci regionálneho geomorfologického členenia Slovenskej republiky (E. Mazúr – M. Lukniš, 1980) sa riešené územie nachádza v oblasti Fatransko-tratranskej, celku Považský Inovec a častiach Vysoký Inovec a Inovecké predhorie. Hypsometria územia vyplýva z nadmorských výšok terénu. Najvyššia nadmorská výška katastra je 1041,6 m n. m., tvorí ju vrchol Inovca, najnižšia 256,8 m n. m., nachádza sa na mieste, kde Selecký potok opúšťa územie obce v severnej časti. Rozdiel nadmorských výšok činí 784,8 m.

Selec leží v geologicky komplikovanej oblasti výstupu vrchnopaleozoických hornín kalnickej skupiny, ktorá tvorí najspodnejšiu časť obalu tatrika. Na vrchnú časť paleozoickej sekvencie označovanej ako selecké súvrstvie je viazaná uránová mineralizácia.

Územie obce Selec je na základe klimatických oblastí (Atlas krajiny, Lapin a kol., 2002) zaradené do klimatických oblastí - mierne teplá, mierne vlhká a mierne chladná, mierne vlhká.

Riešené územie odvodňujú toky vo dvoch čiastkových povodiach: prevažnú časť územia Selecký potok a rozlohou menšiu západnú, ktorá je odvodňovaná tokmi Kňazňa (Kalnický potok) a Rybnický potok. Obe čiastkové povodia patria do povodia Váhu. Rozvodie medzi nimi je tvorené vedľajšou rázsochou, ktorá sa tiahne v juhozápadnej časti katastra cez Klenkov vrch (640,5 m n. m.), kótu 480 m n. m. nad Chmeľnicami, Husárov stánok (436,5 m n. m.), kótu 474 m n. m. nad Dúbravou, až po Lazový vrch (545,2 m n. m.), kde sa napája na katastrálnu hranicu.

14.5 Sídelný potenciál

14.5.1 Demografický potenciál

Pri sčítaní ľudu, domov a bytov (2011) bývalo v obci Selec 1002 obyvateľov. Hustota osídlenia 40 obyv. na km² je výrazne pod celoslovenským priemerom, ktorý predstavuje 108 obyv./km².

Do roku 1961 má vývoj obyvateľstva v obci stúpajúcu tendenciu. V nasledujúcich desaťročiach sa počet obyvateľov znižoval, ktorý kulminoval v roku 1991 na hodnote 900, s následným postupným zvyšovaním počtu obyvateľov do roku 2011 o 11,3 %.

Pri hodnotení vekovej štruktúry obyvateľstva pomocou indexu vitality, ktorého hodnota bola 95 % v roku 2001 a 65 % v roku 2011, možno skonštatovať že vývoj obyvateľstva ma regresívny charakter. Tento regresívny vývoj svedčí o destabilizácii resp. nepriaznivom vývoji demografickej situácie obyvateľov obce. V rámci komunálnej politiky obce je pre zlepšenie nepriaznivého vývoja potrebné vytvárať podmienky pre stabilizáciu mladších vekových skupín obyvateľstva v obci.

14.5.2 Priestorová charakteristika

Priestorová charakteristika obce je formovaná polohou sídla v priestore polouzavretej podhorskej kotliny pod Inovcom popri Seleckom potoku.

Pôdorys zastavanej časti obce má pretiahly tvar v smere sever-juh kopírujúci nosné pôdorysné prvky, ktorými sú cesta III/50718 a Selecký potok. V pôdoryse obce nie je jasne čitateľné centrum. Malé zhromažďovacie priestory miestneho významu sú viazané k rovnomerne rozloženej občianskej vybavenosti, a k priestorom so spoločenským a kultúrnym významom. Výškové zónovanie obce, vzhľadom na charakter vidieckej formy zástavby nepresahuje 1 – 2 podlažia, okrem novopostavených bytových domov, ktoré sú štvorpodlažné. Hlavnou dominantou obce je kat. kostol sv. Bartolomeja apošt..

14.5.3 Funkčné členenie a organizácia územia

Funkčné členenie a celková organizácia územia obce nadväzuje na hlavnú prevádzkovú os, ktorou je cesta III. triedy prechádzajúca celým pôdorysom obce. Z pohľadu funkčného členenia sú v obci zastúpené okrem prevažujúcich plôch bývania zastúpené plochy základnej občianskej vybavenosti a plochy výroby a poľnohospodárskej výroby.

Obytná funkcia

Ťažiskovú funkčnú náplň obce tvorí funkcia bývania, prevažne vo forme rodinnej zástavby, miestami spojená s vybavenosťou, malovýrobou a službami lokálneho charakteru. Občianska vybavenosť je rovnomerne rozložená po celej dĺžke hlavnej cesty. Svoje zastúpenie v obci má bytová zástavba. Je situovaná ďalej od hlavnej cesty, za líniami rodinných domov po oboch stranách vstupnej časti obce.

Výrobná funkcia

Výrobná funkcia je v obci reprezentovaná:

- **DURAS s.r.o.**, ktorá produkuje čalúnený sedací nábytok predovšetkým na export.
- V areáli PD Inovec (v zrekonštruovanej budove kravína) sídli spoločnosť **G-press s.r.o.** Ľubomíra Tanáča z Trenčianskych Stankoviec. Zaoberá sa polygrafickou výrobou (tlač firemných papierov, vizitiek, kníh, brožúr, letákov, etikiet)

Rekreačná funkcia

Obec so svojim okolím ponúka množstvo možností športovo-rekreačného vyžitia. Územím sú trasované turistické trasy, bývalá trasa lesnej železničky, ktorej potenciál je potrebné zhodnotiť. Územie má vysoký potenciál pre rozvoj agroturistiky. Rekreačná a športová funkcia v obci je lokalizovaná na vonkajších plochách športovísk, futbalového a viacúčelového ihriska. Kryté priestory

určené pre športovanie sú objekty viazané k školským zariadeniam. Pre tento účel slúži telocvičňa základnej školy. V zimnom období sú využívané pre športové účely bežkárске trasy. V budúcnosti sa uvažuje s prevádzkou starého vleku nad dedinou.

14.5.4 Kultúrne dedičstvo

Prvý krát doložený v listine z roku 1439 ako „Possessio seu villa Selcz“. Patril k trenčianskemu panstvu. Obyvatelia sa pre malú úrodnosť pôdy zamestnávali drobnou remeselnou výrobou ako valchy, mlyny, hámre, papierení, drviareň rudy, na ktorú lacnú a na dennom a ročnom období nezávislú energiu Seleckého potoka.

Na území obce sa nachádzajú kultúrne pamiatky, ktoré sú evidované objekty vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku, zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR. Ide o nasledovné NKP:

- Pomník padlým v SNP, č. ÚZPF 1303/0, na parcele č. 371/1 – pred kostolom
- Pamätník SNP - umučení, č. ÚZPF 2426/0, na parcele č. 371/1 pri ZŠ
- Zvonica, č. ÚZPF 11805/0, parcela č. 16 na križovatke pri potoku

Významnejšie sakrálné stavby, sochy a ostatné stavby v obci:

- Kostol rim. kat. sv. Bartolomeja z roku 1780, renovovaný na zo staršieho neskorogotického kostola z roku 1504,
- Barokovo-klasicistická socha sv. Jána Nepomuckého z roku 1798,
- Mlyn horný (Pundrov) z konca 18. stor.

Prvý krát doložený v listine z roku 1439 ako „Possessio seu villa Selcz“. Patril k trenčianskemu panstvu. Obyvatelia sa pre malú úrodnosť pôdy zamestnávali drobnou remeselnou výrobou ako valchy, mlyny, hámre, papierení, drviareň rudy, na ktorú lacnú a na dennom a ročnom období nezávislú energiu Seleckého potoka.

Na území obce sa nachádzajú kultúrne pamiatky, ktoré sú evidované objekty vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku, zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR. Ide o nasledovné NKP:

- Pomník padlým v SNP, č. ÚZPF 1303/0, na parcele č. 371/1 – pred kostolom
- Pamätník SNP - umučení, č. ÚZPF 2426/0, na parcele č. 371/1 pri ZŠ
- Zvonica, č. ÚZPF 11805/0, parcela č. 16 na križovatke pri potoku

Významnejšie sakrálné stavby, sochy a ostatné stavby v obci:

- Kostol rim. kat. sv. Bartolomeja z roku 1780, renovovaný na zo staršieho neskorogotického kostola z roku 1504,
- Barokovo-klasicistická socha sv. Jána Nepomuckého z roku 1798,
- Mlyn horný (Pundrov) z konca 18. stor.

14.5.5 Poľnohospodárska výroba

V súčasnosti poľnohospodársku pôdu obhospodaruje PD Inovec Trenčianske Stankovce, ktoré vzniklo zlúčením piatich družstiev. PD Inovec Trenčianske Stankovce obhospodaruje takmer všetku poľnohospodársku pôdu v riešenom území - 720 ha, z toho 285 ha orná pôda, 420 ha trvalé trávnaté porasty a 15 ha ostatné plochy.

V riešenom území sa nachádza jeden z viacerých hospodárskych dvorov (stredísk) - hospodársky dvor Selec, kde je sústredená živočíšna výroba - chov mladého hovädzieho chovného a výkrmového dobytku. V súčasnosti je počet jedincov dobytku 205 ks, výhľad je 400 ks.

14.5.6 Doprava

Obec Selec leží na území Trenčianskeho kraja v okrese Trenčín v blízkosti celoslovensky významných ťažísk osídlenia. Z pohľadu fungovania a rozvoja obce je najdôležitejšia blízkosť a dobrá dostupnosť krajského/okresného mesta Trenčín 17 km. Obec je so spomínaným mestom spojená cestnou dopravou. Prepojenie koncovej obce Selec so susednými obcami zabezpečuje cesta tretej triedy, ktorá má lokálny význam. Ide o cestu III/50718 Selec – Trenčianske Stankovce.

Riešené územie spadá z hľadiska dopravnej regionalizácie, ktorá je základným kritériom udržateľného rozvoja spoločnosti do stabilizovaného dopravného regiónu „Severozápadné Slovensko pozostávajúce z územia Trenčianskeho a Žilinského kraja“. Z hľadiska širších dopravných vzťahov je dôležité spomenúť blízkosť celoeurópsky významného (krétsko – helsinského) dopravného koridoru č. Va. (Terst-Viedeň) – Bratislava – Žilina – Košice – Užhorod – (Lvov), v ktorej je vedená diaľnica D1 (E50, E75), modernizovaná železničná trať číslo 120 a výhľadovo aj trasa vysokorýchlostnej železnice VRT a plánovaná Vážska vodná cesta.

Obec nie je priamo napojená na železničnú trať. Železničná trať číslo 143 Trenčín – Bánovce nad Bebravou – Chynorany prechádza cez k. ú. Trenčianske Jastrabie (zastávka (Mníchova Lehota).

Cesta III/50718 Selec – Trenčianske Stankovce je vedená v rámci zastavaného územia ako zberná komunikácia funkčnej triedy B3 MZ 7,5/40 a mimo zastavaného územia ako C 8,5/80.

Existujúca štruktúra bývania a občianskej vybavenosti nevytvára zvýšené nároky na odstavné a parkovacie plochy. Parkovanie vozidiel pre bývanie a pre občiansku vybavenosť je zabezpečené aj na verejných priestoroch všade tam, kde to umožňuje šírkový profil ulice a vozovky (pozdĺžne a kolmé parkovanie popri vozovke).

14.5.7 Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Selec má vybudovaný verejný vodovod v celej obci. Vodovod bol vybudovaný v 80-tych rokoch. Zásobovanie obce pitnou vodou je realizované v súčasnosti z vodného zdroja Selec III. a, b., ktorý sa nachádza v katastrálnom území obce, južne od obce. Voda z pramenných zárezov je sústredená v zbernej záchytky a odtiaľ vedená liatinovým potrubím DN 80 do vodojemu 1x 100 m³ (366,00/362,30 m n. m). Dĺžka potrubia je 368,0 m. Výdatnosť VZ Selec III a, b Q = 1,99 l/s.

Majiteľom verejného vodovodu v obci je Trenčianska vodohospodárska spoločnosť, a.s. - divízia Trenčín. Celý systém vodovodu prevádzkuje Trenčianska vodohospodárska spoločnosť, a.s. - divízia Trenčín.

Odvádzanie a likvidácia odpadových vôd

V obci Selec je vybudovaná obecná splašková kanalizácia. Odpadové vody sú odvádzané do obecnej gravitačnej kanalizácie. Jednotlivé vetvy uličnej stokovej siete odvádzajú odpadové vody od jednotlivých nehnuteľností do hlavného gravitačného zberača A, ktorým sú odvádzané do kanalizačnej siete obce Trenčianske Stankovce s vyústením do ČOV Trenčianske Stankovce.

Splaškové vody sú vetvou A odvádzané cez kanalizačnú sieť Trenčianske Stankovce na ČOV Trenčianske Stankovce. Je to aktívna čistiareň, kapacita 3100 EO, BSK₅ = 186 kg/d, Q₂₄ = 496 m³/d. Vyčistená voda je vypúšťaná do rieky Váh.

V ČOV budú čistené odpadové vody z obcí: Trenčianske Stankovce, Trenčianska Turná, Opatovce, Veľké Bierovce, Mníchova Lehota, Selec a Krivosúd-Bodovka. Prevádzkovateľom kanalizácie a ČOV je Trenčianska vodárenská spoločnosť, a.s., divízia Trenčín a vlastníkom je TVK, a.s. (Trenčianske vodovody a kanalizácie).

Odvádzanie dažďových vôd

Katastrálne územie obce Selec patrí do povodia rieky Váh. Dažďová kanalizácia je sčasti vybudovaná pre odvedenie dažďových vôd z miestnej komunikácie, ktorá vedie intravilánom obce. Dažďové vody z ostatných zastavaných oblastí a z komunikácií v obci sú odvádzané do miestnych tokov a pre odvedenie dažďových vôd sa využíva systém priekop, jarkov a trativodov.

14.5.8 Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z distribučnej 22 KV siete z kmeňového vzdušného elektrického vedenia č. 447. Na distribučnú sieť sú napojené tri stožiarové trafostanice o celkovej kapacite 900 kVA situované priamo v obci a z nich sú vedené sekundárne vzdušné elektrické rozvody po obci. Pre plánovaný nový stavebný obvod bude nutné vybudovať novú trafostanicu.

14.5.9 Zásobovanie plynom

Zdrojovým plynovodom pre zásobovanie obce je VTL plynovod DN 300, ktorý je privedený do regulačnej stanice plynu RS s výkonom 3000 m³/hod.. Regulačná stanica je situovaná na okraji obce Veľké Bierovce. Regulačná stanica v súčasnosti slúži pre zásobovanie obcí Trenčianske Stankovce, Veľké Bierovce, Opatovce a Selec. Z jestvujúcej RS je vybudovaný do obcí Trenčianske Stankovce, Selec STL plynovod DN 200 z oceleových rúr. Pôvodne bola na RS napojená aj obec Trenčianska Turná, ktorá má v súčasnosti samostatnú RS, čím sa vytvorili podmienky na rozšírenie bytovej a priemyselnej výstavby v obciach Trenčianske Stankovce, Selec, Veľké Bierovce a Opatovce.

14.5.10 Odpadové hospodárstvo

Pri nakladaní s komunálnym odpadom v obci sa postupuje v zmysle VZN č. 4/2012 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Likvidácia odpadu je priebežná na základe vopred dohodnutého termínu odvozu odpadu. Do roku 2011 sa odpad ukladal na miestnu skládku odpadu Dráhy. V súčasnosti sa odpad vozí na skládku Kostolné. Separovaný odpad sa odváža do Zberného dvora v Trenčíne, ktorý prevádzkuje Marius Pedersen, a. s. Odvoz komunálneho odpadu sa uskutočňuje 1 x za 2 týždne, plasty 1 x za mesiac. Ostatné druhy odpadu sa odvážajú podľa potreby. Kompostáreň na likvidáciu biologicky rozložiteľného odpadu sa v obci nenachádza.

V k. ú. Selec sú podľa údajov ŠGÚDŠ evidované 3 upravené skládky odpadu a 1 uzavretá skládka odpadu. Prehľad skládok sa nachádza v nasledujúcej tabuľke. V obci bola od roku 1996 do roku 2011 prevádzkovaná riadená skládka odpadu komunálneho a drobného stavebného odpadu Dráhy, ktorá sa nachádza západne od stredu obce Selec. Skládka je v súčasnosti na povrchu prekrytá technologickou vrstvou inertného materiálu a zeminou a je zabezpečená starostlivosťou o ňu.

14.5.11 Pošta a telekomunikácie

V obci Selec sa nachádzajú káble metalické a optické, ktoré zabezpečujú prepojenie v samotnej obci. Na území obce Selec je v súčasnosti v prevádzke diaľkový optický kábel (DOK) a optický kábel (OK),

ktoré sú vedené pozdĺž cesty č. III/50718 od Trenčianskych Stankoviec do ATU umiestnenej v objekte pošty. Odtiaľ sú vedené miestne telekomunikačné rozvody do obce.

Miestne telefónna sieť a diaľkové telekomunikačné káble patria pod správu Slovak Telekom, a.s., ktorá zabezpečuje ich údržbu a prevádzku. Telekomunikačná sieť obce patrí svojim uzlovým telefónnym obvodom (UTO) do primárnej oblasti (PO) Trenčín s napojením na sekundárnu oblasť Bratislava.

Takmer výhradným zabezpečovateľom poštových služieb na území obce je v súčasnosti Slovenská pošta, š.p.. Pošta sa nachádza v objekte OÚ na prízemí, pričom priestorové podmienky zariadenia možno považovať za dostatočné.

14.5.12 Stav životného prostredia

14.5.12.1 Znečistenie ovzdušia

V rámci Environmentálnej regionalizácie Slovenskej republiky (SAŽP, 2010) sa riešené územie nenachádza v zaťaženej oblasti. Južná polovica územia sa nachádza v prostredí s vysokou kvalitou a severná polovica územia sa nachádza v prostredí vyhovujúcom.

Vo okrese Trenčín bolo v roku 2012 evidovaných 183 prevádzkovateľov, ktorí prevádzkovali 363 zdrojov znečisťovania ovzdušia, z toho 12 veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia a 351 malých zdrojov znečisťovania ovzdušia.

V obci Selec sú evidované 3 stredné zdroje znečisťovania ovzdušia. V obci sú evidované 2 malé zdroje znečisťovania ovzdušia Duras s.r.o a LH Inovec.

14.5.12.2 Znečistenie vôd

Kvalita povrchovej vody

Najvýznamnejším tokom v riešenom území je Selecký potok, ktorý pramení na severnom svahu vrchu Horný lom (896,3 m n. m.) v nadmorskej výške okolo 850 m n. m. a preteká centrálnou časťou katastrálneho územia smerom do Trenčianskych Stankoviec.

V riešenom území sa nenachádza žiadny sledovaný profil na kvalitu povrchových vôd. V zastavanom území je vybudovaná kanalizácia. Potenciálny zdroj znečistenia povrchových a podzemných vôd predstavujú splachy z veľkoplošnej intenzívne obhospodarovanej a hnojenej ornej pôdy, živočíšna výroba a pod.

Kvalita podzemnej vody

Doteraz používané rozdelenie monitorovacích objektov do 26 vodohospodársky významných oblastí sa v súlade s požiadavkami Rámcovej smernice o vodách nahradilo 75 vodnými útvarmi, pričom 16 je kvartérnych a 59 predkvartérnych. Hodnotenie kvality podzemných vôd je v zmysle Vyhlášky č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

Znečistenie podzemných vôd pochádza z infiltrácie povrchových vôd do riečnych sedimentov, z priemyselných hnojív, znečistených zrážkových vôd, skládok odpadov, septikov a poľnohospodárskej výroby.

Riešené územie sa nachádza v predkvartérnom útvare podzemných vôd:

SK200120FK Puklinovo a krasovo – puklinové podzemné vody S časti Považského Inovca oblasti povodia Váh

V útvare je monitorovacia sieť kvality podzemných vôd reprezentovaná využívaným prameňom 115999 Závada, v ktorom neboli zaznamenané prekročenia limitných hodnôt v žiadnom ukazovateli.

14.5.12.3 Chemická degradácia pôd

Z hľadiska kontaminácie pôd sa v katastrálnom území nachádzajú nekontaminované pôdy a v severozápadnej časti relatívne čisté pôdy. Z hľadiska náchylnosti pôdy na acidifikáciu prevládajú v území pôdy s vyššou pufracnou schopnosťou, ktoré sú stredne náchylné na acidifikáciu.

14.5.12.4 Fyzikálna degradácia pôd

Erózia pôdy

Z hľadiska ohrozenia pôd vodnou eróziou sú v riešenom území ohrozené takmer všetky pôdy, sú zaradené do kategórie vysokej až strednej erodovateľnosti.

Z hľadiska ohrozenia pôd veternou eróziou sa riešené územie nachádza mimo oblastí s výraznejšou náchylnosťou na procesy veternej erózie.

Kompakcia pôdy

Zhutnenie pôdy je významný proces degradácie pôdy, ktorý ovplyvňuje produkčnú funkciu pôdy, ale aj jej náchylnosť na iné degradačné procesy pôdy a krajiny (erózia pôdy, záplavy). Z hľadiska náchylnosti pôdy na zhutnenie nie je poľnohospodárska pôda v riešenom území náchylná na zhutnenie, s výnimkou pôdy, ktorá sa nachádza v blízkosti nivy Seleckého potoka a jeho prítokov. Táto pôda je náchylná na primárnu aj sekundárnu kompakciu.

14.5.12.5 Kontaminácia horninového prostredia

Hlavné zdroje kontaminácie predstavujú imisné zdroje (znečistené ovzdušie) ako aj používanie agrochemikálií, poľnohospodárska činnosť, priemyselná činnosť, odpadové hospodárstvo, doprava...). V riešenom území sa nenachádza žiadny bodový zdroj znečistenia. Plošný zdroj znečistenia môže predstavovať poľnohospodársky areál a areály výroby. Podľa Registra environmentálnych záťaží sa v riešenom území nenachádzajú environmentálne záťaže.

14.5.12.6 Zatiaženie prostredia hlukom

Hluk a vibrácie patria k najväčším rizikovým faktorom zdravia človeka, avšak vplývajú aj na živočíšstvo. Negatívne pôsobia na zdravotný stav ľudí, vyvolávajú poruchy sluchu, psychiky, zapríčínujú neurózy. Vibrácie sú aj poškodzujúcim faktorom stavieb a konštrukcií.

Najvyššie povolené hladiny vonkajšieho hluku z dopravy sú určené súčtom základnej hladiny hluku a korekcií povolených pre dané využitie územia. Tieto hodnoty platia pre územie v bezprostrednom dotyku s hore uvedenými komunikáciami. Pre ostatné územie platí:

- územie s prevahou bývania LAeq = 55 dB(A)
- územie s prevahou športovo- rekreačných aktivít LAeq = 45 dB(A)

V riešenom území nie sú vykonávané merania hluku. Za zdroje hluku v riešenom území možno považovať malé výrobné prevádzky.

14.5.12.7 Zatiaženie prostredia zápachom

Okrem zatiaženia prostredia hlukom a vibráciami kvalitu životného prostredia človeka negatívne ovplyvňuje aj zatiaženie prostredia pachom. Tento faktor je ťažko merateľný, vyskytuje sa zväčša len lokálne v okolí bodových zdrojov, ako sú farmy živočíšnej výroby, skládky odpadu, poľné hnojiská a pod. Tieto lokality tiež často predstavujú aj zdroje bakteriologických nákaz. Potenciálnym zdrojom zápachu môže byť živočíšna výroba.

14.5.12.8 Poškodenie vegetácie

Z hľadiska zdravotného stavu lesov (Atlas krajiny SR, 2002) sa v katastrálnom území prevládajú zdravé porasty (0-10 % defoliácia) a veľmi slabo poškodené porasty (defoliácia 11-20 %). Lesy stredne a silne poškodené sa v území nevyskytujú.

14.5.12.9 Výskyt invázných druhov rastlín

Súčasný problém vegetácie v riešenom území predstavuje výskyt a šírenie invázných rastlín, ktoré svojou vitalitou a výraznými konkurenčnými vlastnosťami ohrozujú a podstatne menia prirodzené zloženie rastlinných spoločenstiev. V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 24/2003 v znení neskorších predpisov je vlastník, resp. užívateľ pozemku povinný na vlastné náklady odstraňovať invázne druhy a zabrániť ich ďalšiemu šíreniu. Pri odstraňovaní invázných druhov rastlín je potrebné postupovať podľa prílohy č. 2 k vyhláške č. 24/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

15 IDENTIFIKÁCIA PROBLÉMOV NA RIEŠENIE

15.1 Sídelný potenciál

Demografické predpoklady

Na základe analýzy demografického vývoja v obci možno konštatovať, že z hľadiska prirodzeného vývoja možno očakávať pokračovanie tendencie mierneho nárastu obyvateľstva. Migrácia obyvateľstva má plusové saldo, ktoré v budúcnosti môže ovplyvniť budúci vývoj.

Vývoj obyvateľstva v perspektívnom období môžu pozitívne ovplyvniť zmeny v migračných procesoch, v dôsledku potenciálnych možností pre bytovú výstavbu, čo napomôže stabilizovať príp. postupne zvýšiť počet obyvateľov obce.

Úvahy o vývoji počtu obyvateľov v návrhu ÚPN obce formulovať:

- na základe zhodnotenia rozvojového potenciálu obce v dvoch variantoch,
- pre naplnenie rozvojového scenára zabezpečiť priestorové a územnotechnické podmienky, vrátane dostatočnej územnej rezervy,
- v návrhovom období predpokladať s trendom zlepšenia vekovej a vzdelanostnej štruktúry obyvateľov obce,
- počítať s postupným zvyšovaním počtu pracovných príležitostí v terciárnom sektore,
- počítať so zvyšovaním zastúpenia malých a stredných podnikateľov v obci, naviazaných na nosné výrobné podniky v regióne, resp. obnova tradičných remesiel.

Sídelný potenciál

V návrhu ÚPN obce vo vzťahu na územnotechnické a spoločenské podmienky preveriť rozvojové zámery obce špecifikované v problémovom výkrese.

V návrhu ÚPN obce pri riešení priestorového usporiadania a funkčného využívania územia uplatniť diferencovaný prístup na základe špecifikovania charakteristík jednotlivých priestorov a ich potenciálov. Podľa miery intervencie do územia rozlišovať typy území: stabilizované územia, rozvojové územia - územia s nevhodným funkčným charakterom resp. na transformáciu, vrátane nových, pričom v týchto územiach uplatňovať nasledovné princípy:

Stabilizované územia

- stabilizovať územia (vymedzené blokmi), v ktorých vzhľadom na dlhodobu nemennú funkčnú využitie a priestorové usporiadanie sa nepredpokladá so zmenou funkčného využitia, ani zmenou spôsobu zástavby, pričom tieto územia považovať za kosť celkovej urbanistickej štruktúry obce,
- v týchto územiach riešiť nadstavby, dostavby a prístavby objektov, využitie podkroví, úpravy a výstavbu vo voľných prielukách pri zachovaní charakteru zástavby. Intervenčné zásahy v týchto územiach realizovať s dôrazom na zvýšenie kvalitatívnej úrovne priestorových, funkčných a kompozičných princípov existujúcich urbánnych priestorov obce.

- venovať zvýšenú pozornosť ťažiskovému priestoru obce, ktorý vzhľadom na kumuláciu viacerých pamiatok (NPR a pamätihodností obce) si vyžaduje humanizáciu a kultivovanie priestoru s cieľom zvýšenia estetickej, historickej, kultúrnej úrovne priestoru.

Rozvojové územia

- nové rozvojové plochy formovať vo vzťahu na existujúcu priestorovú štruktúru obce a založené kompozičné princípy,
- štruktúru, mierku i hustotu zástavby diferencovať podľa polohy, a to:
 - v dotyku s jestvujúcim zastavaným územím,
 - v pohľadovo významných bodoch a líniiach panorámy obce,
 - v ťažiskových rozvojových lokalitách

Bývanie

Z hľadiska požiadaviek na rozvoj bývania je potrebné:

- v ÚPN obce vytvárať územnotechnické predpoklady pre napĺňanie cieľa PHSR - Špecifický cieľ C: Kvalitné technické podmienky pre zvyšovanie kvality života a ekonomického využitia vnútorných zdrojov, Opatrenie C.1.3: Rozvoj bytovej výstavby,
- venovať zvýšenú pozornosť bytovej výstavbe ako nosnej funkcii obce, s cieľom vytvárať podmienky pre stabilizáciu mladších vekových skupín v obci,
- v návrhu ÚPN obce preveriť možnosť rozvoja obytnej funkcie v zmysle urbanistickej štúdie - obytná zóna, Selec - Dolné lúky
- obytnú funkciu rozvíjať v lokalite Štvrte v zmysle dokumentácie Obytná zóna "Štvrte" Selec, (PD pre ÚK, 11/2011),
- bytovú výstavbu usmerňovať a realizovať v súlade s existujúcim vidieckym charakterom zástavby
- vytvárať dostatočnú ponuku bývania z hľadiska rozsahu, foriem, veľkostnej, polohovej a kvalitatívnej úrovne bytov, s dôrazom na vytváranie podmienok pre všetky sociálne skupiny obyvateľstva,
- kvantifikovať požiadavky na potrebu bytov a navrhnuť štruktúru jednotlivých foriem bytovej výstavby,
- uvažovať s možnosťou rozšírenia bytového fondu formou nadstavieb podkrovných bytov v bytových domoch v rámci obnovy a rekonštrukcie existujúceho bytového fondu:
 - uvažovať s možnosťou využitia neobývaného bytového fondu formou prinavrátania do trvalo obývaného bytového fondu, resp. s novou výstavbou,
 - uvažovať s možnosťou využitia disponibilného bytového fondu pre prestavbu a rekonštrukciu (byty III. a IV. kategórie).

Občianska vybavenosť

Návrh koncepcie rozvoja občianskej vybavenosti navrhnuť vo väzbe na demografický vývoj obce a v súlade s cieľmi a prioritami stanovenými v PHSR obce – „špecifický cieľ A Kvalitné služby pre kvalitný život“, pre ktoré vytvárať územné predpoklady:

- v súlade s opatrením A.1.1: Udržanie a skvalitnenie dostupnosti siete obchodov a služieb, navrhnuť dokompletizovanie siete základnej občianskej vybavenosti na základe potreby trhu ako aj stavu kapacít jednotlivých druhov občianskej vybavenosti,
- orientovať sa na zvýšenie kvalitatívnej úrovne jednotlivých druhov občianskej vybavenosti.

- v súlade s opatrením A.1.2: Skvalitnenie systému poskytovania zdravotnej starostlivosti, preveriť možnosť vytvorenia územných predpokladov pre zabezpečenie základnej zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov priamo v obci (praktický lekár),
- Opatrenie A.1.3: Poskytovanie kvalitných služieb sociálnej starostlivosti
 - vo väzbe na predpokladaný demografický vývoj očakávať nárast obyvateľov v poproduktívnom veku a zabezpečiť adekvátne nároky na služby pre seniorov,
- Opatrenie A.1.4: Podpora skvalitňovania vzdelávania a zvyšovania informatizácie
 - rozvíjať školstvo primerane veľkostnej kategórii obce, dobudovať absentujúcu materiálo–technickú základňu,

Zeleň a vodné plochy

- zvýrazniť funkciu Seleckého potoka ako výrazných determinanta utvárania hodnotného urbanistického prostredia,
- návrh sadových úprav Seleckého potoka v zastavanom území, ktorý tvorí hlavnú os zelene,
- v úsekoch, kde je to možné riešiť sadové úpravy, realizovať výsadby druhov blízkych jednotke potenciálnej prirodzenej vegetácie - lužné lesy podhorské a horské,
- realizácia resp. obnova sadových úprav na plochách zelene v zastavanom území, zároveň ich prepojenie na hlavnú os zelene - Selecký potok ako aj prepojenie na krajinnú zeleň, aby sa vytvoril funkčný systém zelene v riešenom území,
- pri výsadbách preferovať listnaté druhy drevín blízke prirodzenej potenciálnej vegetácii a osvedčené introdukované druhy, v menšej miere ihličnany,
- pri pomníkoch, krížoch a pietnych miestach preferovať vhodné vzrastlé dlhoveké listnaté druhy drevín, v menšej miere ihličnany,
- výsadba izolačnej zelene popri areáloch výroby a poľnohospodárskej výroby, ktorá bude plniť aj hygienickú a estetickú funkciu,
- likvidácia invázneho porastu agátu na cintoríne,
- zabezpečiť pravidelnú a odbornú starostlivosť o dreviny,
- zabezpečiť monitoring a odstraňovanie invázných druhov drevín.

Rekreácia a cestovný ruch

V návrhu ÚPN obce riešiť:

- vytvárať územnotechnické predpoklady pre realizáciu priorít PHSR obce, ktoré sú špecifikované v prioritě B.4: Rozvoj turizmu, v Opatrení B.4.1: Podpora budovania turistickej infraštruktúry,
- existujúce ubytovacie rekreačné zariadenia (rekreačný objekt „CHALÚPKA“, Poľovnícky zrub, Poľovnícka chata Podlúčie) považovať za stabilizované,
- pre oblasť rekreácie a turizmu využiť existujúci potenciál (bezprostredná väzba na Považský Inovec) pre rozvoj cykloturistiky, pešej turistiky a agroturistiky,
- uvažovať s využitím bývalej trasy úzkorozchodnej lesnej železnice (po roku 1945 prestala byť využívaná), ktorá v minulosti zväžala drevo z okolitých lesov do trenčianskej píly na cyklistickú cestu, vrátane vytvorenia náučného chodníka po trase železničky,
- obec, vzhľadom na svoju polohu v dotyku Považského Inovca, orientovať ako nástupný bod do Považského Inovca s doplnením príslušnej vybavenosti,
- stabilizovať a rozvíjať existujúce plochy športovísk vo väzbe na okolité funkčné plochy.

15.2 Ochrana kultúrneho dedičstva

Z hľadiska ochrany kultúrneho dedičstva je potrebné:

- na území obce rešpektovať a chrániť kultúrne pamiatky zapísané v ÚZPF SR ako aj ich historicky založené väzby v urbanistickej štruktúre obce,
- vzhľadom na kumuláciu viacerých pamiatok (NPR a pamätihodností obce) v priestore kostola, vytvoriť podmienky pre kultivovanie dotknutého územia a zvýšenie estetickú, historickej, kultúrnej a významovej úrovne priestoru v celkovom organizme územia obce
- rešpektovať a chrániť solitéry s historickou a kultúrnou hodnotou nachádzajúce sa v zastavanom území, ako aj mimo zastavaného územia, ktoré patria medzi pozoruhodnosti obce a dotvárajú jej kolorit,
- chrániť a rešpektovať archeologické náleziská v predmetnom území a zabezpečiť ich primeranú prezentáciu, pričom je potrebné v každom stupni územného a stavebného konania vyžiadať stanovisko od KPÚ v Trenčíne ku každej pripravovanej stavebnej činnosti (líniové stavby, budovanie komunikácií, bytovej výstavby apod.). Investor predloží KPÚ na posúdenie PD pre územné a stavebné konanie za účelom definovania podmienok archeologického výskumu potenciálnych archeologických nálezov na miestach dotknutých pripravovanou investičnou výstavbou podľa § 30 ods. 4 a § 41 ods. 4 pamiatkového zákona.

15.3 Verejné dopravné vybavenie

Pri návrhu územného plánu obce je potrebné v časti doprava sa zamerať na riešenie nasledujúcich problémov, resp. premietnuť známe investičné zámery:

- Premietnuť do územného plánu obce zámer sprístupnenia bývalej lesnej železnice pre účely cyklistického chodníka,
- cesta III/50718 Selec – Trenčianske Stankovce prechádzajúca obcou má vzhľadom na konfiguráciu terénu nevyhovujúce parametre a nedostatočné možnosti na zabezpečenie chodníkov. Podľa terénnych daností doplniť v častiach kde to terén dovoľuje komunikáciu o aspoň jednostranný chodník,
- v nových rozvojových lokalitách navrhnuť šírkové usporiadanie nových komunikácií v zmysle STN 73 6110,
- pri budovaní nových zariadení občianskej vybavenosti je potrebné zabezpečiť adekvátne rozšírenie počtu parkovacích miest v zmysle STN 73 6110,
- cyklistické trasy riešiť vo vzťahu s okolitými obcami, pričom ich šírkové parametre navrhnuť v súlade s STN 73 6110,
- doplniť chýbajúce chodníky pozdĺž miestnych komunikácií v súlade s STN 73 6110.

15.4 Verejné technické vybavenie

Z hľadiska vodného hospodárstva je potrebné:

- rešpektovať existujúci systém zásobovania obce pitnou vodou z vodného zdroja Selec III. a, b.,

- premietnuť do záväznej časti ÚPN regulatív vyplývajúci zo záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení neskorších zmien a doplnkov – bod 8.2.3 písm h) Dobudovanie úpravne vody v Selci (odstránenie arzénu),
- rešpektovať OP VZ Selec III a, b určené rozhodnutiami Okresného národného výboru v Trenčíne, odboru poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, č. OPLVH – 1452/1979 – 405/1 voda dňa 17. 08. 1979 a č. OPLVH 1925/86- 405/1 voda dňa 07. 07. 1986, a prílohy č. 1 v ktorej sú zahrnuté obmedzujúce alebo zakázané činnosti a spôsoby hospodárenia v pásmach hygienickej ochrany,
- premietnuť do ÚPN obce závery štúdie: Trenčiansky kraj - Rozvod pitnej vody a odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd nakladanie s produkovanými kalmi (2008), v zmysle ktorých je potrebné realizovať rekonštrukciu vodovodnej siete v obci vzhľadom na vysoké straty v sieti a nový vodný zdroj pre obec pre potreby zvýšenia akumulácie,
- v nadväznosti na územnoplošný rozvoj obce, urbanistickú koncepciu rozvoja obytnej, výrobnjej a rekreačnej funkcie navrhnuť doplnenie vodovodnej siete,
- riešiť vybudovanie kanalizácie v rozsahu celej obce v súlade so „Štúdiou Trenčiansky kraj – Rozvod pitnej vody a odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd“, na ČOV Trenčianske Stankovce, ktorú je potrebné rekonštruovať,
- na základe urbanistickej koncepcie rozvoja obce vybilancovať potrebu pitnej vody a množstvo splaškovej vody,
- rozvoj územia zosúladiť so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami,
- dažďové vody zo striech a spevnených plôch v max. miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia) akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať.

Z hľadiska zásobovania elektrickou energiou je potrebné:

- rešpektovať existujúce vedenia a zariadenia elektrickej energie, vrátane ich ochranných pásiem,
- pre zásobovanie elektrickou energiou využiť kapacity existujúcich elektrických zariadení, po ich vyčerpaní navrhnuť nové zariadenia – trafostanice vrátane prípojok,
- na základe urbanistickej koncepcie rozvoja obce vybilancovať potrebu elektrickej energie,
- v nadväznosti na územnoplošný rozvoj obce, urbanistickú koncepciu rozvoja obytnej, výrobnjej a rekreačnej funkcie navrhnuť doplnenie siete trafostaníc v obci.

Z hľadiska zásobovania plynom je potrebné:

- rešpektovať ochranné pásma,
- na základe urbanistickej koncepcie rozvoja obce vybilancovať potrebu plynu,
- v nadväznosti na územnoplošný rozvoj obce, urbanistickú koncepciu rozvoja obytnej, výrobnjej a rekreačnej funkcie navrhnuť doplnenie plynofikačnej siete.

V oblasti telekomunikácií je potrebné:

- rešpektovať vybudované telekomunikačné zariadenia a vedenia vrátane ochranných pásiem,
- v nových rozvojových lokalitách situovať nové telekomunikačné uzly služieb pripojené prostredníctvom optickej infraštruktúry,
- v nadväznosti na územnoplošný rozvoj obce, urbanistickú koncepciu rozvoja obytnej, výrobnjej a rekreačnej funkcie navrhnuť doplnenie telekomunikačnej siete obce.

Odpadové hospodárstvo

V oblasti odpadového hospodárstva je potrebné:

- zavádzanie organizačných, technologických a výrobných opatrení na zníženie množstva vzniknutých odpadov,
- zvýšiť separovaný zber biologicky rozložiteľných odpadov, vytvoriť nové nástroje na jeho podporu,
- zabezpečiť informovanosť občanov o prednostiach separovaného zberu, kompostovania biologicky rozložiteľného odpadu vo vzťahu k ekonomickým nástrojom,
- podporovať materiálové zhodnocovanie odpadov,
- zhodnocovať biologické odpady,
- likvidácia divokých skládok odpadu.

15.5 Ochrana prírody a krajiny

Chrániť krajinnú štruktúru v zmysle zákona č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov:

- **Prírodná rezervácia Považský Inovec** - rozloha 35,42 ha, vyhlásená v roku 1988 Výnosom Ministerstva kultúry SSR č. 1160/1988-32 z 30.6.1988 o ŠPR z dôvodu ochrany zachovalých prirodzených (bukových) lesných porastov vrcholových častí Považského Inovca.
- **Prírodná pamiatka Selecké kamenné more** - rozloha 4,83 ha, vyhlásená v roku 1985 Nariadením ONV v Trenčíne č. 9 z 24.9.1985 z dôvodu ochrany kamenného mora Považského Inovca, dôležitého z vedeckovýskumného, náučného a kultúrno-výchovného hľadiska.
- **Prírodná pamiatka Selecký potok** - rozloha 4,53 ha, vyhlásená v roku 1984 Nariadením ONV v Trenčíne č. 2-14/IX zo dňa 21.8.1984 z dôvodu ochrany zachovalého fragmentu podhorského potoka, jeho prítokov a brehových porastov pre vedecké a výskumné ciele, ako aj významnú krajinotvornú a ekostabilizačnú funkciu.

V zmysle Výnosu MŽP SR č.3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004 (národný zoznam území európskeho významu) sa v riešenom území nachádza územie európskeho významu:

- **Územie európskeho významu SKUEV0569 Považský Inovec** - rozloha 36,67 ha, vyhlásené z dôvodu ochrany biotopov: 9110 Kyslomilné bukové lesy, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy a 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy a druhov.

V zmysle RÚSES je potrebné rešpektovať:

- Regionálne biocentrum Považský Inovec - Svinica,
- Regionálne biocentrum Drieňový vrch,
- Nadregionálny biokoridor hrebeňov Považského Inovca a Strážovských vrchov (v dotyku),
- Nadregionálny biokoridor Považský Inovec - Bodovka,
- Regionálny biokoridor Zelená voda - Drieňový vrch - Považský Inovec - Svinica.

V rámci MÚSES boli navrhnuté tieto prvky:

- MBc 1 Pod Lazmi

- MBk1 Selecký potok s prítokmi
- chrániť významné krajinné prvky v krajine, ktoré prispievajú k zvýšeniu ekologickej stability územia,
- dôsledná ochrana a racionálne využívanie prírodných zdrojov,
- údržba a revitalizácia brehových porastov v miestach kde absentujú,

15.6 Výstup z krajinnoekologického plánu

Predkladané návrhy a opatrenia sú predpokladom k vytvoreniu podmienok pre krajinnoekologicky optimálne využitie územia. Pod krajinnoekologickou optimálnou funkčnou štruktúrou rozumieme vytvorenie takého systému, ktorý je schopný zosúladiť požiadavky spoločenského rozvoja s potrebami ochrany prírody a prírodných zdrojov, a pritom je schopný udržať ekologickú stabilitu. Preto je potrebné zosúladiť spoločenský rozvoj s potenciálom územia a to:

- elimináciou súčasných environmentálnych problémov územia,
- návrhom racionálneho využívania prírody a prírodných zdrojov s cieľom ich ochrany,
- ochranou a tvorbou zdravého životného prostredia s cieľom vytvorenia priaznivej kvality ľudského života a ochrany ľudského zdravia.

Návrhy pre poľnohospodársku pôdu (KEK B, KEK C)

Poľnohospodárska pôda zaberá z celkovej rozlohy riešeného územia 760,05 ha, čo predstavuje 31 % z celkovej rozlohy územia. V rámci poľnohospodárskej pôdy sú prevládajúcimi druhmi pozemkov trvalé trávnaté porasty, ktoré zaberajú 431 ha, čo predstavuje 56 %. Orná pôda zaberá 309,02 ha (41), záhrady 2,50 % a ovocné sady 0,5 %.

V rámci ochrany a racionálneho využívania ornej pôdy je potrebné:

- v rámci optimálnejšieho usporiadania ornej pôdy rozčleniť veľkoblokovú ornú pôdu na menšie celky a vzniknuté hranice doplniť pásmi nelesnej drevinovej vegetácie,
- eliminovať pestovanie monokultúr zavedením osevných postupov so striedaním plodín,
- v miestach kontaktu ornej pôdy s prvkami územného systému ekologickej stability prejsť k menšej parcelácii a zmene využívania – vytvoriť tzv. pufracnú zónu z travobylinných porastov porastov a maloblokovej ornej pôdy,
- obmedziť záber kvalitnej ornej pôdy na nepoľnohospodárske účely,
- na poľných cestách doplniť stromoradia s krovinným plášťom,
- zachovať existujúcu maloblokovú ornú pôdu,
- na pôdach ohrozených eróziou aplikovať protierózne opatrenia najmä zasakovacími pásmi,
- vylúčiť pestovanie plodín podporujúcich eróziu,
- obmedziť používanie agrochemikálií.

Z hľadiska ochrany a racionálneho využívania TTP:

- intenzívne využívané lúky a pasienky s veľkou rozlohou je potrebné rozdeliť na menšie časti pomocou nelesnej drevinnej vegetácie,
- na plochách náchylných na eróziu doplniť vsakovacie pásy vegetácie,
- umelé lúky postupne premeniť na lúky s pestrejším druhovým zložením,

- na nevyhnutnú mieru obmedziť používanie pesticídov a hnojív na intenzívne využívaných lúkach a úplne vylúčiť používanie pesticídov a hnojív na lúkach v blízkosti prirodzených lúk a vodných tokov,
- zabezpečiť pravidelné kosenie lúk a odstraňovanie biomasy,
- zabezpečiť odstraňovanie náletových drevín,
- opätovne zaviesť kosenie na opustených resp. neudržiavaných lúkach a pasienkoch,
- v čase hniezdzenia kosiť lúky od 1.5. do 31.7. na súvislej ploche väčšej ako 0,5 ha od stredu ku krajom,
- nemeniť hydrologický režim územia a neodvodňovať.

Návrh ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany a využívania lesných porastov (KEK C, KEK D)

Lesné porasty sa v riešenom území nachádzajú v južnej a východnej časti katastrálneho územia ako súčasť Považského Inovca. V kotlinovej časti riešeného územia sa nachádzajú iba zvyšky lesných porastov. Plochy lesných porastov podľa údajov Národného lesníckeho centra k 31.12.2012 tvoria 1 586,85 ha, čo predstavuje 64 % lesnatosť územia, teda o 19 % vyššiu lesnatosť ako je v okrese Trenčín (45 %). V rámci ochrany a racionálneho využívania lesných porastov je potrebné:

- lesné porasty obhospodarovať v súlade so schváleným a platným Programom starostlivosti o les,
- v porastoch s vhodným drevinovým zložením a štruktúrou používať podrastový a výberkový hospodársky spôsob,
- eliminovať výsadbu monokultúr a prebierkou odstraňovať nepôvodné a invázne druhy a postupne ich nahrádzať druhmi potenciálnej prirodzenej vegetácie,
- pri obhospodarovaní lesov ponechať aj mŕtve drevo, ktoré je dôležité pre niektoré druhy organizmov ako aj stromy s dutinami,
- optimálne využívať lesnú dopravnú sieť, pri ťažbe používať šetrné postupy a spôsoby približovania dreva, sklady a manipulačné priestory umiestňovať s ohľadom na potenciálnu náchylnosť k ryhovej erózii,
- uplatňovať biologické metódy potlačania hospodárskych škodcov,
- zabrániť šíreniu inváznych druhov drevín a zabezpečiť odstraňovanie náletových drevín.

Návrh ekostabilizačných opatrení z hľadiska tvorby a doplnenia NDV (KEK B, KEK C)

Nelesná drevinová a krovinná vegetácia predstavuje významný prvok v poľnohospodársky využívanej krajine. Z hľadiska zachovania a obnovy NDV je potrebné:

- ponechať a udržiavať nelesnú stromovú a krovinnú vegetáciu na neproduktívnych plochách, plochách postihnutých eróziou a potenciálnych erózných plochách,
- pri štátnych cestách doplniť stromovú a krovinnú vegetáciu v šírku 3 metrov pozdĺž cesty obojstranne,
- pozdĺž účelových komunikácií doplniť línie listnatých stromov s krovinnou vegetáciou tvorené druhmi potenciálnej vegetácie,
- realizovať výsadbu línii resp. alejí drevín (tam kde je možné situovať vyššie dreviny) s izolačno-ochrannou funkciou popri cestách a na hraniciach technických objektov - s rešpektovaním obmedzení pre výsadbu v ochranných pásmach týchto objektov,
- vytvoriť remízky s približnou rozlohou 0,5 ha na veľkoblokovej ornej pôde,
- v existujúcich remízkach odstraňovať náletové dreviny, inak ponechať porasty na ich prirodzený vývoj.

Návrh ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany a tvorby prvkov územného systému ekologickej stability (KEK A, KEK B, KEK C, KEK D)

V priemete návrhov opatrení pre navrhované prvky ÚSES sú uvedené viaceré návrhy, ktoré smerujú k zlepšeniu kvality a manažmentu území, ktoré tvoria ekologickú sieť v riešenom území. V mnohých úsekoch bude potrebná ich revitalizácia rôznymi spôsobmi ako: rozšírenie, doplnenie či zmena druhového zloženia), odstránenie skládok odpadov, likvidácia a kontrola agresívnych invázných druhov rastlín, ochrana pred nežiaducimi zásahmi do brehových porastov (nevhodné orezávanie).

Osobitný význam má tento krok v poľnohospodárskej krajine. Práve ekostabilizačné opatrenia na poľnohospodárskej pôde zaisťujú celoplošnosť ÚSES. Bez týchto opatrení môže dôjsť k situácii, že napriek návrhom na dostatočne hustú sieť biocentier a biokoridorov bude funkcia ÚSES paralyzovaná nevhodným využívaním okolitého územia.

- zvýšiť podiel ekostabilizačných prvkov v poľnohospodárskej krajine – doplniť prvky kostry MÚSES – biocentrá a biokoridory,
- fragmenty lesa a izolované prvky prepojiť s ostatnými prvkami v krajine,
- v severovýchodnej časti územia zvýšiť spojitosť biokoridorov a interakčných prvkov,
- zachovať súčasný stav existujúcich prvkov a doplniť ďalšie prvky najmä, čím dôjde k posilneniu ekologickej stability v území.

Návrh ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany vodných tokov a brehových porastov (KEK A, KEK B, KEK C, KEK D)

- údržba a revitalizácia brehových porastov v intraviláne, kde je tok zregulovaný,
- zachovať prirodzený charakter vodných tokov a brehových porastov Seleckého potoka a jeho prítokov
- doplnenie a posilnenie brehových porastov druhmi vhodnými pre dané stanovišťa v miestach, kde porasty absentujú,
- monitoring a odstraňovanie invázných druhov drevín.

Návrh ekostabilizačných opatrení pre zeleň (KEK A)

- zvýrazniť funkciu Seleckého potoka ako výrazných determinanta utvárania hodnotného urbanistického prostredia,
- návrh sadových úprav Seleckého potoka v zastavanom území, ktorý tvorí hlavnú os zelene,
- v úsekoch, kde je to možné riešiť sadové úpravy, realizovať výsadby druhov blízkych jednotke potenciálnej prirodzenej vegetácie – lužné lesy podhorské a horské,
- realizácia resp. obnova sadových úprav na plochách zelene v zastavanom území, zároveň ich prepojenie na hlavnú os zelene – Selecký potok ako aj prepojenie na krajinnú zeleň, aby sa vytvoril funkčný systém zelene v riešenom území,
- pri výsadbách preferovať listnaté druhy drevín blízke prirodzenej potenciálnej vegetácii a osvedčené introdukované druhy, v menšej miere ihličnany,
- pri pomníkoch, krížoch a pietnych miestach preferovať vhodné vzrastlé dlhoveké listnaté druhy drevín, v menšej miere ihličnany,
- výsadba izolačnej zelene popri areáloch výroby a poľnohospodárskej výroby, ktorá bude plniť aj hygienickú a estetickú funkciu,
- likvidácia invázneho porastu agátu na cintoríne,
- zabezpečiť pravidelnú a odbornú starostlivosť o dreviny,
- zabezpečiť monitoring a odstraňovanie invázných druhov drevín.

Návrh ekostabilizačných opatrení z hľadiska zložiek životného prostredia

- v zmysle zákona 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov zabezpečiť účinnú ochranu povrchových a podzemných vôd pred degradáciou a ich trvalo udržateľné využívanie.

- rešpektovať ustanovenia zákona 137/2010 Z. z. o ovzduší a súvisiacej legislatívy.
- rešpektovať ustanovenia vyhlášky MZ SR 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.
- zabezpečenie radiačnej ochrany realizovaním prieskum objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu, priepustnosti základových pôd riešeného územia ako aj návrhom opatrení sa zaoberať v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie.